

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Kategorizace terminologie tradiční čínské medicíny

Categorisation of the Terminology of Traditional Chinese Medicine

OLOMOUC 2020 Kristýna Vítková

Vedoucí práce: Mgr. Vlastimil Dobečka

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou prací na téma „Kategorizace terminologie tradiční čínské medicíny“ vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré zdroje, prameny i literaturu, z nichž jsem čerpala při jejím zpracování.

V Olomouci dne:

Podpis:

Anotace

Cílem této práce je provést kategorizaci terminologie tradiční čínské medicíny do hierarchické struktury na základě sémantických vztahů. Práce uvádí termíny spadající do čtyř oblastí čínské medicíny, včetně filozofických základů, diagnostiky, chorob a léčby. Kategorizace byla provedena na základě porovnání publikací zahrnující jazykové příručky i odbornou literaturu. Termíny byly zaznamenány do programu Microsoft Excel. Kategorie byly vytvořeny na základě již existujících struktur, u kterých bylo navrženo další možné řešení kategorizace. Kategorie byly dále rozděleny do dalších podkategorií. Jsou zde uvedeny i hyponymní termíny, které spadají do nejnižších kategorií a celkově je zde zpracováno 4569 termínů. Práce se navíc věnuje teorii terminografické práce a popisuje lexikální databázi WordNet, jejíž hlavní princip organizace taktéž spočívá v hierarchické struktuře a sémantických vztazích.

Klíčová slova: terminografie, terminologie, kategorizace, tradiční čínská medicína, hyperonymně-hyponymní vztahy, hierarchická struktura, sémantický vztah, WordNet

Souhrn práce

Počet stran: 69

Počet znaků: 21913

Počet titulů použité literatury: 31

Počet příloh: 2

Poděkování

Děkuji Mgr. Vlastimilu Dobečkovi za odborné vedení bakalářské diplomové práce, za cenné rady, připomínky, ochotu a vstřícnost. Dále děkuji sestře Michaelé V. Mařákové a Davidu Pospíšilovi za korekci a užitečné rady, a nakonec mamince Jitce Vítkové za pomoc s dokončením práce a neutuchající podporu.

Obsah

Úvod.....	9
Struktura a metodologie práce.....	11
I. TEORETICKÁ ČÁST	12
1 Vysvětlení pojmů.....	13
1.1 Terminologie a terminografie	13
1.2 Termín.....	14
1.3 Hyponymie a hyperonymie	15
1.4 Synonymie.....	16
1.5 Polysémie	16
1.6 Kolokace	16
2 WordNet	18
II. PRAKTICKÁ ČÁST	21
3 Filozofické základy (哲学基础).....	23
3.1 Učení o yin a yang (阴阳学说).....	25
3.2 Učení o pěti prvcích (五行学说).....	26
3.3 Trojice nebesa, člověk a země (三才).....	30
3.4 Státnictví (治国之道).....	34
3.5 Kniha proměn (周易)	35
4 Diagnostika (诊断学)	37
4.1 Čtveré vyšetřování (四诊).....	37
4.1.1 Vyšetřování zrakem (望诊)	38
4.1.2 Vyšetřování dotazy (问诊)	40
4.1.3 Vyšetřování sluchem a čichem (闻诊)	42
4.1.4 Vyšetřování pohmatem (切诊).....	42

4.2	Diferenciální diagnostika (辨证).....	44
5	Choroby (疾病)	47
5.1	Příčiny onemocnění (病因).....	48
5.2	Chorobné procesy (病机).....	49
6	Léčba (治疗).....	52
6.1	Principy (原则).....	53
6.2	Bafa (八法).....	53
6.3	Léčebné metody (治法).....	54
6.3.1	Akupunktura (针法)	55
6.3.2	Moxování (灸法).....	58
6.3.3	Qigong (气功)	59
6.3.4	Bylinná léčba (药物治疗)	60
	Závěr.....	64
	Resumé v anglickém jazyce	65
	Seznam literatury.....	66
	Seznam příloh.....	69

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1 Kategorie čínské medicíny (中医).....	21
Obrázek 2 Kategorie Filozofické základy (哲学基础)	23
Obrázek 3 Cyklický vztah (五行相生)	30
Obrázek 4 Kategorie drah (经络).....	32
Obrázek 5 Kategorie Diagnostika (诊断学).....	37
Obrázek 6 Kategorie Choroby (疾病).....	47
Obrázek 7 Kategorie Léčba (治疗)	52
Obrázek 8 podkategorie Léčebné metody (治法)	54
Tabulka 1 Kategorie (五行的归类)	27

Ediční poznámka

Čínské názvy a termíny jsou v práci napsány v mezinárodní transkripci pinyin, která slouží pro přepis čínských znaků do latinky. Při jejich skloňování byly použity české pádové koncovky. Pokud se v textu objevuje česká transkripce, jedná se o součást citace použitých zdrojů. Transkripce čínských znaků je uvedena pouze v případech, že je vysvětlován koncept termínu.

V bakalářské práci je použita citační norma ČSN ISO 690:2011 a harvardský systém.

Úvod

Tradiční čínská medicína (TCM) v průběhu několika tisíce let vývoje a praxe dala vzniknout vlastnímu léčebnému systému nezávislému na západním světě. Na pozadí tohoto historického a kulturního vývoje byl vytvořen specifický odborný jazyk plný výrazů, pro které není lehké nalézt v překladu správný termín.

V posledních letech byly zaznamenány snahy o integraci čínské medicíny do systému medicíny západní. Svědčí o tom například shromáždění World Health Assembly v Ženevě v roce 2006, kde Světová zdravotnická organizace (WHO) vyzvala 192 členských států k začlenění čínské medicíny do zdravotního systému. Předcházel mu několikaletý výzkum terminologie TCM, který se snažil standardizovat překlad terminologie TCM v anglickém jazyce. WHO Regional office for the Western Pacific za tímto účelem uspořádala četná shromáždění. Organizaci se podařilo vytvořit seznam standardizované terminologie a v roce 2007 publikovala *WHO International Standard Terminologies on Traditional Chinese Medicine in the Western Pacific Region (2007)*, který obsahuje přes 4000 běžně užívaných výrazů. Skrze pochopení a vysvětlení čínské terminologie vidí WHO možnost vědeckého výzkumu TCM v souvislosti se západní medicínou. Dále se svou publikací snaží čelit nepřesnostem v překladech vzhledem ke zvyšujícímu se počtu publikací (WHO 2007). Ve spolupráci s WHO se na standardizaci terminologie TCM podílel mimo jiné i profesor Xie Zhufan (2002), který se specializuje na integraci čínské a západní medicíny. Jeho poslední vydání *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine*, na kterém spolupracoval s profesory Lou Zhicenem a Huang Xiaokaiem, pokrývá téměř všechny oblasti TCM. Terminologie byla vybrána na základě komparace 12 čínsko-anglických slovníků a 50 knih o čínské medicíně přeložených nebo napsaných v anglickém jazyce (Xie 2002).

Užívaný způsob tvorby jazykových publikací uspořádaných na základě sémantických vztahů začal s příchodem počítačů a online slovníků. Vyhledávání slov v online slovnících, které byly vytvořeny na abecedním principu, bylo díky počítačům mnohem efektivnější. Počítače ale představovaly mnohem větší potenciál a lingvistům se otevřel nový prostor ke zkoumání jazyka a jeho uspořádání v lidské mysli. Tato disciplína, zvaná psycholingvistika, zkoumá skrze jazykové korpusy strukturu lexikonu, a snaží se o vytvoření lexikální databáze podobné lidské mysli. Spojení psycholingvistiky a počítačnické lexikografie dalo vznik lexikální databázi WordNet,

která hierarchicky kategorizuje anglický lexikon na základě sémantických vztahů (Miller 1990).

V anglických slovníkových publikacích, ze kterých tato práce vychází, jsou kategorie zpracované dle tematických oblastí na principu hierarchické struktury. Cílem je vytvořit seznam termínů na bázi hyperonymně-hyponymních vztahů dle tematických oblastí TCM zahrnující filozofické základy, diagnostiku, choroby a léčbu. Kategorizace spočívá v dalším rozdělení nebo upravení již existujících kategorií z publikací, jejíž podkategorie spadají do třetí až čtvrté úrovně. Rozdělení termínů do dalších podkategorií by mohlo vést k větší přehlednosti v tématu a zjednodušení práce s termíny. Cílem není vytvořit kompletně nový seznam kategorií terminologie čínské medicíny, nýbrž pokusit se o detailnější klasifikaci termínů a navrhnout další možná řešení, jak terminologii třídit. Nabízený způsob kategorizace dále obsahuje odkazy na kategorie, ve kterých se daný termín může vyskytovat. Označeny jsou i synonymní vztahy. Jednotlivá hyponyma na nejnižších úrovních jsou vybrána na základě komparace publikací z oblastí čínské medicíny.

Tento způsob kategorizace terminologie TCM umožní uživateli zorientovat se nejen v jazykové, ale i konceptuální rovině. Tato práce předpokládá, že uživatel bude mít alespoň minimální znalost v oboru čínské medicíny. Zároveň by měl mít základy čínského jazyka, jelikož v práci není prozatím uvedena transkripce, ani překlad čínských znaků. Věřím však, že práce může sloužit jako základ k pozdějšímu zpracování a doplnění překladu termínů.

Struktura a metodologie práce

Tato práce obsahuje teoretickou a praktickou část. Teoretická část je členěna na dvě kapitoly. V první kapitole jsou vysvětleny pojmy spojené s lingvistickou disciplínou. Nejprve se práce věnuje pojmům terminologie a terminografie a jejich zařazení v rámci lingvistických disciplín. Dále se zaměřuje na lingvistický metajazyk a definuje pojmy termín, hyponymie a hyperonymie, synonymie a polysémie. Druhá kapitola teoretické části se zabývá lexikální databází WordNet, jejíž vztahy jsou vybudovány na podobném principu, který je vytvořen při kategorizaci terminologie čínské medicíny.

Praktická část je členěna na čtyři kapitoly, ve kterých je popsána roztríděná terminologie. V této práci byla použita komparativní metoda výzkumu. Cílem je zkoumat termíny vyskytující se v publikacích TCM, termíny mezi publikacemi porovnat a vytvořit sémantické kategorie, do kterých budou termíny zařazeny na základě hyperonymně-hyponymních vztahů. V textu jsou navržena možná řešení kategorizace a vysvětlen způsob jejich třídění. Text se detailněji zaměřuje pouze na skupiny termínů, které jsou z jazykového hlediska zajímavé nebo jejich zařazení vyžaduje vysvětlení. Některé termíny je možné zařadit do více kategorií. V tomto případě je na danou spojitost odkázáno jak v textu, tak i v příloze, ve které je vytvořen sloupec uvádějící tyto odkazy. V příloze můžeme také nalézt označení synonymních vztahů, které jsou označeny písmeny a, b, c, atd. Nakonec je třeba zmínit, že základ této práce spočívá v příloze, ve které je uveden kompletní seznam zkategorizované terminologie a práce bez této přílohy není kompletní, tudíž je třeba při četbě vlastního textu práce tento dokument konzultovat s přílohou.

I. TEORETICKÁ ČÁST

Teoretická část slouží jako úvod do tvorby terminografické práce a k vysvětlení termínů, se kterými se v ní setkáme. Práce je členěna na dvě kapitoly. V první části je uvedena definice základních lingvistických pojmů. Ve druhé části je popsána lexikální databáze WordNet. V první části teoretické práce je vycházeno z knihy *Manuál lexikografie* od Františka Čermáka (1995), která poskytuje základní podklad. Od stejného autora je také použita kniha *Jazyk a Jazykověda: Přehled a slovníky* (2011), ve které jsou vysvětleny lexikální vztahy. Doplnující informace o terminografii jsou získány z práce *Lexicography versus Terminography* od Mariëtty Alberts (2001) a dále z knihy *Specialised Dictionaries For Learners* od Pedra A. Fuertes-Olivero (2010), ve které napsal Henning Bergenholtz kapitolu „LSP Lexicography or Terminography? The Lexicographer’s Point of View“. Jako poslední je čerpáno z práce Francise E. Knowlese (1988), který se věnuje této tematice v práci *Lexicography and Terminography: A Rapprochement?*. Popis tvorby slovníků a databází uvádí publikace *The Oxford Guide to Practical Lexicography* od Sue B.T. Atkins a Michaela Rundella (2008). Je praktickým pomocníkem této práce a pomáhá zorientovat se v lexikografické disciplíně. Podobně slouží i publikace *Practical Lexicography* od Thierry Fontenelle (2008). Obsah druhé části teoretické práce, která je zaměřená na WordNet, je čerpána z knihy *WordNet: An Electronic Lexical Database* od Christiane Fellbaum (1998). Publikace byla sepsána za účelem představení WordNetu a obsahuje užitečné informace týkající se vývoje a principů, na kterých je WordNet založen. Stručně je WordNet popsán v práci *Introduction to WordNet: An On-line Lexical Database* od George A. Millera, Richarda Backwitha, Christiane Fellbaum a dalších (1990).

1 Vysvětlení pojmů

1.1 Terminologie a terminografie

Nejprve, než si definujeme základní koncept terminologie a terminografie, je třeba zmínit, že terminografie se klasicky řadí pod lexikologickou nebo lexikografickou disciplínu. Nicméně mezi lexikografií a terminografií existuje mnoho odlišností a můžeme ji také chápat jako samostatnou disciplínu.

Lexikologie je lingvistická disciplína zkoumající lexikální jednotky určitého jazyka z hlediska jejich významu i využití. Lexikografie je potom praktická lingvistická disciplína zabývající se teoretickými, metodickými a praktickými aspekty tvorby slovníků (Čermák 2011). Rozdíl mezi zmíněnými disciplínami a terminologií a terminografií si vysvětlíme níže.

Terminologii můžeme přičíst několik významů. Jedná se jednak o nauku o odborném názvosloví a jeho místě ve struktuře poznání určitého oboru. Můžeme ji také chápat jako soubor odborných názvů neboli odborné názvosloví z určitého oboru (Machová 1995, s. 137). Terminografie je lingvistická disciplína zabývající se tvorbou a editací slovníků. Stejně jako můžeme rozlišit lexikologii od lexikografie, tak můžeme rozlišit terminologii od terminografie. Jak bylo výše zmíněno, lexikologie studuje a popisuje lexikon jazyka, lexikografie kompiluje slovníky. Podobně terminologie popisuje specializovaný jazyk teoreticky a metodologicky, zatímco terminografie vytváří specializované slovníky (Olivera-Bergenholtz 2010, s. 27). Lexikografie se obecně soustřeďuje na jazyk ze všech odvětví, terminografie čerpá slovní zásobu ze specifických předmětů nebo domén. Definuje a vymezuje termíny daného odvětví, a tvoří tak slovník technických termínů patřících k jednomu oboru, dokumentuje termíny dané oblasti a vytváří systematické glosáře (Alberts 2001, s. 72). Terminografie se od lexikografie liší také ve výběru slov. Lexikografie vytváří slovníky, ve kterých nalezneme širokou škálu slovní zásoby včetně expresivních výrazů (Alberts 2001, s. 74). Takové variace slovní zásoby se v terminografii nevyskytují, jelikož se zaměřuje pouze na odborné termíny a jejich denotativní význam. Avšak podobnost mezi těmito lingvistickými disciplínami je patrná. Terminografie bývá zařazována do podkategorie samotné lexikografie. Například v Manuálu lexikografie je lexikografie rozdělena na podkategorie, mezi kterými nalezneme právě terminografii. Je zde vysvětlena jako předmět, který se zabývá popisem slovníkové formy lexikální jednotky, tedy termínu, který je součástí

terminologie určité tematické oblasti. Cílem terminografických slovníků je zpřístupnit definici termínu uživateli způsobem, aby byl schopen užívat daný termín v praxi (Machová 1995, s. 138).

Definici terminografie rozšiřuje Knowles (1988, s. 331–333), který zmiňuje uspořádání terminografického slovníku, jenž není založeno na abecedním principu. Řadí se spíše jako thesaurus, tedy na základě sémantických prvků. Dále podotýká, že terminografie je disciplína onomasiologická, zabývající se prvně koncepty a následně jejich pojmenováním. Úkolem této disciplíny je vytvořit komplexní, spolehlivý, směrodatný thesaurus odpovídající dané doméně představující technické termíny. Je třeba zmínit, že v terminografických pracích se téměř nevyskytují synonyma, naopak je úkolem terminografa, aby eliminoval počet synonym a vymezil denotativní význam. Jedno z kritérií může být frekvence. Dále pak termíny na základě systematické elaborace charakteristik roztrždit. Podle Bergenholtze (in Fuertes-Olivera 2010, s. 28) je terminografická práce sestavena na základě systematické makrostruktury na rozdíl od lexikografické práce, která se řídí abecední makrostrukturou, což ale neplatí ve všech případech. Někdy je třeba terminografickou práci seřadit abecedně, někdy je lexikografická práce tvořena systematicky. Dále Bergenholtz hovoří o cílené skupině, která je pro terminografickou práci specifická. Je vytvářena pro odborníky v daném oboru. Stejně tak se terminograf snaží spolupracovat s odborníky, kteří dané oblasti rozumí a sám terminograf by měl být v oboru znalý. Hlavním informátorem termínů je odborník. V případě lexikografie takovému účelu slouží rodilý mluvčí (tamtéž).

Z výše uvedených definic můžeme tedy vyvodit základní aspekty této lingvistické disciplíny, která se zabývá termíny dané oblasti, její jazyk neobsahuje jinou než odbornou formu a slovníky jsou řazeny na základě sémantických prvků. Nyní si vymezíme základní jednotku terminografické práce, tedy termín.

1.2 Termín

V praktické činnosti terminografa není potřeba definovat význam slova termín. Důvodem, který předkládá Machová (in Čermák 1995, s. 138), je právě znalost terminografa v oboru a schopnost termín od netermínu rozeznat. Terminograf by měl vědět, jaké termíny se objevují v odborných textech častěji. Kromě toho se také orientuje v neoborných textech, podle kterých může rozpoznat, které výrazy se v nich objevují či neobjevují. Následně může posoudit, zda je výraz termínem. Dále dodává, že kritéria, která vymezují

definici termínu jsou však důležitá pro spolehlivé určení heslového slova. Přesto je pro lingvisty a terminology složité tato kritéria jednoznačně stanovit. Přechod mezi termínem a netermínem je totiž v některých oborech plynulý (Machová in Čermák 1995, s. 139).

Nejprve se podíváme na definici ve Slovníku spisovného jazyka českého, který vykládá termín jako „*odborné pojmenování s přesným jednoznačným významem*“ nebo „*odborné pojmenování*“ (Slovník spisovného jazyka českého, 2011). Čermák (2011, s. 193) definuje termín jako „*odborný název z jednoho nebo více oborů*“ a dále dodává, že bývá substantivní nebo adjektivní povahy. Machová (in Čermák, 1995, s. 138) dodává, že tento jazykový znak se užívá k aktivní interpersonální komunikaci pouze určitou sociální skupinou.

Z výše zmíněného tedy vyplývá, že termín by měl být jasně vymezen a odlišen od jiných termínů a jeden termín by měl odpovídat jednomu pojmu a jeden pojem jednomu termínu. Termín je navíc spojen s určitou oblastí.

1.3 Hyponymie a hyperonymie

Dále si definujeme hyponymii a hyperonymii. Čermák (2011, s. 213) vysvětluje hyponymum „*jako paradigmatický vztah, který je např. mezi slovem květina a slovy růže, tulipán, slunečnice*“. K tomu dodává, že jejich „*obecný význam (všechna tři slova patří mezi květiny) zahrnuje význam slova prvního*“. Dále uvádí, že každé hyponymum má v zásadě své hyperonymum a patří do třídy tohoto hyperonyma spolu s dalšími termíny, která nazýváme kohyponyma. Tento vztah je univerzální a vztahuje se na všechny lexémy v lexikonu, tudíž každé slovo patří do nějaké třídy (tamtéž). Můžeme si uvést další příklad z čínské medicíny. Termíny 心 (xin), 肺 (fei), 肝 (gan), 肾 (shen) a 脾 (pi) označují názvy pěti orgánů a jejich hyperonymem je termín 五脏 (wuzang). Obecný význam těchto kohyponym zahrnuje význam slova 五脏 (wuzang). Sue Atkins (2008, s. 132) definuje vztah na základě sémantických podobností jako hierarchii mezi podřazeným hyponymem a nadřazeným hyperonymem. Tento vztah se vyskytuje v největším počtu u podstatných jmen, ale zároveň ho můžeme nalézt i u sloves a přídavných jmen.

1.4 Synonymie

Podle Sue Atkins (2008, s. 135) je existence absolutních synonym velmi vzácná, pokud vůbec nějaká existují. Pokud se setkáme se synonymy, pak jsou obvykle „pseudosynonymy“. Důležitým kritériem pro určení odlišnosti synonyma je určení stupně podobnosti a výskyt synonyma v daných kontextech. Jeho definici uvádí Čermák (2011, s. 213) následovně: *„Synonymie je jev v zásadě náhodné podobnosti významu dvou nebo více různých lexémů, tj. majících různou formu, je jedním z hlavních zdrojů jazykové stylistiky.“*

1.5 Polysémie

Poslední paradigmatický lexikální jev, se kterým se v mé práci můžeme setkat je polysémie, nebo-li mnohoznačnost, jejíž definice je převzata od Čermáka (2011, s. 214): *„Polysémie je jev běžný, ba zákonitý v každém jazyce u jeho centrálních, nejčastěji užívaných lexémů a je to zároveň i jeden z nejčastějších způsobů rozšiřování slovníku, lexikonu, ... Polysémie je označení spektra dvou či více významů téhož lexému, u kterých je společný průnik a prokazatelná synchronní souvislost jednoho s druhým, kde taková polysémní souvislost není, jde obvykle o dvě slova homonymní.“* Jako příklad z čínské medicíny lze uvést termín 宮. Tento termín označuje jednak název palác a zároveň nese metaforický význam pro dělohu nebo srdce (Wiseman 2002, s. 95). Pokud dále rozvineme definici polysémního výrazu, můžeme potvrdit, že je termín opravdu polysémní. Čermák (2011, s. 215) tedy uvádí: *„Významová souvislost u jednotlivých významů polysémie, nazývaná obvykle motivace, se zakládá na odvození jednoho významu z jiného, a to zpravidla metaforickým či metonymickým procesem.“* Jako příklad uvádí slovo koruna s významem horní část stromu a jeho metaforické odvození jako horní ozdoby krále, tj. ozdoby jeho hlavy. Od toho je dále metonymicky odvozen význam slova mince, která byla původně s obrazem krále a jeho ozdoby (tamtéž).

1.6 Kolokace

Výše bylo zmíněno několik paradigmatických vztahů, které se v lexikografické práci mohou vyskytovat. Nyní si vysvětlíme syntagmatický vztah, na jehož základě se tvoří smysluplné lexikální kombinace slov, nazývané kolokace. Jedná se o kompatibilitu významu slova s významem slova druhého (Čermák 2011, s. 215). Čermák (2011, s. 216) dále zmiňuje, že kolokací v lexikonu můžeme nalézt více než jednoslovných lexémů. Dělíme je na textové a systémové, tedy neustálené a ustálené.

Jako neustálenou kolokaci uvádí příklad *tvrdý chléb*. Ustálenými kolokacemi jsou podle Čermáka např. termín *žitný chléb* nebo *Hradec Králové*. Tyto kolokace by měly být „reprodukováné z přechozí znalosti lexikonu“ a „jsou hotové a nadlouho už předem dané“ (tamtéž). Mezi ustálenými kolokacemi rozlišujeme dále termínové např. *kyselina sírová*, idiomatické, např. *vydat všanc*, a propriální, např. *Hradec Králové*. Neustálené kolokace se dělí na běžné, např. *místní víno*, analytické, např. *byl by přišel*, a individuální metaforické, např. *barvotisková melodie* (Čermák 2011, s. 217). V rámci této práce se setkáme s kolokacemi ustálenými termínovými. Objeví se zde i kolokace neustálené, které můžeme zařadit pod kolokace neustálené běžné.

2 WordNet

Wordnet je lexikální databáze s hierarchickou strukturou, která zaznamenává vstupy bez dodatečných informací jako je výslovnost, zkrácené formy, slovní druh apod. Wordnet neuvádí etymologii slova, ale snaží se vytvořit zjednodušení a více explicitní sémantické vztahy mezi významy slov (Miller 1990, s. 23). Původním záměrem bylo neuvádět definice slov za předpokladu, že pokud je daný sémantický vztah uveden správně, pak význam slova bude snadno odvozen. Nakonec se takový předpoklad prokázal jako neadekvátní. V počátcích WordNet obsahoval sémantickou síť o počtu 45 podstatných jmen. Postupně se ale začal rozšiřovat a s rostoucím počtem slov bylo obtížné rozlišovat mezi významy slov pouze na základě vztahů. Ke každému synsetu tak byla přidávána i glosa obsahující definici slova (Fellbaum 1998, s. 36–37).

WordNet se liší od standardních lexikálních zdrojů a slovníků. Před příchodem WordNetu byl jazyk reprezentován slovníky v tištěné podobě. Slovníky ale neobsahují strukturu lexikonu a pouze umožňují vyhledávání slov a informací o nich, jako například výslovnost. Uspořádání slovníku je abecední, na rozdíl od WordNetu, který je uspořádán na základě sémantických vztahů, a tím se více podobá lexikonu. Standardní zpracování abecedního seznamu často nezaručí, že uživatel nalezne slovo, které hledá. Slovník podá informaci o slově, které uživatel nalezne a pomůže mu porozumět konceptům za neznámými slovy. V tomto směru je WordNet slovníku podobný, jelikož uvádí definice i příkladové věty pro většinu synsetů. Definice se netýká jen formy slova, nýbrž celého konceptu, tudíž je platná pro všechna synonyma v synsetu. Příkladové věty jsou však ve většině případů uváděny zvlášť pro jednotlivá synonyma (Fellbaum 1998, s. 107).

Hlavním sémantickým vztahem ve WordNetu jsou soubory synonym uspořádány to takzvaných synsetů. Tato synonyma jsou nezávislá na kontextu, jelikož v jazyku existuje jen minimum synonym, která se dají vzájemně v kontextu zaměnit, avšak synonyma ve WordNetu mohou být zaměněna v určitých kontextech. Synsety jsou rozděleny do čtyř slovnědruhových kategorií: podstatná jména, slovesa, přídavná jména a příslovce (Miller, 1990, s. 24). Objevují se zde i slovní spojení, frázová slovesa, kolokace, nebo idiomatické fráze. Slovo však tvoří základní jednotku a na menší jednotky není děleno (Fellbaum 1998, s. 5). Miller (1990, s. 25) uvádí, že o WordNetu můžeme přemýšlet jako o databázi lexikálních konceptů. Koncepty jsou reprezentovány souborem synonym, která u daného konceptu mohou být použita. Taková synonyma jsou spíše

synonyma konceptů nežli slovních forem. Následně vysvětluje, že tyto sémantické vztahy organizují slova do lexikálních vztahů na základě hierarchické organizace. Hierarchie nejsou samostatné, vyskytují se i odkazy k jiným hierarchiím.

Například podstatná jména byla roztržena do 25 základních kategorií s poměrně rozdílným konceptuálním i lexikálním polem. Tyto kategorie jsou rozvrstveny do 10 až 12 úrovní (Miller, s. 28). Každé hyponymum má nad sebou více generické hyperonymum. Tyto hyperonymní vztahy mezi lexikalizovanými koncepty se WordNet snaží systematicky spojit (Miller 1990, s. 25) Vztah můžeme definovat jako jdoucí od mnoha konkrétních, specifických termínů na nižší úrovni až po malý počet generických termínů na úrovni vyšší. Je oboustranný a hyponymum může být nahrazeno za hyperonymum bez zaměnění významu. Bylo by možné také uvažovat o tom, že všechna podstatná jména patří do jedné hierarchie s jedním hyperonymem A, které by bylo hyperonymem každého synsetu a samo o sobě by nepatřilo pod žádné další hyperonymum (Miller 1990, s. 28).

WordNet spojuje koncepty skrze sémantické vztahy, ale nezaznamenává tematické nebo diskurzivní informace. Nezaznamenává společné členství v rámci tématu nebo diskurzu. WordNet nedává informaci o kontextu, ve kterém se slovní formy vyskytují. Taková znalost se většinou předpokládá u znalosti slova. „Znát slovo“ implikuje i znalost, v jakém kontextu se vyskytuje a jak se v něm chová. O tomto nedostatku píše Fellbaum (1998) v úvodu své knihy a nazývá jej „tennis problem“. Cituje tak Rogera Chaffina, který tento jev pojmenoval jako první.

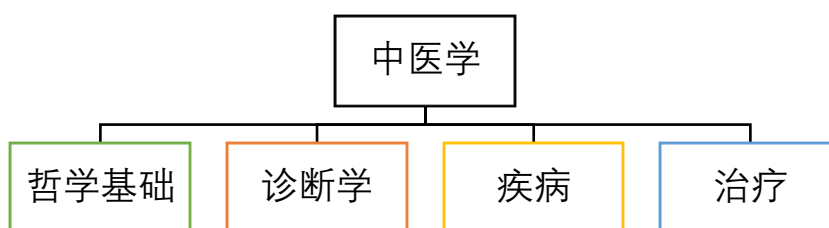
Tato teorie vysvětluje, že kdybychom chtěli znát všechna slova spojená s konceptem tenis, museli bychom hledat u více než jednoho slovního druhu. Ve WordNetu jsou slovní druhy odděleny a každý vytváří své vlastní synsety, které nejsou s ostatními vzájemně propojeny. Neexistuje zde tematická spojitost. Hyponymní vztah, který pojí podstatná jména je odlišný od vztahu, který pojí slovesa. WordNetu tedy chybí syntagmatické vztahy (Fellbaum 1998, s. 34).

Online slovníky poskytují nové možnosti uspořádání lexikální informace. Na rozdíl od knihy je možné informaci nalézt skrze více než jednu cestu, a tedy i sémanticky. WordNet je sémantický slovník, který byl navržen jako síť. Do jisté míry se podobá tezauru, databázi, kde jsou vstupy vytvořeny na základě konceptů. Umožňují tak uživateli nalézt vhodné slovo podle konceptu, který mají na mysli. Podobnost s WordNetem

nalezneme v jejich uspořádání. Tezaurus i WordNet se skládá ze synsetů, které zahrnují všechna slova vyjadřující daný koncept. WordNet ale navíc propojuje tyto synsety paradigmatickými vztahy jako je hyponymie nebo metonymie (Fellbaum 1998, s. 8). Taková kategorizace a tím i zmenšování skupin slov je mimo jiné i usnadnění práce lexikografům. Důležité ale je, aby bylo správně rozhodnuto o minimálním sémantickém komponentu. Vztahy, na kterých WordNet spočívá, existují i v klasických slovnících, ale WordNet umožňuje mnohem jednodušší vyhledávání.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části je popsána terminologie TCM a její kategorizace na základě tematických oblastí. Termíny pokrývají téměř všechny oblasti TCM, včetně filozofických základů, diagnostiky, chorobných procesů a léčby. Kategorie vyobrazené na Obrázku 1 jsou vytvořeny dle zmíněných oblastí a na základě tohoto rozřazení jsou vyčleněny jednotlivé kapitoly na Filozofické základy 哲学基础 (zhe xue ji chu), Diagnostiku 诊断学 (zhen duan xue), Choroby 疾病 (ji bing) a Léčbu 治疗 (zhi liao). Kapitoly jsou dále členěny do podkapitol.



Obrázek 1 Kategorie čínské medicíny (中医)

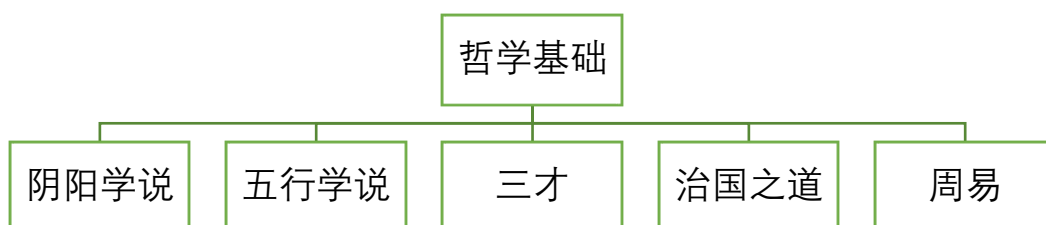
Termíny jsou vybrány ze slovníků a odborných publikací z oboru čínské medicíny. Hlavním zdrojem slovníkového charakteru je *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002), který pracuje s 6630 termíny pokrývající téměř všechny oblasti čínské medicíny. Termíny jsou rozděleny do pěti základních kategorií, které sahají do třetí až čtvrté úrovně. Dále *WHO International Standard Terminologies on Traditional Chinese Medicine in the Western Pacific Region*, vypracován Světovou zdravotnickou organizací (WHO) (2007), pokrývá více než 4000 termínů téměř ze všech oblastí TCM a řadí je do sedmi kategorií. Kategorie jsou vypracovány do třech úrovní. *Chinese Medical Chinese: Grammar and Vocabulary* od Nigela Wisemana a Feng Ye (2002) je jazyková příručka, která podobně uvádí termíny z oblastí TCM a zároveň je vysvětluje z jazykového i konceptuálního hlediska. Mezi odbornými publikacemi bylo zpracováno pět dílů publikací *Klasická čínská medicína* od Vladimíra Anda (1995, 1996, 1997, 1999, 2001), kde jsou detailně vysvětleny teoretické základy TCM a díky uvedené transkripci čínských termínů slouží jako zdroj pro většinu kapitol kromě léčebných metod.

Další informace jsou doplněny z odborných publikací určených pro studium TCM, kde byl zjištěn význam termínu, jeho použití v praxi a spojitost s ostatními termíny. V oblasti filozofických základů jsou použity publikace *Basic Theory of Traditional Chinese Medicine*, na které spolupracoval sbor kompilátorů z Shanghai University

of TCM a Nanjing University of TCM., v čele s Zuo Yanfu (2003). Dále také kniha *Book of Changes and Traditional Chinese Medicine* od Yang Li (1998), nebo *The Foundations of Chinese Medicine* od Giovanniho Maciocia (2015). V oblasti léčebných metod jsou použity knihy *Chinese Acupuncture and Moxibustion* od Cheng Xinnonga (2003), *Essentials of Chinese Medicine* od Liu Zhanwena a Liang Liu (2010), *Chinese Traditional Herbal Medicine* od Michaela Tierra a Lesley Tierra (1988). Dále také *Chinese Qigong* od Bi Yongsheng, Sun Hua, Guo Yi et al. (1988).

3 Filozofické základy (哲学基础)

V kategorii Filozofické základy 哲学基础 (zhe xue ji chu) je vytvořeno pět podkategorií, které můžeme vidět na Obrázku 2. Než však přejdeme k popisu jednotlivých kategorií, je zde věnováno několik řádků vysvětlení konceptů, se kterými se zde setkáme, a jejich pozici v čínské medicíně.



Obrázek 2 Kategorie Filozofické základy (哲学基础)

Samotná teorie yin a yang 阴阳学说 (yin yang xue shuo) nemá počátek v tradiční medicíně. Tento koncept je starý tisíce let, avšak neexistuje pro něj výchozí zdroj, ve kterém bychom našli jeho původ. Vyskytuje se však v dochovaných písemných pramenech jako hotový a samozřejmý.¹ V těchto pramenech se pohlíží na yin (阴) a yang (阳) jako součást života, která byla vždy přítomna a není třeba ji vysvětlovat. O yin a yang se hovoří v rámci různých škol, jak filozofických, tak i praktických, například v léčitelství (Ando 1995, s. 63). I v čínské medicíně ho můžeme chápat jako univerzální poznání o univerzálních zákonech, součást všudypřítomného poznání, které při aplikaci v konkrétních případech dokazuje jeho reálnost (Ando 1995, s. 81). Učení o yin a yang je tedy v čínské medicíně chápáno jako přístup k poznávání proměn, a tak i možnost určit podstatu povahy i charakter chování věcí.

Kromě teorie yin a yang je jakýmsi základním stavebním kamenem čínské medicíny i teorie pěti prvků 五行学说 (wu xing xue shuo). Obě dvě disciplíny se prolínají v téměř každém jejím aspektu. Na jejich podstatě jsou vysvětleny nejen fyziologické aktivity, ale i chorobné procesy, jejich diagnostika a léčba. Podle Anda český ekvivalent „pěti prvků“ ale správně nedefinuje jejich význam. Jejich charakteristikou jsou neustálé vzájemné pohyby, proměny a působení, tudíž navrhuje název „pět hybných sil“ nebo „pět hybných činitelů“ (Ando 1995, s. 109). Stejně jako yin a yang je pět prvků další

¹ Jedním z těchto pramenů je Kniha proměn, v čínštině Yijing (易经). (pozn. autora)

diferenciovanou verzí substance qi (气). Ando vysvětluje, že jsou „*projevem a výsledkem interakce jinové a jangové složky qi, a nejedná se tedy o jakési nové, úplně nezávislé jednotky existence*“ (tamtéž). Nejenže můžeme hovořit o vzájemné spojitosti pěti prvků s yin a yang, pět prvků se do jisté míry prolíná i s takzvanou trojicí nebes, člověka a země, která se v čínštině nazývá san cai (三才). Podle starého čínského modelu myšlení se věci a jevy kolem nás seskupují na třech úrovních: nebeské, pozemské a lidské. Když se oba principy skloubí, na nebesích a zemi formuje pět prvků na příklad patero stran nebo pět ročních období. U člověka můžeme nalézt pět prvků například v orgánech (Ando 1995, s. 109–114).

Kategorie Státnictví 治国之道 obsahuje skupinu metaforických termínů, které mají kořeny v politickém a sociálním systému. Terminologie čínské medicíny je zahalena do metaforického jazyka, který, jak tvrdí Lan Fengli (2015) je „tkadlena“² čínské medicíny. V její knize *Metaphor* je vysvětlena metodologie čínské medicíny v podobě 取象比类, jehož význam můžeme pochopit jako „vytvoření analogie na základě objektu“³. Tento koncept je prostoupen snad v každém aspektu čínské medicíny (Lan 2015, s. 18–19). Například Hailing Xiao (2000, s. 30–31) ve své disertační práci uvádí, že konfuciánské učení spočívá ve studiu objektů a jejich podobnosti. Podle konfuciánského holistického myšlení jsou objekty vzájemně propojené a mohou být připodobňovány. Na základě zjištění principů fungování objektů můžeme vytvořit analogie k fungování dalších objektů. Tímto způsobem se v konfuciánském učení například hledají principy, které by mohly být aplikovány pro vedení rodiny a fungování státu. Podle Lan (2015, s. 20) může studium metafor v čínské medicíně odhalit hodnoty staré čínské medicíny, zmenšit mezeru mezi čínskou a západní medicínou a podpořit a realizovat integraci obou systémů.

Poslední kategorie Filozofických základů s názvem 周易 (zhou yi) obsahuje termíny spojené s Knihou proměn 周易 (zhou yi), nebo také 易经 (yi jing), ve které nalezneme původ tradiční čínské medicíny. Kniha proměn pojednává o společenských i přírodních vědách, obsahuje data k mnoha vědním disciplínám a je považována za pramen čínských myšlenkových směrů včetně taoismu, konfucianismu nebo mohismu. Měla vliv nejen na čínskou filozofii a kulturu, ale také na čínskou medicínu.

² Překlad autora z původního slova *weaver*

³ Překlad autora

Obsahuje záznam čtrnácti chorob, osmi bylin a dalších medicínských dat týkajících se například anatomie či psychologie (Yang 1998, s. 4–5). V dnešní době se považuje za primární zdroj čínské medicíny *Vnitřní kniha Žlutého císaře, Huangdi Neijing* (黄帝内经)⁴ (Ando 1995, s. 18). Toto dílo je ale podle Yang Li (1998, s. 9) založeno na myšlenkách sepsaných právě v Knize proměn, které jsou dále rozvinuty. V kánonu se například vysvětluje učení o yin a yang 阴阳学说 (yin yang xue shuo), učení o pěti prvcích 五行学说 (wu xing xue shuo), nebo učení o vnitřních orgánech 藏象 (zang xiang). Kombinací těchto teorií s medicínou se tak čínská medicína stala nezávislou vědní disciplínou. Přestože v rámci čínské medicíny Huangdi Neijing předčil slávu Knihy proměn a je hlavním zdrojem teorie TCM, myšlenky v ní mají původ v Knize proměn. Dodnes se k výuce používají oba prameny a jejich znalost je nezbytná pro uchopení základů čínské medicíny.

V kategorii Filozofické základy 哲学基础 (zhe xue ji chu) je zpracováno 541 termínů včetně názvů kategorií a podkategorií. Kategorie je rozčleněna na 5 hlavních podkategorií 阴阳学说 (yin yang xue shuo), 五行学说 (wu xing xue shuo), 三才 (san cai), 治国之道 (zhi guo zhi dao) a 周易 (zhou yi). Kategorie 阴阳学说 (yin yang xue shuo) obsahuje dvě podkategorie, ve kterých je celkem zpracováno 17 termínů. Kategorie 五行学说 (wu xing xue shuo) je rozčleněna do pěti podkategorií a dohromady obsahuje 132 termínů. Kategorie 三才 (san cai) je rozdělena do 3 podkategorií a zahrnuje 293 termínů. Kategorie 治国之道 (zhi guo zhi dao) je rozdělena na 2 podkategorie a pracuje s 11 termíny. Poslední kategorie 周易 (zhou yi) je rozdělena do pěti podkategorií a obsahuje 85 termínů. Kompletní seznam kategorií a termínů je uveden v příloze v rozmezí (1–1.5.5.64.).

3.1 Učení o yin a yang (阴阳学说)

阴阳学说 (yin yang xue shuo) je rozdělena do dvou podkategorií a dohromady obsahuje 14 hyponym na nejnižší čtvrté úrovni. Dvě hlavní podkategorie jsou nazvané 阴阳 (yin yang) a neustálený výraz 阴阳之间的相互作用 (yin yang zhi jian de xiang hu zuo yong).

⁴ Za autora tohoto díla je považován Žlutý císař, který vládl v letech 2697–2597 př. nl. Podle legend se císař zajímal o pěstování životní síly a tajemství věčného života a je považován za jednoho ze zakladatelů čínské medicíny (Ando 1995, s. 18).

První podkategorii 阴阳 (yin yang) můžeme také nazvat 两仪 (liang yi). Termín 两仪 (liang yi) uvádí Yang Li (1998) ve spojitosti s osmi triagramy. V knize *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002) se s ním nesetkáme. Kategorie obsahuje čtyři hyponyma 阴中之阳 (yin zhong zhi yang), 阴中之阴 (yin zhong zhi yin), 阳中之阴 (yang zhong zhi yin) a 阳中之阳 (yang zhong zhi yang). Hyponyma jsou součástí konceptu yin a yang a znamenají, že každá z těchto složek může být dále dělena. Například existuje yin v yin nebo yin v yang, nebo naopak yang v yin a yang v yang. S těmito termíny se běžně setkáme. Vedle 阴阳 (yin yang) je zde kategorie 阴阳之间的相互作用 (yin yang zhi jian de xiang hu zuo yong), která obsahuje ustálená spojení termínů. Například Ando (1995) uvádí čtyři základní kategorie interakcí mezi yin a yang, ale interakcí existuje i více. První čtyři interakce jsou 阴阳对立 (yin yang dui li), 阴阳互根 (yin yang hu gen), 阴阳消长 (yin yang xiao zhang) a 阴阳转化 (yin yang zhuan hua). Kromě těchto čtyř ale můžeme nalézt i 阴阳交感 (yin yang jiao gan) nebo 阴阳自和 (yin yang zi he), které uvádí kniha 中医基础理论 [zhong yi ji chu li lun] (2016). Seznam hyponym je doplněn o čtyři termíny 阴阳平衡 (yin yang ping heng), pro který existuje ekvivalent 阴阳调和 (yin yang tiao he); a druhý termín 阴阳失调 (yin yang shi tiao), jehož synonymum je 阴阳不和 (yin yang bu he). Výraz 阴阳失调 (yin yang shi tiao) je uveden dále v textu v kapitole Choroby 疾病 (ji bing). Tyto termíny vyloženě neoznačují vzájemné působení mezi yin a yang jako předešlé termíny, nicméně jsou výsledkem tohoto jevu, tudíž by do této kategorie měly být zařazeny také. Termíny byly vybrány z knihy od Xie Zhufana (2002). Zároveň by kategorie mohla být doplněna o další termíny, které by označovaly projevy yin a yang. V příloze jsou výše zmíněné kategorie uvedeny pod číslem (1.1.).

3.2 Učení o pěti prvcích (五行学说)

Kategorii 五行学说 (wu xing xue shuo) je rozdělena do pěti podkategorií. První podkategorie je nazvána neustáleným výrazem 五行的归类 (wu xing de gui lei). Obsahuje 17 dalších podkategorií, které uvádějí termíny spojené s dělením konceptů podle pěti prvků. Počet těchto kategorií by teoreticky mohl být nekonečný, protože pět prvků je pouze diferenciovaná qi tvořící reálné konkrétní věci a jevy (Ando 1995, s. 110). Podle pěti prvků by tedy bylo možné rozdělit celý svět okolo nás.

V této práci jsou zařazeny tradičně se vyskytující skupiny prvků, kterými jsou 五行 (wu xing), 五脏 (wu zang), 五腑 (wu fu), 五官 (wu guan), 五液 (wu ye), 五体 (wu ti), 五志 (wu zhi), 五声 (wu sheng), 变动 (bian dong), 五味 (wu wei), 五神 (wu shen), 五色 (wu se), 五方 (wu fang), 五季 (wu ji), 五气 (wu qi), 五化 (wu hua) a 五音 (wu yin). Jednotlivé prvky náležející k těmto kategoriím jsou znázorněny v Tabulce 1 níže, která byla vytvořena na základě tabulky uvedené v knize 中医基础理论 [zhong yi ji chu li lun] (2016, s.33).

自然界							五行	人									
五气	五音	五味	五色	五化	五方	五季	五行	五神	五脏	五腑	五官	五体	五志	五声	变动	五液	
风	角	酸	青	生	东	春	木	魂	肝	胆	目	筋	怒	呼	握	泪	
暑	徵	苦	赤	长	南	夏	火	神	心	小肠	舌	脉	喜	笑	忧	汗	
湿	宫	甘	黄	化	中	长夏	土	意	脾	胃	口	肉	思	歌	哕	涎	
燥	商	辛	白	收	西	秋	金	魄	肺	大肠	鼻	皮	悲	哭	咳	涕	
寒	羽	咸	黑	藏	北	冬	水	志	肾	膀胱	耳	骨	恐	呻	栗	唾	

Tabulka 1 Kategorie (五行的归类)

Tabulka v knize zobrazuje 15 kategorií, které jsou zde navíc doplněny o dvě kategorie, jelikož se s nimi v této práci ještě setkáme v kategorii 三才 (san cai). Termíny jsou 五液 (wu ye), který uvádí Xie Zhufan (2002), a 五神 (wu shen), který je uveden v knize 中医基础理论 [zhong yi ji chu li lun] (Zheng, 2016, s. 96). Ačkoli další způsob kategorizace prvků v příloze uveden není, je možné poukázat na další možné členění, které je viditelné i v Tabulce 1. Prvky jsou rozděleny na tři části 自然界 (zi ran jie) a 人体 (renti) mezi nimiž samostatně stojí 五行 (wu xing). Takové rozdělení je spojené s teorií 三才 (san cai), podle které se věci a jevy ve světě seskupují do třech skupin 天 (tian), 人 (ren) a 地 (di). 天 (tian) a 地 (di) tvoří „svět v přírodě v nejširším smyslu slova“ (Ando 1995, s. 113).

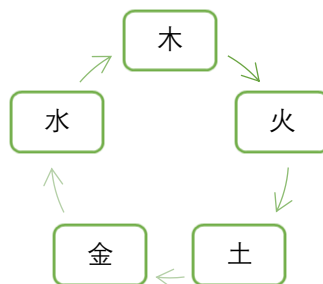
S některými kategoriemi se později v práci znovu setkáme. Jako příklad můžeme uvést kategorii 五气 (wu qi), v češtině „paterá qi“, která bývá označována i „šesterá qi“ 六气 (liu qi). Pod 五气 (wu qi) spadá termínů pět, konkrétně 风 (feng), 暑 (shu), 湿 (shi), 燥 (zao) a 寒 (han). V kategorii 六气 (liu qi) přibývá prvek 火 (huo), a je tedy rozlišováno mezi teplem 暑 (shu) a horkem 火 (huo). S termíny spadající pod tuto kategorii se znovu setkáme v kategoriích 辨证 (bian zheng) a 病因 (bing yin), ačkoli již pod jiným názvem 六淫 (liu yin). Významově jsou také trochu odlišné a odkazují na chorobné činitele.

Další zajímavostí, které si můžeme všimnout, je počet hyponym vyskytujících se v kategorii 五脏 (wu zang). Termínů by správně mělo být pět, ale v čínské medicíně se v rámci pěti orgánů hovoří ještě o 心包 (xin bao) a 命门 (ming men). 心包 (xin bao) není vyloženě orgán, ale je ochranným obalem srdce, a je s ním tedy úzce spjat (Ando 1995, s. 177). Na 命门 (ming men) je podobně jako na 三焦 (san jiao) nahlíženo jako na zvláštní orgán, který přináleží ledvinám 肾 (shen) (Ando 1995, s. 248). Nakonec je zde zařazen i termín 五腑 (wu fu), označující pět orgánů fu (腑). Tento termín je vybrán z knihy 中医基础理论 [zhong yi ji chu li lun], kde se vyskytoval v tabulce kategorizující koncepty podle pěti prvků. V ostatních publikacích, se kterými práce pracuje, například *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* (2002), nebo *WHO International Standard Terminologies...* (2007), uvádějí tradiční výraz 六腑 (liu fu), který označuje šest orgánů fu a takové členění je i nadále uvedeno v této práci. Termín, který je z kategorie 五腑 (wu zang) vyřazen se nazývá trojitý zářič 三焦 (san jiao) a má v čínské medicíně specifický význam. Pokud bychom se na naše tělo podívali anatomicky, našli bychom pět hmotných orgánů, které jsou v čínské medicíně nazvány fu (腑). Konkrétně jimi jsou 胆 (dan), 小肠 (xiao chang), 胃 (wei), 大肠 (da chang) a 膀胱 (pang guang), tedy orgány v západní medicíně známé. Trojitý zářič sice není zastoupen hmotným orgánem, ale v těle má funkci prvopočáteční qi (气). Nese tedy význam orgánu pouze energetického. Později se objevily snahy orgán zhmotnit a dát mu tvar. Dnes se obecně hovoří o třech částech trojitého zářiče, které se vyskytují v horní, střední a spodní části trupu. Trojitý zářič tak v sobě obsahuje všechny orgány, které se v těchto místech vyskytují. Sám o sobě stojí mimo ostatní, ale zároveň ostatní orgány jsou jeho součástí (Ando 1995, s. 276–278).

Zbývající čtyři podkategorie v kategorii 五行学说 (wu xing xue shuo) jsou 五行相生 (wu xing xiang sheng), 五行相克 (wu xing xiang ke), 五行相乘 (wu xing xiang cheng) a 五行相侮 (wu xing xiang wu). Tyto termíny označují vztahy mezi pěti prvky. První dva termíny označují vztahy, jejichž vzájemným působením vznikají další formy bytí. Zbylé dva termíny naopak přispívají k nerovnováze (Ando 1995, s. 122).

Pod první termín 五行相生 (wu xing xiang cheng) je uvedeno šest hyponym 木生火 (mu sheng huo), 火生土 (huo sheng tu), 土生金 (tu sheng jin), 金生水 (jin sheng shui), 水生木 (shui sheng mu) a 母子相及 (mu zi xiang ji). Zmíněné termíny jsou v čínštině ustálené a jak si můžeme povšimnout, tak i cyklické (mimo poslední termín). Tento fakt platí pro všechna vzájemná působení mezi pěti prvky a níže na Obrázku 3 můžeme tento cyklus vidět. 五行相生 (wu xing xiang sheng) znamená vzájemné rození a často je vysvětlován na základě konceptu vztahu matka a dítě. Prvek, který rodí, je nazýván matka a prvek, který je rozen se nazývá dítě. 母子相及 (mu zi xiang ji) není vyloženě jazykový ekvivalent pro 五行相生 (wu xing xiang sheng), ale vztahy, které v rámci pěti prvků vyjadřují, jsou si velice blízké, tudíž je do kategorie 五行相生 (wu xing xiang sheng) mimo pět hyponym vyjadřující její jednotlivé vztahy zařazen i termín 母子相及 (mu zi xiang ji). Vztahy 五行相克 (wu xing xiang ke) jsou 木克土 (mu ke tu), 土克水 (tu ke shui), 水克火 (shui ke huo), 火克金 (huo ke jin), 金克木 (jin ke mu). Zbylé dvě kategorie 五行相乘 (wu xing xiang cheng) a 五行相侮 (wu xing xiang wu) by v teorii mohly být zařazeny pod předešlé dvě, jelikož jsou s nimi obě vývojově spojené. 五行相乘 (wu xing xiang cheng) je vyspělejší, zesílenější stádium 五行相克 (wu xing xiang ke), v češtině nazýváme „vzájemné podmaňování“. Jejich vztahy jsou následující 木乘土 (mu cheng tu), 土乘水 (tu cheng shui), 水乘火 (shui cheng huo), 火乘金 (huo cheng jin), 金乘木 (jin cheng mu). Naproti tomu 五行相侮 (wu xing xiang wu), v češtině „vzájemné ponižování“, má opačnou posloupnost vztahů 木侮金 (mu wu jin), 金侮火 (jin wu huo), 火侮水 (huo wu shui), 水侮土 (shui wu tu), 土侮木 (tu wu mu) (Ando 1995,

s. 131–132). Kompletní seznam kategorií a hyponym je uveden v příloze v kategorii (1.2.).



Obrázek 3 Cyklický vztah (五行相生)

3.3 Trojice nebesa, člověk a země (三才)

V předešlé části byl zmíněn a objasněn pojem 三才 (san cai), který znamená trojice nebes, člověka a země. Podle těchto tří složek byly vytvořeny kategorie a pod ně zařazeny příslušné termíny. Složky 天 (tian) a 地 (di) nejsou dále rozváděny a termíny s nimi spojené jsou uvedeny v Tabulce 1, uvedené v kategorii Učení o pěti prvcích 五行学说 (wu xing xue shuo). Složka 人 (ren) obsahuje dvě hlavní podkategorie 形体 (xing ti) a 三宝 (san bao). V těchto kategoriích je zpracováno 293 termínů. Hyponyma na nejnižší úrovni sahají až do deváté úrovně. Jedná se o nejnižší úroveň kategorie v této práci. Důvodem většího počtu úrovní je kategorizace terminologie drah a orgánů, které se člení na několik podkategorií. V rámci čínské medicíny by toto členění nemělo být vynecháno.

Pod kategorií 形体 (xing ti) patří termíny týkající se lidského těla. Dohromady jsou roztrženy do 4 podkategorií 藏象 (zang xiang), 经络 (jing luo), 血 (xue), 津液 (jin ye). První kategorie 藏象 (zang xiang) je souborný název pro pět orgánů zang 五脏 (wu zang), šest orgánů fu 六腑 (liu fu) a zvláštní orgány fu 奇恒之腑 (qi heng zhi fu). Kategorie 五脏 (wu zang) byla uvedena v předešlé části v kategorii 五行学说 (wu xing xue shuo). Navíc se zde setkáme s 六腑 (liu fu), pod které spadá 胆 (dan), 胃 (wei), 小肠 (xiao chang), 大肠 (da chang), 膀胱 (pang guang) a 三焦 (san jiao). I tato kategorie byla zmíněna v kategorii 五行学说 (wu xing xue shuo), pouze neobsahovala termín 三焦 (san jiao). Dále zde patří 奇恒之腑 s šesti termíny 脑 (nao), 髓 (sui), 骨 (gu), 脉 (mai), 女子胞 (nü zi bao) a 胆 (dan). V čínské medicíně se žlučník 胆 (dan) řadí jak mezi šest

orgánů fu 六腑 (liu fu), tak i mezi zvláštní orgány fu 奇恒之腑 (qi heng zhi fu) (Ando 1995, s. 259). Proto je tento termín uveden pod obě dvě kategorie.

Pod jednotlivými názvy orgánů jsou také zařazeny termíny označující jejich funkční vlastnosti a vnější manifestace. Termín 藏象⁵ (zang xiang), jehož smysl Ando označuje jako „tvary uschované ve vnitřku“ (Ando 1995, s. 159), je souborný název vnitřních orgánů. Termín má ale i druhý význam, a tím jsou právě funkční vlastnosti nebo vnější manifestace vnitřních orgánů. Ando vysvětluje význam termínu jako „to, co je uschováno uvnitř a projevuje se navenek“ (Ando 1995, s. 159). Publikace od WHO vysvětluje termín 藏象 (zang xiang) jako „vnější projevy vnitřních orgánů, skrze které lze zjistit fyziologické funkce a chorobné procesy, a zhodnotit tak zdravotní stav“⁶ (WHO 2007). Jako příklad můžeme uvést orgán srdce 心 (xin), které podle čínské medicíny řídí krev a cévy 心主血脉 (xin zhu xue mai), jeho vnějším vývodem je jazyk 心开窍于舌 (xin kai qiao yu she) a jeho kondice se odráží ve tváři 心华在面 (xin hua zai mian) (Ando 1995, 172).⁷ Podkategorie 心 (xin), která dohromady obsahuje 16 termínů, je spolu s dalšími orgány zpracována v příloze (1.3.2.1.1.). V kategorii je roztrženo 194 termínů.

Kategorii by také bylo možné roztržidit dalším způsobem. Jednotlivé manifestace orgánů by mohly být uvedeny pod hyperonymum označující daný jev. Například hyperonymum 五脏相合 (wu zang xiang he), které označuje propojení mezi orgány 脏 (zang) a 腑 (fu) by zahrnovalo termíny 心合小肠 (xin he xiao chang), 肺合大肠 (fei he da chang), 脾合胃 (pi he wei), 肝合胆 (gan he dan) a 肾合膀胱 (shen he pang guang).

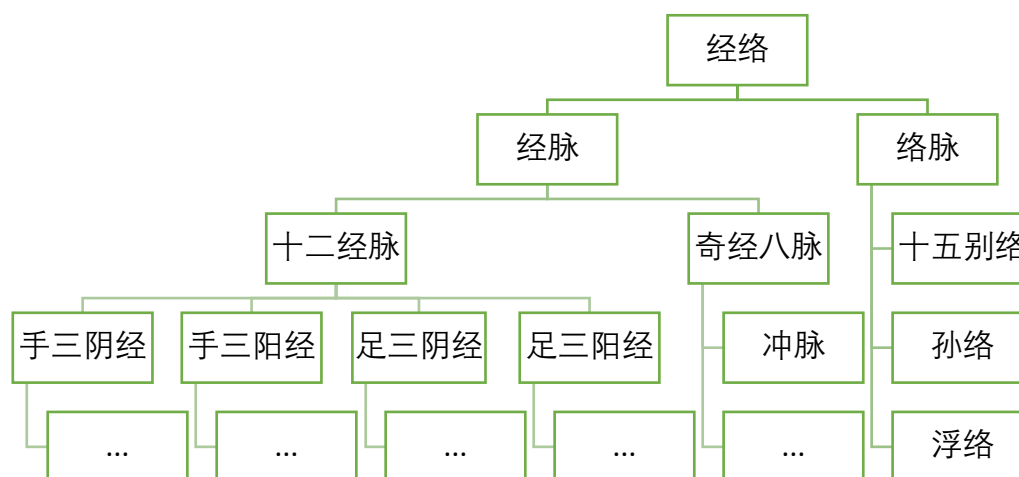
Druhá kategorie nazvaná 经络 (jing luo) označuje terminologii drah a je dále členěna na podkategorie 经脉 (jing mai) a 络脉 (luo mai). Roztržidění kategorie je

⁵ Termín 藏 (zang) má význam něčeho „skrytého“ „uschovaného“. Chová se také jako sloveso „schovat“, 藏 (cang). Ve spojitosti s termínem 象 (xiang), neboli „forma“, „tvar“, vzniká název pro vnitřní orgány. Pakliže 象 (xiang) chápeme jako „projev“ nebo „příznak“, spolu s termínem 藏 (zang) znamenají právě vnější manifestace orgánů (Ando 1995).

⁶ Překlad autora

⁷ V dnešní době se čínská medicína řídí převážně heslem: „co je uvnitř, projevuje se na povrchu“. Učení o vnitřních orgánech v čínské medicíně ale bylo zformováno na základě znalosti anatomie lidského těla v kombinaci s filozofickými principy (Lan, 2015). Lan Fengli (2015) se v knize *Metaphor* věnuje nejen hlubšímu metaforickému významu 藏象, ale i důvodům, proč se upustilo od anatomického zkoumání těla a přešlo se právě k posuzování zdravotního stavu podle vnějších projevů.

vyobrazeno na Obrázku 4, který je převzat z knihy *Basic Theory of Traditional Chinese Medicine* (Zuo 2003). Na základě této kategorizace jsou uspořádány kategorie v této práci.



Obrázek 4 Kategorie drah (经络)

Kategorii 经脉 (jing mai) můžeme roztrždit na dvě podkategorie 十二经脉 (shi er jing mai) a 奇经八脉 (qi jing ba mai). 十二经脉 (shi er jing mai), dvanáct řádných drah qi, ještě můžeme rozdělit do dalších čtyř kategorií, každá obsahující tři hyponyma. První 手三阴经 (shou san yin jing), ve které jsou 手太阴肺经 (shou tai yin fei jing), 手厥阴心包经 (shou jue yin xin bao jing), 手少阴心经 (shou shao yin xin jing); druhá 手三阳经 (shou san yang jing) obsahující 手阳明大肠经 (shou yang ming da chang jing), 手少阳三焦经 (shou shao yang san jiao jing), 手太阳小肠经 (shou tai yang xiao chang jing); třetí 足三阴经 (zu san yin jing) obsahující 足太阴脾经 (zu tai yin pi jing), 足厥阴肝经 (zu jue yin gan jing), 足少阴肾经 (zu shao yin shen jing) a poslední 足三阳经 (zu san yang jing) s termíny 足阳明胃经 (zu yang ming wei jing), 足少阳胆经 (zu shao yang dan jing) a 足太阳膀胱经 (zu tai yang pang guang jing). Z jazykového hlediska je jejich názvosloví zajímavé, protože názvy dvanácti drah jsou složeny ze tří částí. První označuje místo na těle, kterým dráha prochází, tedy ruka či noha. Druhá část označuje příslušnost k yinu nebo yangu. Třetí část označuje příslušnost k orgánu zang (脏) nebo fu (腑). 奇经八脉 (qi jing ba mai) obsahuje osm hyponym 冲脉 (chong mai), 任脉

(ren mai), 督脉 (du mai), 带脉 (dai mai), 阴跷脉 (yin qiao mai), 阳跷脉 (yang qiao mai), 阴维脉 (yin wei mai) a 阳维脉 (yang wei mai). Druhou podkategorii 络脉 (luo mai) spadají tři hyponyma 十五别络 (shi wu bie luo), 孙络 (sun luo) a 浮络 (fu luo).

Pod 形体 (xing ti) spadají další dvě kategorie 血 (xue) a 津液 (jin ye). Do kategorie 血 (xue) je zařazeno pět termínů 血脉 (xue mai), 营血 (ying xue), 精血 (jing xue) a 血气 (xue qi), 血室 (xue shi), což jsou termíny, které se ve spojitosti s krví 血 (xue) běžně vyskytují, tyto termíny například uvádí Xie Zhufan (2002) nebo Wiseman (2002). V rámci terminologie 五行 (wu xing) již byly zmíněny a jednotlivě vyjmenovány termíny spadající pod 五液 (wu ye), které taktéž spadají pod 津液 (jin ye). Mimo ně ale můžeme zvlášť hovořit i o 津 (jin) a 液 (ye). Kompletní seznam hyponym spadající pod 形体 (xing ti) je uveden v příloze v kategorii (1.3.2.1.).

Druhá část kategorie 三才 (san cai) nese název 三宝 (san bao). Zatímco kategorie 形体 (xing ti) zahrnovala spíše konkrétní prvky, v této oblasti se zabýváme abstraktnějšími pojmy, kterými jsou 精 (jing), 气 (qi) a 神 (shen). Kategorie 精 (jing) obsahuje pět termínů 先天之精 (xian tian zhi jing), 后天之精 (hou tian zhi jing), 水谷之精 (shui gu zhi jing), jehož synonymum je 水谷精微 (shui gu jing wei), a termín 生殖之精 (sheng zhi zhi jing). Seznam hyponym by dále mohl být doplněn o další hyponyma, například ta, která by označovala příslušnost esence 精 (jing) k orgánu 脏 (zang), například 心精 (xin jing). Kategorie 气 (qi) obsahuje následujících devět termínů 元气 (yuan qi) neboli 原气 (yuan qi), 先天之气 (xian tian zhi qi), 后天之气 (hou tian zhi qi), 正气 (zheng qi), 真气⁸ (zhen qi), 宗气 (zong qi), 卫气 (wei qi) a 营气 (ying qi). Tato kategorie by mohla být doplněna o další seznam hyponym, jelikož podle čínské medicíny energie qi (气) tvoří vesmír, tudíž i lidské tělo (Xie 2002). Tímto ji můžeme nalézt v lidských orgánech, u kterých by se nazývala např. energie qi srdce 心气 (xin qi). Poslední kategorie 神 (shen) obsahuje tři podkategorie 五神 (wu shen), 情志 (qing zhi)

⁸ V *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002) jsou 正气 (zheng qi) a 真气 uvedena jako synonyma, ačkoli se jejich význam liší. Termín 正气 (zheng qi) označuje všechny běžné funkce v lidském těle a jeho schopnost zachovat zdravý stav. Termín 真气 (zhen qi) odkazuje na kombinaci 先天之气 (xian tian zhi qi) a 后天之气 (hou tian zhi qi). Slouží jako dynamická síla všech životních funkcí (WHO 2007).

a 思维 (si wei). Hovoří se o nich v knize 中医基础理论 [zhong yi ji chu li lun] (2016, s. 96), kde dále uvádějí koncepty s nimi spojené. Pod 五神 (wu shen) řadí 魂 (hun), 魄 (po), 意 (yi), 志 (zhi) a 神 (shen). Kategorie 情志 (qing zhi) obsahuje dvě podkategorie 五志 (wu zhi), a 七情 (qi qing). 五志 (wu zhi) jsme si uvedli v kategorii 五行学说 (wu xing xue shuo). Kategorie 七情 (qi qing) obsahuje stejné prvky jako 五志 (wu zhi) doplněné o 惊 (jing) a 悲 (bei), obsahuje tedy sedm hyponym 喜 (xi), 怒 (nu), 忧 (you), 思 (si), 悲 (bei), 恐 (kong) a 惊 (jing). Kategorie 思维 (siwei) obsahuje pět termínů 意 (yi), 思 (si), 志 (zhi), 虚 (xu) a 智 (zhi). Kompletní přehled kategorizace je uveden v příloze pod (1.3.2.2.).

Výše zmíněná kategorizace termínů 三宝 (san bao) je vybrána z publikace od Xie Zhufana (2002) a také z publikace od WHO (2007). Jsou v nich uvedeny termíny spojené hlavně s kategorií 气 (qi) a 精 (jing). Jejich kategorizace je však nepřehledná, protože v nich uváděné kategorie 气 (qi), 血 (xue), 精 (jing), 津液 (jin ye) spadají pod jedinou kategorii a chybí u nich detailnější rozřídění. Termíny spojené s 神 (shen) jsou navíc nekompletní, uvádějí se pouze termíny 魂 (hun), 魄 (po), 意 (yi), 志 (zhi), 神 (shen) a nezahrnují kategorie 情志 (qing zhi) a 思维 (si wei), které jsou vysvětleny v knize 中医基础理论 [zhong yi ji chu li lun] (2016). Tyto termíny zde bylo třeba uvést, jelikož se prolínají do dalších kategorií, například Diagnostika 诊断学 (zhen duan xue) a Choroby 疾病 (ji bing).

3.4 Státnictví (治国之道)

Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, kategorie s názvem Státnictví 治国之道 (zhi guo zhi dao) obsahuje metaforické termíny, které v čínštině můžeme nalézt například u terminologie týkající se u orgánů 藏 (zang) nebo také v oblasti medicínských formulí 方剂 (fang ji). Záměrně je zde použit znak 藏 (zang), který dnes ve většině případech nahradil znak 脏 (zang). Původní název v sobě skrývá metaforu, které se věnuje Lan Fengli (2015) ve své knize *Metaphor*. Tento znak původně nesl význam panovníkem stanoveného skladu vzácných dokumentů, nefritových pečeti a dalších cenných věcí, které měly být uloženy a nevyjmuty. Stejně tak funkce 藏 (zang) orgánů

v čínské medicíně je uchovávat esenci qi a nevyložit ji (Lan 2015, 171). Pod termín 藏 (zang) je dále zařazeno pět hyponym 君 (jun), 相傳 (xiang chuan), 将军 (jiang jun), 中正 (zhong zheng) a 仓廩 (cang lin), která nejsou názvy jednotlivých orgánů, nýbrž termíny označující vztah k náležejícímu orgánu a jeho funkci v těle. V druhé skupině termínů 方剂 (fang ji) se často objevuje jednak totožný termín s první skupinou, tedy 君 (jun), dále potom 巨 (ju), 佐 (zuo) a 使 (shi). Termíny odkazují na jednotlivé funkce ve státě. Metaforu si můžeme vysvětlit na termínu panovník 君 (jun), který zastává nejvyšší funkci ve státě. Panovníci by neměli být dva, ale zároveň se země bez panovníka neobejde. Stejně tak bylina s funkcí 君药 (jun yao) by měla být ve formuli jediná, která zastává hlavní funkci, ale neměla by nikdy chybět (Deng 2018). Kromě metaforických termínů týkajících se politických funkcí bychom mohli dále rozpracovat kategorie zahrnující metafory přírodní, náboženské nebo vojenské. V době, kdy byl sepsán Huangdi Neijing se okolní svět vysvětloval metaforickým jazykem, což se promítlo i do čínské medicíny (Wiseman 2002, s. 95).

3.5 Kniha proměn (周易)

Termíny v této kategorii jsou součástí historických textů Knihy proměn a jsou zařazeny do pěti podkategorií 太极 (tai ji), 两仪 (liang yi), 四象 (si xiang), 八卦 (ba gua) a 六十四卦 (liu shi si gua). Koncepty, které označují tyto termíny jsou mezi sebou vzájemně propojené, dokonce se od sebe odvíjí. Jejich vztah je popsán v komentářích 易传 (yi zhuan) v Knize proměn, jejichž znění uvádí Yang Li (1998): „*易有太极, 是生两仪, 两仪生四象, 四象生八卦*“.⁹ Ve volném překladu „V proměnách existuje 太极 (tai ji), které rodí 两仪 (liang yi), 两仪 (liang yi) rodí 四象 (si xiang), 四象 (si xiang) rodí 八卦 (ba gua)“.¹⁰

Termíny 太极 (tai ji), 两仪 (liang yi), 四象 (si xiang), 八卦 (ba gua) a 六十四卦 (liu shi si gua) mezi sebou mají určitý generický vztah. Ale z jazykového hlediska můžeme navrhnout každou skupinu termínů zařadit do vztahu ko-hyponymního se společným hyperonymem 周易 (zhou yi), jelikož každý z termínů se k tomuto

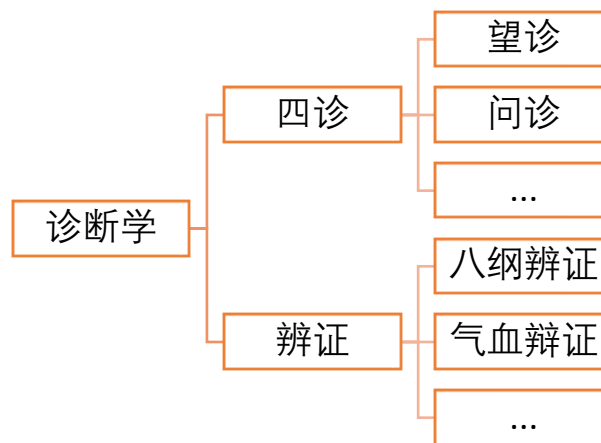
⁹ Osm trigramů (八卦) je hlavním komponentem Knihy proměn. Symbolizují pohyb osmi přírodních prvků: nebesa, země, bouře, vítr, voda, oheň, hora a jezero. (Yang 1998)

¹⁰ Překlad autora

hyperonymu vztahuje. V pěti kategoriích je zpracováno 80 hyponym na čtvrté úrovni. Kategorie 太极 (tai ji) hyponyma neobsahuje. Druhá kategorie 两仪 (liang yi) obsahuje 阴 (yin) a 阳 (yang), které jsou detailněji popsány v 阴阳学说 (yin yang xue shuo). Zároveň jsou zde přidány i termíny 阴爻 (yin yao) a 阳爻 (yang yao). Tyto termíny zastupují v Knize proměn 阴 (yin) a 阳 (yang) a můžeme je považovat za základní element Knihy proměn, ve které jsou vyobrazeny jako linie tvořící jednotlivé trigramy a hexagramy (Yang 1998, s. 50). Zajímavé je, že tyto termíny nejsou v textech v 易经 (yi jing) zmíněny explicitně. Zmíněny jsou až v komentářích 易传 (yi zhuan) a jsou integrovány do filozofického konceptu (Yang 1998, s. 23). Další podkategorii je 四象 (si xiang), kam můžeme zařadit termíny 少阳 (shao yang), 太阳 (tai yang), 少阴 (shao yin) a 太阴 (tai yin). Čtvrtá podkategorie 八卦 (ba gua) obsahuje názvy osmi trigramů. V poslední kategorii s názvem 六十四卦 (liu shi si gua) jsou uvedeny názvy 64 hexagramů, které můžeme nalézt v příloze v kategorii (1.5.) spolu s dalšími hyponymy spadajícími do kategorie 周易 (zhou yi).

4 Diagnostika (诊断学)

Kategorie nazvaná 诊断学 (zhen duan xue) obsahuje termíny formující dvě oblasti diagnostiky čínské medicíny, které můžeme vidět na Obrázku 5 níže. První oblast se zabývá metodami vyšetřování, souhrnně ji nazýváme čtveré vyšetření, v čínštině 四诊 (si zhen). Druhá oblast se nazývá diferenciální diagnostika 辨证 (bian zheng). Někdy ji v češtině můžeme nalézt pod názvem identifikace syndromů. Ve způsobu diagnostiky choroby spočívá síla čínské medicíny, právě tím, že existuje široké spektrum metod vyšetřování a podrobného posouzení pacientova stavu. Proto je i její názvosloví velice široké a zprvu je třeba jej rozdělit na dvě již zmíněné nadkategorie 四诊 (si zhen) a 辨证 (bian zheng). Celkově je v kategorii 诊断学 (zhen duan xue) zpracováno 1509 termínů. Kategorie 四诊 (si zhen) je členěna do čtyř podkapitol obsahujících 890 hyponym. Kategorie 辨证 (bian zheng) obsahuje devět podkapitol a je zde roztríděno 619 hyponym. Termíny v obou kategoriích budou dále roztríděny do dalších podkategorií. Celkový přehled kategorií a termínů je uveden v příloze v kategorii (2.) pod čísly (2.–2.2.9.30.) Přestože je uvedeno velké množství hyponym, tento počet by mohl být dále rozšířen.



Obrázek 5 Kategorie Diagnostika (诊断学)

4.1 Čtveré vyšetřování (四诊)

Tradičně se metody vyšetřování v čínské medicíně dělí na čtyři kategorie zahrnující vyšetřování zrakem, vyšetřování sluchem a čichem, vyšetřování dotazy a vyšetřování pohmatem. Wiseman (2002, s. 121) vysvětluje, že takové třídění není ideální, jelikož spousta jevů spadá pod více než jednu z těchto čtyř kategorií.

V praxi při vyšetřování pacienta nejsou tyto čtyři kategorie pevně odděleny. Většinou je použito více metod zároveň. V práci jsou termíny zařazeny do tradičních čtyř kategorií, které uvádějí jazykové příručky i odborná literatura zabývající se čínskou medicínou. Hyperonymní název 四诊 (si zhen) obsahuje čtyři hyponyma 望诊 (wang zhen), 问诊 (wen zhen), 闻诊 (wen zhen) a 切诊 (qie zhen). Tato hyponyma jsou zároveň hyperonymy širší skupiny termínů, které budou jednotlivě zpracovány níže.

4.1.1 Vyšetřování zrakem (望诊)

Pod kategorií 望诊 (wang zhen) je zařazeno následujících 15 hyponym 望神 (wang shen), 望形体 (wang xing ti), 望姿态 (wang zi tai), 望头面 (wang tou mian), 望面色 (wang mian se), 望五官 (wang wu guan), 望舌 (wang she), 望咽喉 (wang yan hou), 望胸腹 (wang xiong fu), 望背腰 (wang bei yao), 望四肢 (wang si zhi), 望皮肤 (wang pi fu), 望排出物 (wang pai chu wu). Kapitola se detailněji zaměřuje na 望面色 (wang mian se), 望五官 (wang wu guan), 望舌 (wang she), 望排出物 (wang pai chu wu), protože se jedná se o skupiny termínů, které obsahují další podkategorie. Navíc způsob jejich kategorizace nabízí více možností řešení. U zbývajících termínů je zařazen pouze výčet hyponym a další podkategorie nejsou vytvořeny. Celkový seznam hyponym je uveden v příloze (2.1.1.), obsahuje 426 roztríděných hyponym. K nalezení vhodných hyperonym správně definujících svou skupinu byly porovnány publikace *Chinese Medical Chinese* od Wisemana (2002) a *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002) a čtvrtý díl knihy *Klasická čínská medicína* od Vladimíra Anda (1999). Byl využit způsob jejich organizace a zařazení termínů. Některé kategorie jsou rozšířeny. V některých případech je seskupeno více kategorií dohromady pod vhodným hyperonymním názvem. Například 望排出物 (wang pai chu wu) se v těchto publikacích neuvádí, ale hyperonymum obsahuje význam širší skupiny hyponym, které by se jinak vyskytovaly samostatně.

Z jazykového hlediska kategorií 望面色 (wang mian se) můžeme považovat za hyponymní výraz, který patří pod kategorii 望头面 (wang tou mian), jelikož se jedná o pozorování barvy v obličeji. Přesto tato kategorie není zařazena pod 望头面 (wang tou mian), ale přímo pod 望诊 (wang zhen). Ve výše zmíněných publikacích bývá označována jako samostatná kategorie také. Z praktického hlediska v rámci vyšetření

se lékař nejprve při vyšetření 望头面 (wang tou mian) zaměřuje na celkový vzhled hlavy. Mimo to pak posuzuje barvu obličeje, čemuž je věnována speciální pozornost, proto je tato skupina vyčleněna. Z důvodu většího počtu termínů v kategorii bude tento způsob přehlednější. Pod kategorií 望面色 (wang mian se) můžeme zařadit další tři skupiny termínů 常色 (chang se), 五色 (wu se) a 病色 (bing se). Kategorie 常色 (chang se) obsahuje hyponyma 主色 (zhu se) a 客色 (ke se). Kategorie 五色 (wu se) zahrnující termíny pěti barev už byla zmíněna v kapitole 五行学说 (wu xing xue shuo). Tyto barvy jsou projevy jednotlivých orgánů. Pokud je některý z orgánů v disharmonii, projeví se barvou na obličeji (Ando 2001, s. 21). Jev označujeme termínem 五色主病 (wu se zhu bing), který je hyponymem v kategorii 病色 (bing se). Pod kategorií 病色 (bing se) je pak zařazen výčet hyponym spojených s chorobným vzhledem obličeje a jsou jimi například 善色 (shan se), 恶色 (e se) nebo 病色交错 (bing se jiao cuo) a další. Zbývající seznam termínů je uveden v příloze (2.1.1.5.).

Kategorie 望五官 (wang wu guan) by také mohla být nazvána 望审苗窍 (wang shen miao qiao), jelikož 审苗窍 (shen miao qiao) je hyperonymem pro oči, ústa, nos a uši, které také patří pod 五官 (wu guan). V rámci čínské medicíny se ale více hodí termín 五官 (wu guan), který už byl zmíněn v kategorii Filozofické základy. Do této kategorii spadá i jazyk, který 审苗窍 (shen miao qiao) nezahrnuje, pokud by se však nevztahoval k ústům, pak by v této kategorii existoval jako hyponymum úst. 望五官 (wang wu guan) tuto kategorii definuje lépe a v čínské medicíně je termín 五官 (wu guan) užívaný častěji, vyskytuje se například v kategorii 五行 (wu xing). V rámci vyšetření zrakem jsou většinou zmíněná hyponyma patřící pod tuto kategorii uváděna jednotlivě bez nadkategorie, například Xie Zhufan (2002) tento termín ve spojení s vyšetřováním neuzívá, ale můžeme ho nalézt v knize 中医综合红研知己 [zhong yi zong he hong yan zhi ji] (2019). 望五官 (wang wu guan) tedy obsahuje pět hyponym 望目 (wang mu), 望鼻 (wang bi), 望耳 (wang er), 望口唇 (wang kou chun), 望舌 (wang she). Při pozorování úst 望口唇 (wang kou chun) se v čínské medicíně můžeme zaměřit i na pozorování zubů a dásní, proto je tato kategorie dále rozdělena a jsou zde zahrnuty termíny spadající pod 望齿 (wang chi). Kompletní seznam všech hyponym je uveden v příloze (2.1.1.6.).

Do kategorie 望五官 (wang wu guan) je zařazen i termín 望舌 (wang she), protože 舌 (she) je součástí 五官 (wu guan). Vyšetření jazyku ale bývá přikládána velká důležitost. Například v knize 中医综合红研知己 [zhong yi zong he hong yan zhi ji] (2019) pro vyšetření mají dokonce uveden název 舌诊 (she zhen) a věnují se tématu detailněji než ostatním metodám. Maciocia (2015) jej vyčleňuje taktéž. Proto je zde navrženo vyčlenit 望舌 (wang she) mimo 望五官 (wang wu guan) a zařadit termín jednak jako její hyponymum a zároveň jako její kohyponymum, a tím věnovat skupině termínů více prostoru. Kategorie 望舌 (wang she) dále obsahuje šest podkategorií zahrnující 舌的分部 (she de fen bu), 舌神 (she shen), 舌色 (she se), 舌质 (she zhi), 舌态 (she tai), a 舌苔 (she tai). Kategorii 舌苔 (she tai) dělíme na 苔色 (she se) a 苔质 (she zhi). Jednotlivá hyponyma spadající pod tyto kategorie pak můžeme najít v příloze (2.1.1.7).

Termín 望排出物 (wang pai chu wu) byl vybrán z knihy 中医综合红研知己 [zhong yi zong he hong yan zhi ji] (2019) a označuje skupinu termínů, které v čínské medicíně označují vylučování. Jeho hyponymy jsou 痰 (tan), 涎 (xian), 涕 (ti), 唾 (tuo), 呕吐 (ou tu), 汗 (han), 小便 (xiao bian), 大便 (da bian) (2.1.1.14.). Termín 望排出物 (wang pai chu wu) byl nalezen pouze ve výše zmíněné publikaci. Ostatní publikace termín neuvádějí a termíny uvádějí jednotlivě bez hyperonyma. I takový by mohl být další možný způsob kategorizace.

4.1.2 Vyšetřování dotazy (问诊)

Vyšetřování dotazy je důležitá metoda shromažďování informací pro učinění diagnózy. Dotazy jsou zaměřeny na pacientovy stížnosti o zdravotním stavu a průběhu nemoci. V čínské medicíně se po několik generací užívalo takzvaných deset otázek 十问 (shi wen), které byly navrženy Zhang Jiebinem za dynastie Ming. Těchto deset dotazů spadá do okruhů dotazování se na chlad a horkost, pocení, pocity v hlavě a ostatních částech těla, stolici a močení, chuť k jídlu a pití, pocity v hrudi a břiše, sluch, žízeň. Devátá otázka zjišťovala stav yin a yang prostřednictvím pulzu a desátá zahrnovala vyšetření čichem. Tyto metody byly později nahrazeny dotazy na minulé nemoci a příčinu a průběh současné nemoci (Ando 2001, s. 148). Ando (2001, s. 149) dodává, že dnes se vyšetření řídí potřebami konkrétní situace a soustřeďuje se do několika tematických okruhů zahrnující všeobecná zjištění, výpověď pacienta, dotazy na vznik nynějšího onemocnění,

dotazy na předchorobí, dotazy na soukromý život a rodinnou anamnézu. Maciocia (2015, s. 340–341) v knize *The Foundations of Chinese Medicine* zmiňuje těchto deset dotazů, ke kterým byly navíc přidány ještě dotazy pro ženy a dotazy pro děti. Předkládá i „aktualizovanou“ verzi pro dnešní moderní svět. Pořadí otázek upravil potřebám a problémům dnešních pacientů a k zmíněným původním dvanácti dotazům přidává další tři týkající se emocí, energie, a sexuálních symptomů. V publikaci WHO (2007) není kategorie 问诊 (wen zhen) roztržíděna na podkategorie, tudíž nejsou mezi termíny dané hranice. Jejich počet je v publikaci mnohem menší, ale okruhy termínů jsou víceméně podobné s těmi, které udává Ando (1999).

Z výše zmíněných publikací bylo vybráno nejčastěji se vyskytující 14 kategorií, v nichž je zpracováno 296 termínů. Jejich kompletní seznam je uveden v příloze (2.1.2.). První podkategorie se bude nazývat 十问 (shi wen) a jejími hyponymy jsou 问寒热 (wen han re), 问汗 (wen han), 问头身 (wen tou shen), 问二便 (wen er bian), 问饮食 (wen yin shi), 问胸腹 (wen xiong fu), 聋 (long), 渴俱当辨 (ke ju dang bian), 问旧病 (wen jiu bing) a 问因 (wen yin). Právě tyto dotazy seskupil výše zmíněný Zhang Jiebin.

Dalších 13 kategorií tvoří jednotlivé termíny odkazující na aktuálnější okruhy dotazů používaných v dnešní čínské medicíně. Nejčastější výskyt je zaznamenán u těchto skupin termínů: 问寒热 (wen han re), 问汗 (wen han), 问头身 (wen tou shen), 问渴饮 (wen ke yin), 问二便 (wen er bian), 问胸腹 (wen xiong fu), 问口味 (wen kou wei), 问睡眠 (wen shui mian), 问妇女经带 (wen fu nü jing dai), 问疼痛 (wen teng tong), 问情志 (wen qing zhi), 问病起 (wen bing qi) a 问小儿 (wen xiao er). Kategorie 问疼痛 (wen teng tong) obsahuje termíny zmíněné i v kategorii 问头身 (wen tou shen). Xie Zhufan (2002) například kategorii pro 问疼痛 (wen teng tong) neuvádí a termíny zařazuje pod 问头身 (wen tou shen), což je klasický postup podle deseti dotazů. Nicméně Maciocia (2015, s. 342) zmiňuje, že v dnešní době západní pacient nejčastěji poukazuje na bolest, tudíž tento dotaz uvádí jako jeden z prvních. Kategorie otázek spojených s bolestmi uvádí zvlášť i Ando (1999) nebo Liu (2010). V rámci kategorií 问渴饮 (wen ke yin) a 问口味 (wen kou wei) je také možné vytvořit kategorii s jedním hyperonymem 问饮食口味 (wen yin shi kou wei), ve které by byly tyto termíny uvedeny.

S touto kategorizací se můžeme setkat například v knize 中医综合红研知己 [zhong yi zong he hong yan zhi ji] (2019).

4.1.3 Vyšetřování sluchem a čichem (闻诊)

Metoda vyšetřování sluchem a čichem je považována za jednu kategorii. V čínštině je sluch i čich zastoupen stejným znakem 闻 (wen), který znamená „naslouchat“, ale i „čichat“. Kategorie je rozdělena na dvě podkategorie 闻声音 (wen sheng yin) a 嗅气味 (xiu qiwei) a dohromady je zde zpracováno 53 termínů. První kategorie obsahuje celkový počet devíti podkategorií a patří mezi ně 闻语声 (wen yu sheng), 闻语言 (wen yu yan), 闻呼吸 (wen hu xi), 闻咳嗽 (wen ke sou), 闻喷嚏 (wen penti), 闻恶逆 (wen e ni), 闻暖气 (ai qi), 闻呕吐 (wen ou tu) a 闻肠鸣 (wen chang ming). Pod první čtyři skupiny jsou uvedena hyponyma, zatímco zbylých pět termínů hyponyma neobsahuje. Druhou, poněkud menší skupinou, jsou hyponyma spadající pod 嗅气味 (xiu qi wei). Dohromady jsou zde zahrnuta čtyři hyponyma 口气 (kou qi), 口气臭秽 (kou qi chou hui), 口臭 (kou chou), 口气酸臭 (kou qi suan chou). Celkový seznam hyponym je uveden v příloze (2.1.3.).

4.1.4 Vyšetřování pohmatem (切诊)

Termín 切诊 (qie zhen) označuje metodu vyšetření povrchu těla pohmatem pomocí ruky nebo prstů. Zahrnuje dvě metody: pulzní diagnostiku 脉诊 (mai zhen) a vyšetření pohmatem na různých částech těla 按诊 (an zhen). Kategorie 切诊 (qie zhen) je tedy rozdělena na dvě podkategorie, které se nazývají 脉诊 (mai zhen) a 按诊 (an zhen). Dohromady je zde zařazeno 111 hyponym, která jsou uvedena v příloze (2.1.4.).

Pulzní diagnostika 脉诊 (mai zhen) je téma velice rozsáhlé a důkladně propracované. Jejím podrobnému popisu se věnoval například už Huangdi Neijing (Ando 1999, s. 250). Mnozí autoři publikací, například Liu Zhanwen (2010) nebo Giovanni Maciocia (2015) se o pulzní diagnostice zmiňují jako o velmi důležité a komplexní disciplíně v rámci čínské medicíny. Kategorie 按诊 (an zhen) je na rozdíl od kategorie 脉诊 (mai zhen) terminologicky méně rozsáhlá. Pod kategorií bylo zařazeno třináct hyponym, které uvádí Xie Zhufan (2002), příkladem jsou čtyři hyponyma 触 (chu),

摸 (mo), 按 (an) nebo 喜按 (xi an). Další termíny jsou uvedeny v příloze (2.1.4.2.). Podle Liu Zhanwena (2010) je pulzní diagnostika součástí vyšetření pohmatem, ale protože je pulz tak důležitý, je mu v rámci čínské medicíny věnována zvláštní pozornost (Liu 2010, s. 249).

Kategorie 脉诊 (mai zhen) obsahuje tři podkategorie 诊脉的部位 (zhen mai de bu wei), 诊脉的方法 (zhen mai de fang fa), 脉的种类 (mai de zhong lei). Výčet hyponym na nejnižší úrovni zasahuje do osmé úrovně a jejich kompletní seznam je uveden v příloze (2.1.4.1a.). Kategorie 诊脉的部位 (zhen mai de bu wei) označuje místo vyšetření pulzu, které se v historii ustanovilo na tři oblasti (Ando 1999, s. 252). Pod tuto kategorii jsou dále uvedeny tři podkategorie 遍诊法 (bian zhen fa), 三部诊法 (san bu zhen fa), 寸口诊法 (cun kou zhen fa). První z nich se nazývá metoda celkového pohmatu a jedná se tedy o metodu, která zkoumá pulz v bodech rozložených po celém těle. V čínštině nese název 遍诊法 (bian zhen fa), ale v historii se užíval název 三部九候法 (san bu jiu hou fa), který byl zmiňován již v Neijingu. Podle historického názvu můžeme odhadnout, že se při této metodě zkoumají tři oblasti a devět úrovní. Toto dělení odpovídá filozofickému chápání světa trojice nebesa, člověka a země. Tělo je rozděleno na tři celky a každý z nich se dále dělí na tři vrstvy (Ando 2001, s. 252). V příloze jsou pod kategorií 遍诊法 (bian zhen fa) uvedeny termíny označující konkrétní body na těle, u nichž se vyšetřuje pulz. Ando (1999) i Giovanni Maciocia (2015) uvádějí body 太阳 (tai yang), 巨髎 (ju liao), 耳门 (er men), 神门 (shen men), 合谷 (he gu), 五里 (wu li), 太冲 (tai chong), 冲阳 (chong yang), 太稀 (tai xi) a 箕门 (ji men)¹¹. Giovanni Maciocia (2015) uvádí jinak bod 经渠 (jing qu). Ando (1999) tento bod neuvádí, místo něj použil 寸口 (cun kou). Xie Zhufan (2002) navíc uvedl body 太阳 (tai yang), 地仓 (di cang), 大迎 (da ying). V příloze (2.1.4.1.1a.) jsou zařazeny všechny výše zmíněné termíny, nicméně je třeba poukázat na tyto odlišnosti uváděné jednotlivými autory.

Další podkategorií patřící pod 诊脉的部位 (zhen mai de bu wei) je metoda pohmatu tří oblastí, v čínštině 三部诊法 (san bu zhen fa). Těmito třemi oblastmi, a tedy i termíny, které patří do této kategorie, jsou 人迎脉 (ren ying mai), 寸口脉

¹¹ Je pravděpodobné, že tento údaj udává Xie Zhufan (2002) v podobě LR14, 期门 chybně. Giovanni Maciocia (2015) i Ando (1999) jej uvádí SP11, 箕门.

(cun kou mai) a 趺阳脉 (fu yang mai). Poslední je metoda 寸口诊法 (cun kou zhen fa), u které je vyšetřované místo na vnitřní straně zápěstí. Metoda se taktéž nazývá 三部九候 (san bu jiu hou) a nese tedy tentýž název, jako metoda 遍诊法 (bian zhen fa). Ačkoli filozofický princip je podobný, tedy vyšetření ve třech oblastech a devíti úrovních, vyšetření má jiný obsah. Devíti úrovněmi nejsou myšleny jednotlivé části těla, nýbrž úrovně, ve kterých se pulz nahmatá, tedy povrchové, střední a hluboké, které můžeme nahmatat v každé oblasti (Ando 1999, 258). Tato podkategorie tedy obsahuje termíny označující samotnou oblast 寸口 (cun kou), která má další tři synonymní výrazy 气口 (qi kou), 脉口 (mai kou) a 脉之大会 (mai zhi da hui). Dále jsou zde 寸 (cun), 关 (guan), 尺 (chi), které se často uvádějí pospolu jako jeden termín, ale odkazují na tři oblasti 寸口 (cun kou). Celkový počet hyponym spadající pod 寸口诊法 (cun kou zhen fa) je tedy sedm. Další kategorií je 诊脉的方法 (zhen mai de fang fa), ve které jsou uvedeny termíny označující techniky pohmatu pulzu. Zaznamenáno jich bylo dohromady deset a třemi nejčastěji uváděnými jsou 举法 (ju fa), 按法 (an fa) a 寻法 (xun fa), zbytek je uveden v příloze (2.1.4.1.2.). Tento seznam však není kompletní a mohl by být doplněn o další výrazy.

Poslední částí je kategorie 脉的分类 (mai de fen lei), která je rozdělena na dvě podkategorie 常脉 (chang mai) a 病脉 (bing mai). Pulzy můžeme rozdělit na zdravé 常脉 (chang mai), synonymum 平脉 (ping mai), a chorobné 病脉 (bing mai). U zdravých pulzů jsou uvedena čtyři hyponyma, která popisují projevy zdravého pulzu, například 脉气 (mai qi), 脉有胃气 (mai you wei qi) nebo 脉有神 (mai you shen). Počet chorobných pulzů se v minulosti pohyboval v různých číslech. Dnes se užívá počet 28 základních pulzů a 10 neobvyklých (Ando 2001. s. 250). Kategorie 病脉 (bing mai) obsahuje další členění na dvě podkategorie 二十八脉 (er shi ba mai) a 十怪脉 (shi guai mai). Konkrétní termíny spadající pod tyto kategorie jsou uvedeny v příloze (2.1.4.1.3.).

4.2 Diferenciální diagnostika (辨证)

V této kapitole je představena kategorie Diferenciální diagnostika 辨证 (bian zheng), která obsahuje terminologii syndromů roztržiděnou do devíti hlavních kategorií 八纲辨证 (ba gang bian zheng), 气血辨证 (qi xue bian zheng), 津液辨证 (jin ye bian zheng), 脏腑

辨证 (zang fu bian zheng), 病因辨证 (bing yin bian zheng), 三焦辨证 (san jiao bian zheng), 六经辨证 (liu jing bian zheng), 卫气营血辨证 (wei qi ying xue bian zheng) a 经络辨证 (jing luo bian zheng). Celkově je zde zpracováno 619 termínů, které jsou uvedeny v příloze v kategorii (2.2.). Tato kategorie je do jisté míry propojená s kategorií 疾病 (ji bing). Je to z toho důvodu, že oblast 病机 (bing ji) se zabývá celkovým průběhem nemoci, a může tedy zahrnovat i názvy syndromů. Jak uvádí Wiseman (2002, s. 223), rozdíl mezi termíny syndromů a chorobných procesů je často nejasný a bývá zaměňován. Ando (2001) má tyto dvě skupiny odlišené, primární rozdíl vidíme v názvu termínu, kde syndromy obsahují znak 证 (zheng), zatímco chorobné procesy nikoli. Uvedeno je tak u diagnostiky podle vnitřních orgánů 脏腑辨证 (zang fu bian zheng). Jako příklad můžeme uvést název syndromu 心阴虚证 (xin yin xu zheng) a název chorobného procesu 心阴虚 (xin yin xu). V prvním případě je uveden znak 证 (zheng), v druhém se jedná o proces, a znak pro syndrom chybí.

Kategorie 八纲辨证 (ba gang bian zheng) obsahuje čtyři podkategorie 表里辨证 (biao li bian zheng), 阴阳辨证 (yin yang bian zheng), 寒热辨证 (han re bian zheng) a 虚实辨证 (xu shi bian zheng). Dohromady je zde roztríděno 127 hyponym, jejichž kompletní seznam je uveden v příloze (2.2.1). Kategorie 气血辨证 (qi xue bian zheng) obsahuje 46 hyponym. Kategorie 津液辨证 (jin ye bian zheng) obsahuje 30 hyponym. Kategorie 气血辨证 (qi xue bian zheng) je zpracována na základě publikace od Xie Zhufana (2002). Termíny by také mohly být dále rozděleny do kategorií 气病辨证 (qi bing bian zheng), 血病辨证 (xue bing bian zheng), jak je například učiněno v knize *Klasická čínská medicína* (Ando 2001).

Kategorie 脏腑辨证 (zang fu bian zheng) je dále rozdělena na 11 podkategorií a zahrnuje 244 hyponym, která jsou uvedena v příloze (2.2.4.). Kategoriemi jsou 心病辨证 (xin bing bian zheng), 肺病辨证 (fei bing bian zheng), 脾病辨证 (pi bing bian zheng), 肾病辨证 (shen bing bian zheng), 肝病辨证 (gan bing bian zheng), 胃病辨证 (wei bing bian zheng), 大肠病辨证 (da chang bing bian zheng), 小肠病辨证 (xiao chang bing bian zheng), 胆病辨证 (dan bing bian zheng), 膀胱病辨证 (pang guang bing bian zheng) a 脏腑兼病辨证 (zang fu jian bing bian zheng). Obyčejně bývá mezi orgány fu (腑) zařazen

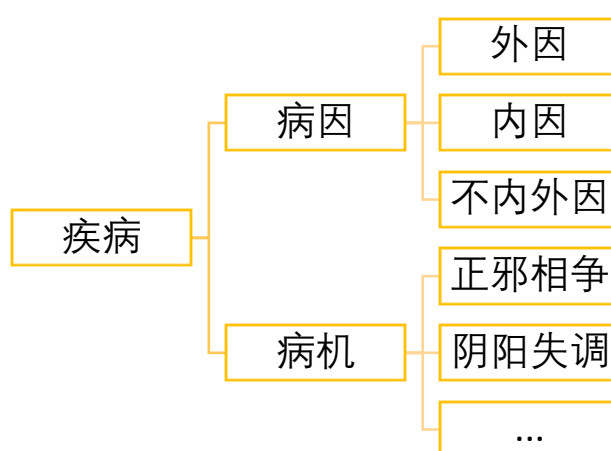
i trojitý záříč 三焦 (san jiao). Diagnostika podle trojitého záříčů 三焦辨证 (san jiao bian zheng) je ale samostatný diagnostický systém, který rozpracoval qingský lékař Wu Jutong, a je užíván pro určitý typ nemocí, především u teplejších nemocí (Ando 2001, s. 119). Kategorie se tedy uvádí zvlášť jako samostatná kategorie a neřadí se mezi diagnostiku podle orgánů.

病因辨证 (bing yin bian zheng) obsahuje čtyři podkategorie 病邪辨证 (bing xie bian zheng), 疫疔辨证 (yi li bian zheng), 七情辨证 (qi qing bian zheng) a 饮食劳逸辨证 (yin shi lao yi bian zheng). Je zde rozříděno 115 termínů, které můžeme nalézt v příloze (2.2.5). V podkategorii 病邪辨证 (bing xie bian zheng) je uvedeno dalších sedm podkategorií. Hyponyma v této kategorii tedy sahají do šesté úrovně. Kategoriemi jsou 六淫 (liu yin), 风淫证候 (feng yin zheng hou), 寒淫证候 (han yin zheng hou), 暑淫证候 (shu yin zheng hou), 湿淫证候 (shi yin zheng hou), 燥淫证候 (zao yin zheng hou), 火淫证候 (huo yin zheng hou). S první podkategorií se můžeme setkat později v kategorii Choroby 疾病 (ji bing). Podobně je zmiňován v první kapitole termín 五气 (wu qi), který někdy bývá nazýván i 六气 (liu qi) neboli šesterá qi, která po vniknutí do těla způsobuje chorobné procesy a stává se chorobným činitelem (Ando 1997, 12–13).

Další kategorií je již výše zmíněná kategorie 三焦辨证 (san jiao bian zheng), která obsahuje tři podkategorie 上焦病证 (shang jiao bing zheng), 中焦病证 (zhong jiao bing zheng) a 下焦病证 (xia jiao bing zheng). Dohromady je zde rozříděno 15 hyponym, která jsou v příloze uvedena pod kategorií (2.2.6.). Kategorie 六经 (liu jing) obsahuje šest podkategorií 太阳病证 (tai yang bing zheng), 阳明病证 (yang ming bing zheng), 少阳病证 (shao yang bing zheng), 太阴病证 (tai yin bing zheng), 少阴病证 (shao yin bing zheng) a 厥阴病证 (jue yin bing zheng). Dohromady obsahují kategorie 23 hyponym, která jsou v příloze uvedena pod (2.2.8.). Kategorie 卫气营血辨证 (wei qi ying xue bian zheng) obsahuje 30 hyponym, v příloze můžeme nalézt pod číslem (2.2.9.). U kategorie 经络辨证 (jing luo bian zheng), v příloze označené (2.2.7.), je uveden hyperonymní termín bez hyponymních výrazů. Je zde nechán prostor pro možné doplnění dalších termínů. Jazykové příručky kategorii nerozvádí (WHO 2007), a přestože se o této diagnostice zmiňuje jak Ando (1999), tak Giovanni Maciocia (2015), pinyin k jednotlivým syndromům neuvádí.

5 Choroby (疾病)

V této kapitole se nebudeme zabývat terminologií konkrétních nemocí, uvedeme si spíše terminologii spojenou s příčinami nemocí 病因 (bing yin) a chorobnými procesy 病机 (bing ji) v čínské medicíně. Kategorie můžeme vidět na Obrázku 6 níže. Spolu také tvoří takzvaně 病因病机学说 (bing yin bing ji xue shuo), neboli učení o příčinách nemocí a chorobných procesech, které spadá do základní teorie čínské medicíny. Kategorie je v příloze uvedená pod kategorií (3.) v rozsahu čísel (3.–3.2.9.3.3.).



Obrázek 6 Kategorie Choroby (疾病)

První zmíněná podkategorie 病因 (bing yin), neboli příčiny onemocnění, definuje v čínské medicíně podmínky nebo činitele, které způsobují onemocnění. Pátrání po příčině onemocnění je v čínštině velice důležitá, avšak zároveň složitá záležitost. Nemoc může mít více původců, ale zároveň více chorobných syndromů může mít stejnou příčinu. Při léčbě se snaží vyléčit nejen příznaky, ale i příčinu nemoci. Nežli se však dospěje k určení nemoci, musí se nejprve zohlednit několik faktorů, které zdraví mohly ovlivnit a kvůli kterým došlo k onemocnění. Tyto faktory jsou v čínské medicíně klasicky rozděleny do třech skupin: příčin vnitřních 内因 (nei yin), vnějších 外因 (wai yin) a ostatních 不内外因 (bu nei wai yin) (Ando 1997, s. 9–10).

Druhá podkategorie nese název 病机 (bing ji), neboli chorobné procesy. Ty můžeme chápat jako procesy vzniku, vývoje a proměn chorobných stavů. U nejnižších podkategorií hyponyma sahají do sedmé úrovně. Můžeme použít příklad, který uvádí Ando, abychom lépe pochopili nejen princip chorobných procesů, ale i strukturu termínů,

keré se v této kapitole budou vyskytovat. Ando uvádí příklad nachlazení, které má příznaky horečky, přecitlivělosti na chlad, kašle, bolesti hlavy i celého těla a nepřítomnost pocení. Příčinou onemocnění je vnější činitel, v tomto případě většinou chlad, který po vniknutí do pokožky blokuje funkci plic a rozptylování qi, blokuje cirkulaci ochranné qi, a tak způsobuje uzavření potních otvorů. Větrný chlad je tedy příčina a mechanismem blokování qi působí na organismus (Ando 1997, s. 10). Zde vidíme, že čínská medicína nahlíží na onemocnění poněkud jinak a uvést pouze názvy nemocí, které známe v západní medicíně by bylo nedostatečné. V minulé kapitole bylo vysvětleno, že část terminologie chorobných procesů je podobná terminologii syndromů. Konkrétně jsou shody v terminologii spojené s 阴阳 (yin yang), 气血 (qi xue) a 脏腑 (zang fu). U chorobných procesů se pouze neuvádí znak 证 (zheng) označující syndrom.

5.1 Příčiny onemocnění (病因)

Kategorie 病因 (bing yin) je nejprve rozdělena na tři podkategorie 外因 (wai yin), 内因 (nei yin) a 不内外因 (bu nei wai yin). Dohromady se v těchto kategoriích vyskytuje 169 termínů, které jsou uvedeny v příloze pod číslem (3.1.). V první podkategorii 外因 (wai yin) se setkáme s termínem 六淫 (liu yin), který se objevil již v kategorii 诊断学 (zhen duan xue), v podkategorii Diagnostika podle příčin onemocnění 病因辨证 (bing yin bian zheng). Jedná se o šest rozvracečů, které můžeme nazývat i 六气 (liu qi) neboli šesterá qi. Oba dva termíny označují vítr, chlad, horko, vlhko, sucho a žár, nebo oheň, avšak mají poněkud odlišný smysl. Pokud mluvíme o konceptu šesterá qi, výše zmíněné prvky označují přirozené projevy podnebí. Pokud však šestero qi vnikne do těla, stává se chorobným a nazýváme je šesti rozvraceči neboli chorobnými činiteli 六淫 (liu yin) (Ando 1997, s. 13). Teorie a fungování šesteré qi a šesti rozvracečů je však mnohem složitější. Zde je pouze nastíněn jejich zjednodušený význam. Hyponymy spadajícími pod kategorii 六淫 (liu yin) jsou: 风 (feng), 寒 (han), 暑 (shu), 湿 (shi), 燥 (zao) a 火 (huo). Pod jednotlivé termíny jsou uvedena jejich hyponyma popisující daný rozvraceč a jeho chorobné procesy. V případě, že jsou procesy kombinované, tj. že jsou v názvu dva patogenní činitele, pak jsou uvedeny u obou souvisejících kategorií a v příloze je tato skutečnost uvedena. Mimo šesti rozvracečů spadá do kategorie vnějších příčin ještě kategorie 疫疔 (yi li), 体生虫 (ti sheng chong)

a 外伤 (wai shang). Každá z nich obsahuje svou skupinu hyponym. Kompletní seznam podkategorií a jejich hyponym je označen v příloze pod (3.1.1.).

Dále, v kategorii vnitřních příčin 内因 (nei yin), nalezneme tři podkategorie 七情 (qi qing), 饮食 (yin shi) a 劳逸 (lao yi). V první kategorii je zařazeno sedm hyponym, která jsou zároveň uvedena v kategorii 三宝 (san bao), v kapitole Filozofické základy. Do druhé kategorie je zařazeno pět hyponym, například 饮食劳倦 (yin shi lao juan) nebo 饮食不洁 (yin shi bu jie). Třetí podkategorie obsahuje sedm hyponym, například 劳倦 (lao juan), 房事过度 (fang shi guo du) nebo jeho synonymum 房事不节 (fang shi bu jie). Celkový počet termínů je k nalezení v příloze pod (3.1.2.).

Poslední kategorie 不内外因 (bu nei wai yin) označuje činitele, které nepatří do skupiny ani vnitřních ani vnějších činitelů. Obsahuje tři podkategorie 痰饮 (tan yin), 淤血 (yu xue) a 胎传 (tai chuan). První podkategorie obsahuje devět hyponym, například 有形之痰 (you xing zhi tan), 无形之痰 (wu xing zhi tan) a 湿痰 (shi tan). Zbylá dvě hyponyma patřící do skupiny 不内外因 (bu nei wai yin) jsou 淤血 (yu xue) a 胎传 (tai chuan). Tato kategorie je uvedena v příloze pod (3.1.3.).

5.2 Chorobné procesy (病机)

Druhá podkategorie spadající pod 疾病 (ji bing), která se vyskytuje na stejné úrovni jako 病因 (bing yin), má název 病机 (bing ji). Kategorie 病机 (bing ji) obsahuje devět podkategorií zahrnující 正邪相争 (zheng xie xiang zheng), 阴阳失常 (yin yang shi chang), 气血失常 (qi xue shi chang), 升降失常 (sheng jiang shi chang), 津液失常 (jin ye shi chang), 内生五邪 (nei sheng wu xie), 五脏病机 (wu zang bing ji), 六腑病机 (liu fu bing ji), 外感热病的病机 (wai gan re bing de bing ji). Je zde roztrženo 360 termínů, které jsou v příloze označeny kategorií (3.2.). Můžeme si všimnout, že prvních pět kategorií se názvy mírně liší a neobsahují na konci výraz 病机 (bing ji). Ando (1997) je řadí mezi základní chorobné procesy. Například 正邪相争 (zheng xie xiang zheng) označuje boj mezi řádnou a škodlivou qi. Vznik nemoci nastane tehdy, když je organismus uveden do nerovnováhy. Nerovnováha může být způsobena několika faktory, ale obecně platí, že qi musí být udržována v normálním stavu, tedy řádné qi 正

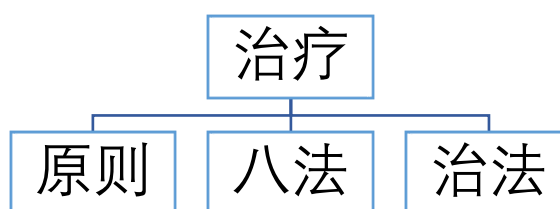
气 (zheng qi). Jakmile se stav qi změní, vznikne qi škodlivá 邪气 (xie qi) a dojde k disharmonii v organismu, mezi yin a yang a normální qi. Faktory, které vedou k disharmonii, jsme si popsali výše v kapitole příčin nemocí 病因 (bing yin). Tento děj tedy na jednu stranu chorobné procesy vyvolává, tudíž bychom ho mohli zařadit do kategorie „vznik nemocí“. Na druhou stranu je úzce spjat s termíny, které patří ke chorobným stavům plnosti a prázdnoty. Projevy prázdnoty či plnosti jsou totiž ovlivňovány stavy qi. (Ando 1997, s. 102). 正邪相争 (zheng xie xiang zheng) je zkratka prostoupen v celém principu chorobných procesů. Ando (1997) se o nich zmiňuje jak při vzniku nemoci, tak i u chorobných procesů. Stejně tak tomu je i v knize *Basic Theory of Traditional Chinese Medicine* (Zuo 2003). Kategorie 正邪相争 (zheng xie xiang zheng) obsahuje 14 hyponym, která jsou uvedena v příloze pod (3.2.1.). Jako zvláštní skupinu můžeme vnímat i 阴阳失常 (yin yang shi chang) a 气血失常 (qi xue shi chang), 升降失常 (sheng jiang shi chang) a 津液失常 (jin ye shi chang), které patří též k základním chorobným procesům. Jejich chorobné procesy můžeme vysvětlit jako původce všech druhů dalších chorobných procesů, například orgánů nebo drah (Zuo 2003, s. 200).

V kategorii 阴阳失常 (yin yang shi chang) je uvedeno 44 hyponym. V kategorii 气血失常 (qi xue shi chang) je zařazeno 27 hyponym, kategorie 升降失常 (sheng jiang shi chang) obsahuje 13 termínů a kategorie 津液失常 (jin ye shi chang) zahrnuje termínů 8. Celkové seznamy hyponym jsou uvedeny v příloze (3.2.). Pod kategorií 内生五邪 (nei sheng wu xie) patří šest podkategorií: 传化 (chuan hua), 风气内动 (feng qi nei dong), 寒从内生 (han cong nei sheng), 湿浊内生 (shi chong nei sheng), 饮伤化燥 (yin shang hua zao), 火热内生 (huo re nei sheng). Celkový počet jejich 24 hyponym je v příloze uveden pod (3.2.6.). Kategorie má opět spojitost s pěti vnitřními činiteli, které způsobují chorobné procesy v těle člověka (Ando 1997, s.172). Známe je z předešlých kapitol jako šesterá qi 六气 (liu qi) nebo šest rozvracečů 六淫 (liu yin). V kategorii 五脏病机 (wu zang bing ji) nalezneme pět podkategorií zahrnující 141 termínů, které mají název 心的病机 (xin de bing ji), 肺的病机 (fei de bing ji), 脾的病机 (pi de bing ji), 肝的病机 (gan de bing ji) a 肾的病机 (shen de bing ji). Kompletní seznam hyponym je uveden v příloze pod (3.2.7.). U diferenciální diagnostiky jsme si zmínili, že termíny jsou do určité míry propojeny právě s chorobnými procesy. U chorobných procesů se pouze

neuvádí znak 证 (zheng), který znamená syndrom. Stejně tak tomu je u 六腑病机 (liu fu bing ji). Podkategorií ve skupině 六腑病机 (liu fu bing ji) je šest: 胆的病机 (dan de bing ji), 胃的病机 (wei de bing ji), 小肠的病机 (xiao chang de bing ji), 大肠的病机 (da chang de bing ji), 膀胱的病机 (pang guang de bing ji) a 三焦的病机 (san jiao de bing ji). Kategorie obsahují 63 hyponym, které nalezneme v příloze pod označením (3.2.8.). Název kategorie 外感热病的病机 (wai gan re bing de bing ji) je excerpován z Anda (1997). Kategorie obsahuje tři podkategorie 六经的病机 (liu jing de bing ji), 卫气营血的病机 (wei qi ying xue de bing ji) a 三焦的病机 (san jiao de bing ji). Je zde roztríděno 26 hyponym, která jsou v příloze uvedena pod kategorií (3.2.9.). Poslední termín 三焦的病机 (san jiao de bing ji) zároveň patří i pod kategorii 六腑病机 (liu fu bing ji). Jedná se o trojitý zářič 三焦 (san jiao), který má v rámci čínské medicíny své zvláštní místo. Této tematice jsme se věnovali v kapitole Učení o pěti prvcích 五行学说 (wu xing xue shuo) a Diferenciální diagnostika 辨证 (bian zheng). V případě chorobných procesů se jim Ando (1997) věnuje jednotlivě v každé z těchto kategorií, proto je zde tato kategorie taktéž zařazena dvakrát. Jednotlivá hyponyma nalezneme v příloze (3.2.8.6.; 3.2.9.3.).

6 Léčba (治疗)

Poslední kategorie nese název Léčba 治疗 (zhi liao). Zde navrhované řešení je pouze jedním ze způsobů, jak lze na terminologii nahlížet. Termíny 原则 (yuan ze), 八法 (ba fa) a 治法 (zhi fa) (Obrázek 7) tvoří v této práci základní podkategorie spadající pod hyperonymum 治疗 (zhi liao). Kategorie 八法 (ba fa) činí rozdělení terminologie poněkud složitější. Tato kategorie totiž teoreticky uvádí metody léčby, které se v praxi aplikují při terapii jak bylinné, tak nebylinné. Tvoří jakýsi konceptuální rámec, který se prolíná metodami léčby, ačkoli její terminologii k metodám léčby nemůžeme zařadit. Má svou vlastní kategorii, jak v rámci terminologie, tak i v rámci čínské medicíny.



Obrázek 7 Kategorie Léčba (治疗)

Kromě řešení způsobu zařazení kategorie 八法 (ba fa), je zde zkoumáno hlubší členění kategorie 治法 (zhi fa). Mohli bychom ji teoreticky rozdělit na léčbu bylinnou 药物疗法 (yao wu liao fa) a nebylinnou 非药物疗法 (fei yao wu liao fa). Někdy ale hranice mezi metodami nejsou striktní a setkáme se s termíny jako bylinná akupunktura nebo moxování, ve kterém se primárně používá k léčení bylina. Další možností by bylo vytvořit dvě kategorie s názvy 外治法 (wai zhi fa) a 内治法 (nei zhi fa). Termíny v práci zařazeny nejsou, jelikož se s nimi v rámci čínské medicíny nesetkáme. 外治法 (wai zhi fa) odkazuje na veškerou vnější léčbu včetně akupunktury nebo bylinné léčby, která je podávána vnějším způsobem. Podávání bylin ústní formou do této kategorie ale nespadá, a tudíž by se zkomplikovalo rozřídění termínů patřící pod bylinnou léčbu. V práci tedy jednotlivé metody nejsou rozříděny, jsou uvedeny jednotlivě se společným hyperonymem 治法 (zhi fa). Můžeme zde zařadit šest hyponym: 针法 (zhen fa), 灸法 (jiu fa), 推拿疗法 (tui na liao fa), 气功 (qi gong) a 药物治疗 (yao wu zhi liao). Celkově je v kategorii Léčba zpracováno 1986 termínů. V příloze je kategorie označena číslem (4.) v rozsahu (4.–4.3.6.2.3.18.5.).

6.1 Principy (原则)

Tato kategorie má název Principy 原则 (yuan ze) a jsou zde zařazeny dvě podkategorie spojené s terapeutickými principy, konkrétně principy prevence 预防原则 (yu fang yuan ze) a principy léčby 治疗原则 (zhi liao yuan ze). Prevence je v čínské medicíně vyčleněna jako samostatná disciplína a je jí věnována velká pozornost. V odborné publikaci čínské medicíny je o ní psáno jako „nejzákladnější princip léčby“¹² (Zuo, 2003, s. 212). Uvádí se několik zásad, které by se měly dodržovat, aby se qi udrželo v rovnováze a zabránilo útoku chorobných faktorů (Zuo 2003, s. 215). Dohromady je zde vybráno osm hyponymních výrazů, které tyto zásady představují: 未病先防 (wei bing xian fang), 精神调养 (jing shen tiao yang), 饮食养生 (yin shi yang sheng), 生活起居养生 (sheng huo qi ju yang sheng), 锻炼身体 (duan lian shen ti), 避免病邪侵袭 (bi mian bing xie qin xi), 既病防变 (ji bing fang bian), 早期治疗 (zao qi zhi liao) a 控制转变 (kong zhi zhuan bian). Do druhé kategorie 治疗原则 (zhi liao yuan ze) je zařazeno devět hyponymních výrazů: 辨证论治原则 (bian zheng lun zhi yuan ze), 治病求本 (zhi bing qiu ben), 正治反治 (zheng zhi fan zhi), 治标治本 (zhi biao zhi ben), 扶正补邪 (fu zheng bu xie), 调整阴阳 (tiao zheng yin yang), 调整脏腑 (tiao zheng zang fu), 调整精气血津液 (tiao zheng jing qi xue jin ye), 三因制宜 (san yin zhi yi). Termín 正治反治 (zheng zhi fan zhi) dále obsahuje dvě podkategorie 正治 (zheng zhi) a 反治 (fan zhi), do nichž patří dalších deset hyponym. U zbylých kategorií podkategorie uvedeny nejsou a celkově je v nich rozříděno 14 hyponym na páté úrovni. Celkově kategorie obsahuje 46 termínů, které jsou v příloze uvedeny pod číslem (4.1.).

6.2 Bafa (八法)

Po určení syndromu se v čínské medicíně přistoupí k výběru léčby prostřednictvím léčebných metod. Podle tradičního členění se metody seskupují do osmi kategorií: 汗法 (han fa), 吐法 (tu fa), 下法 (xia fa), 清法 (qing fa), 和法 (he fa), 温法 (wen fa), 补法 (bu fa) a 消法 (xiao fa). Nazýváme je osmero metodami 八法 (ba fa). V praxi může být k léčbě vybráno několik metod zároveň a mohou se kombinovat. Následně se vybere způsob aplikace těchto metod, například farmakologickými prostředky, akupunkturou

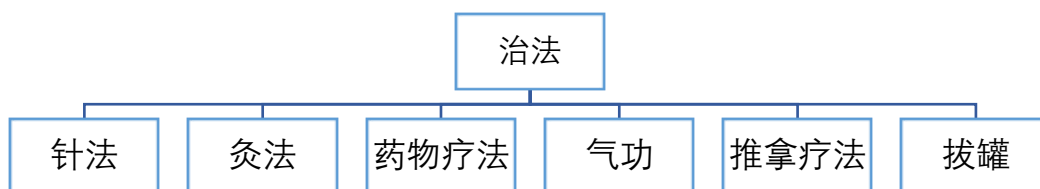
¹² Překlad autora

nebo masážemi (Ando 2001, s. 239). V této kategorii je roztrženo 405 hyponym, jejichž kompletní seznam je uveden v příloze (4.2.). Základním zdrojem terminologie v této kategorii byly publikace od Xie Zhufana (2002) a WHO (2007). Roztrženy byly pomocí knihy *Klasická čínská medicína* (Ando 2001).

Termín 汗法 (han fa) má také synonymní název 解表法 (jie biao fa). Tato kategorie obsahuje 33 hyponym, například 解肌 (jie ji), 发汗解表 (fa han jie biao) nebo 疏风 (shu feng). Kategorie 吐法 (tu fa) obsahuje čtyři hyponymní výrazy. Kategorie 下法 (xia fa) obsahuje 38 hyponymních výrazů zahrnující i větší počet synonym. Samotný název má další čtyři synonymní výrazy 通理 (tong li), 攻下 (gong xia), 通下 (tong xia) nebo 泻下 (xie xia). Kategorie 清法 (qing fa) nebo také 清热法 (qing re fa) obsahuje 107 hyponym a stejně tak jako v předchozí kategorii obsahuje i větší počet synonym. Kategorie 和法 (he fa), nebo také 和解法 (he jie fa) obsahuje 26 hyponymních výrazů. Do kategorie 温法 (wen fa) s dalším názvem 补寒法 (bu han fa) je zařazeno 72 hyponym. Kategorie 补法 (bu fa) obsahuje hyponym 95. Poslední kategorií je 消法 (xiao fa) a je zde zařazeno 22 hyponym.

6.3 Léčebné metody (治法)

Tato kapitola se bude zabývat terminologií léčebných metod tradiční čínské medicíny. Dohromady jsou seskupeny do šesti kategorií: 针法 (zhen jiu), 灸法 (jiu fa), 药物治疗 (yao wu liao fa), 拔罐 (ba guan), 气功 (qi gong) a 推拿疗法 (tui na liao fa), které jsou vyznačeny na Obrázku 8 níže a zároveň je celá kategorie uvedena v příloze pod číslem (4.3.).



Obrázek 8 podkategorie Léčebné metody (治法)

Kategorie 针法 (zhen fa), 灸法 (jiu fa), 药物治疗 (yao wu liao fa) a 气功 (qigong) obsahují větší množství podkategorií a hyponyma jsou roztržena až do osmé úrovně

podkategorií. V textu je jim věnováno více prostoru než zbylým dvěma podkategoriím v této kategorii. Tyto koncepty jsou totiž podrobně zpracovány autory v mnoha publikacích. Kromě publikací, které tvoří základ práce, se tematice bylin věnuje například Ando (2007) v knize *Farmakologie klasické čínské medicíny*. Akupunkturu zpracovává například Radomír Růžička (2016) v knize *Akupunktura v teorii a praxi*.

Kategoriím 拔罐 (ba guan) a 推拿疗法 (tui na liao fa) je v této práci věnováno prostoru méně. 拔罐 (ba guan) obsahuje 14 hyponymních výrazů, mezi kterými je například 闪火罐 (shan huo guan), 投火罐 (tou huo guan) nebo 架火罐 (jia huo guan), které označují způsoby baňkování. Seznam dalších termínů je uveden v příloze (4.3.3.), není však kompletní a mohl by být doplněn o další hyponymní výrazy. 推拿疗法 (tui na liao fa) obsahuje 39 hyponym označující užívané techniky, mezi kterými jsou například 指禅推法 (zhi chan tui fa), 滚法 (gun fa) nebo 按法 (an fa). V příloze jsou jednotlivá hyponyma k nalezení pod číslem (4.3.4a.). Seznam hyponym také nemůžeme považovat za kompletní. Terminologie by ještě mohla být doplněna o další termíny označující pomůcky užívané při léčbě 推拿 (tui na). Také by zde mohl být uveden seznam hyponymních výrazů označující další techniky, které by mohly být rozříděny do podkategorií. Kritéria pro třídění těchto podkategorií by mohla být určena na základě kombinování technik v praxi, nebo typu techniky.

6.3.1 Akupunktura (针法)

Akupunktura je součástí prevence a léčby nemocí užívané v tradiční čínské medicíně. Za pomocí jehel, které se aplikují do lidského těla, se stimulují určité body ležící na drahách a reguluje se tak energie qi, krev a funkce orgánů (WHO 2007, s. 233). Samotný termín 针灸 (zhen jiu) je složený ze znaků 针 (zhen), tedy jehla, a 灸 (jiu) znamenající moxování, nebo požehování. Souhrnný termín tedy obsahuje dvě odlišné léčebné metody. Tento fakt vysvětluje Cheng (2003, s. 361), který tvrdí, že tyto dvě metody byly po staletí kombinované v klinické praxi, tudíž se pro ně uchoval spojený termín zahrnující obě dvě metody.

Pokud bychom chtěli odkázat pouze na termín akupunktura, je vhodnější zvolit výraz 针 (zhen), nebo 针法 (zhen fa), termín pro zavádění jehel do těla pro léčebné metody. Pro moxování se užívá termín 灸 (jiu), nebo 灸法 (jiu fa), tedy léčebná metoda užívající zapálený materiál směřovaný na určité body nebo oblasti na povrchu těla

za účelem léčby (WHO 2007, s. 251). V rámci terminologie jsou termíny v této práci odděleny a zpracovány zvlášť.

Terminologie akupunktury je roztržena do osmi následujících podkategorií: 针类 (zhen lei), 针的部分 (zhen de bu fen), 针刺手法 (zhen ci shou fa), 针刺疗法 (zhen ci liao fa), 经穴部位 (jing xue bu wei), 针感 (zhen gan), 经络 (jing luo) a 穴位 (xue wei). Je zde roztrženo 546 termínů, jejichž kompletní seznam je uveden v příloze (4.3.1a.). Termíny jsou vybrány z publikace od WHO (2007) a Xie Zhufana (2002) a porovnány s termíny v knize *Chinese Acupuncture and Moxibustion* (Cheng 2003). Na základě Chenga (2003) byly vyhodnoceny nejčastěji se vyskytující termíny. V první kategorii jsou uvedeny termíny označující druhy jehel 针类 (zhen lei). Tradičně se uvádí kolektivní termín 九针 (jiu zhen) pro devět klasických druhů jehel. Proto je pod kategorií 针类 (zhen lei) vytvořena podkategorie 九针 (jiu zhen), pod kterou je zařazeno devět hyponym. Jako příklad můžeme uvést tři následující: 毫针 (hao zhen), 锋针 (chan zhen) a 圆针 (yuan zhen). Z nich se v současnosti používá hlavně 毫针 (hao zhen). Dále se dnes běžně užívají jehly 三棱针 (san leng zhen), 皮内针 (pi nei zhen) a 皮肤针 (pi fu zhen) (Cheng 2003, s. 337). Další kategorie je nazvaná neustáleným slovním spojením 针的部分 (zhen de bu fen) a obsahuje čtyři termíny označující části jehly, kterými jsou 针尖 (zhen jian), 针体 (zhen ti), 针根 (zhen gen) a 针柄 (zhen bing). Následující tři kategorie souvisejí s akupunkturními metodami. První se nazývá 针刺手法 (zhen ci shou fa) a obsahuje termíny popisující způsoby manipulace jehly. Tato kategorie je dále rozdělena na 5 hyponym 进针 (jin zhen), 行针 (xing zhen), 留针 (liu zhen), 退针 (tui zhen) a 出针 (chu zhen). Kategorie 进针 (jin zhen) zařazuje osm hyponymních výrazů, označující jednotlivé způsoby aplikace jehly. Kategorie 行针 (xing zhen) obsahuje hyponym 17, mezi nimiž jsou například 提插法 (ti cha fa) a 补泻法 (bu xie fa), které bývají považovány za dvě hlavní metody manipulace jehlou. Druhá skupina, 针刺疗法 (zhen ci liao fa), obsahuje termíny, se kterými se setkáme při výběru procedury akupunktury. Do této kategorie je vybráno 12 hyponym. Procedur ale existuje velké množství, a seznam možných hyponym je nekompletní. Kategorie 经穴部位 (jing xue bu wei) a její hyponyma souvisejí s metodou určující lokaci akupunkturních bodů. Zařazeno je zde 28 hyponym. Příkladem můžeme uvést tři následující: 体表解剖标志定

位 (ti biao jie pou biao zhi ding wei) jehož synonymum je 自然标志定位法 (zi ran biao zhi ding wei fa), 骨度折两定位法 (gu du zhe liang ding wei fa), které má dva synonymní názvy 骨度分寸定位法 (gu du fen cun ding wei fa) nebo 骨度法 (gu du fa), a poslední je 骨度分寸 (gu du fen cun). Dalšími kategoriemi jsou 针感 (zhen gan), 经络 (jing luo) a 穴位 (xue wei). 针感 (zhen gan) obsahuje pět hyponymních termínů. Tyto termíny jsou do jisté míry spojeny s metodami manipulace jehlou, jelikož manipulace vyvolává pocit, který se nazývá anglicky „needle sensation“. S kategorií 经络 (jing luo) jsme se setkali v kapitole Filozofické základy 哲学基础 (zhe xue ji chu), a je v ní detailněji rozpracovaná. V příloze je tedy uveden odkaz na první kategorii (1.3.2.1.2.1.) a zde není znovu rozváděna. Nakonec kategorie 穴位 (xue wei) obsahuje termíny 445 akupunkturálních bodů (4.3.1.8.), které jsou zároveň tradičně rozčleněny do skupin. Nejprve na tři podkategorie 经穴 (jing xue), 经外奇穴 (jing wai qi xue) a 阿是穴 (a shi xue), přičemž poslední termín pod sebou nemá žádná další hyponyma.

Tato skupina bodů nazvaná 阿是穴 (a shi xue) je jedinečná, jelikož nemá stanovenou určitou polohu a vyskytuje se na místě, které je citlivé, nebo má jiné patologické odpovědi (Xie 2002, s. 494).

Kategorie 经穴 (jing xue) obsahuje 15 podkategorií. Akupunkturální body se klasicky zařazují pod jednotlivé dráhy na těle, kterých je celkově 14. Patnáctá kategorie je nazvaná 特定穴 (te ding xue). Termíny pod ní spadající označují body vyskytující se na drahách, které jsou něčím specifické. Čínská medicína vyznačuje deset následujících skupin bodů, 五输穴 (wu shu xue), 原穴 (yuan xue), 络穴 (jing xue), 郄穴 (xi xue), 募穴 (mu xue), 背输穴 (bei shu xue), 八会穴 (ba hui xue), 交会穴 (jiao hui xue), 八脉交会穴 (ba mai jiao hui xue) a 下合穴 (xia he xue). Každá skupina však označuje termíny, se kterými jsme se již setkali. Tyto termíny tedy neoznačují nové akupunkturální body, pouze seskupují již zmíněné akupunkturální body do určitých kategorií. 经外奇穴 (jing wai qi xue) obsahuje čtyři podkategorie 头颈部穴 (tou jing bu xue), 背部穴 (bei bu xue), 上肢穴 (shang zhi xue) a 下肢穴 (xia zhi xue), pod kterými je dohromady zařazeno 54 hyponym.

6.3.2 Moxování (灸法)

Moxování, neboli požehování, je léčebná metoda, která působením tepla na body nebo určité části těla léčí nebo předchází nemocem. Tato komplexní léčba, která závisí na kontinuálním nebo rytmicky přerušovaném vedení tepla a účinku bylin, se od pradávna kombinuje s akupunkturou. Tyto dvě metody léčby se vzájemně doplňují, proto se často používá název 针灸 (zhen jiu), který zahrnuje obě metody (Cheng 2003, s. 361). Mezi bylinami užívaných při moxování má největší užití druh pelyňku, který se v čínštině obecně nazývá 艾 (ai). Pelyněk se při požehování používá dvěma způsoby. Buď je vytvořen doutník, nebo pelyňkové kónusy, které se přikládají na kůži nebo na izolační prostředek (Cheng, 2003, s. 363). Podle způsobu užití pelyňku pak existují dvě hlavní metody moxování. Kategorie 灸法 (jiu fa) tedy obsahuje dvě podkategorie, jimiž jsou 艾条灸 (ai tiao jiu) a 艾炷灸 (ai zhu jiu). Dohromady obsahují 20 hyponym, jejichž celkový seznam je uveden v příloze (4.3.2.).

Požehování pomocí pelyňkového doutníku můžeme aplikovat několika metodami. V knize *Chinese Acupuncture and Moxibustion* uvádí Cheng (2003) 3 druhy: 温针灸 (wen zhen jiu), 回旋灸 (hui xuan jiu), 雀啄灸 (qiao zhuo jiu). Xie Zhufan (2002) navíc zmiňuje medicínální požehování 药物灸 (yao wu jiu), při čemž jsou do doutníku nebo kónusu přidány další druhy bylin. Kategorie tedy obsahuje čtyři výše zmíněná hyponyma. Způsobů takového moxování je ale více, tudíž seznam hyponym není zcela kompletní.

Kategorie 艾炷灸 (ai zhu jiu) je rozdělena na dvě podkategorie 直接灸 (zhi jie jiu) a 间接灸 (jian jie jiu) s 13 hyponymními výrazy. Kategorie 直接灸 (zhi jie jiu) obsahuje termíny spojené s přímým požehováním a obsahuje čtyři hyponyma: dva synonymní výrazy 瘢痕灸 (ban han jiu), 化脓灸 (hua nong jiu) a dva synonymní výrazy 无瘢痕灸 (wu ban han jiu), 非化脓灸 (fei hua nong jiu). Kategorie 间接灸 (jian jie jiu) obsahuje čtyři hyponyma: 隔姜灸 (ge jiang jiu), 隔蒜灸 (ge suan jiu), 隔盐灸 (ge yan jiu), 隔附子饼灸 (ge fu zi bing jiu) (Cheng 2003, s. 364–365). Toto třídění je uvedeno v příloze (4.3.2.2.).

6.3.3 Qigong (气功)

Umění qigong je jednou z léčebných metod čínské medicíny, která se po tisíce let užívá v Číně k posilování těla a mysli. Je úzce spjata s teoriemi yin a yang, teorií drah a teorií vnitřních orgánů (Bi, 1988, s. 14). Zdrojem terminologie v této kapitole byla publikace *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002) a *Chinese Qigong* od Bi Yongsheng (1988). Ačkoli je v *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* uvedeno množství termínů spojených s qigong, hyponyma se vyskytují pouze na jedné úrovni a nejsou zde další hyponymní vztahy. Například u technik qigong není znatelné, zda se jedná o techniku statickou nebo dynamickou. Doplňující informace byly vybrány v textu knihy *Chinese Qigong*, kde jsou mimo jiné vysvětleny i koncepty spojené s qigong, jeho principy, techniky a vývoj. Díky bilingvnímu zpracování kniha slouží i jako terminologický zdroj.

Kategorie 气功 (qi gong) se zaměřuje na tři oblasti termínů. Bude tedy obsahovat tři podkategorie 气功的三要素 (qi gong de san yao su), 气功外气发放 (qi gong wai qi fa fang) a 功法 (gong fa) a dohromady je zde zpracováno 124 termínů, které jsou uvedené v příloze (4.3.5.). Název první podkategorie byl vybrán v knize *Chinese Qigong*. Odkazuje na tři základní regulace, která byla zformována v průběhu historie praktikování qigong (Bi, 1988, s. 51). Těmito třemi regulacemi jsou regulace těla, regulace dýchání a regulace mysli. Pod 气功的三要素 (qi gong de san yao su) jsou vytvořeny další tři kategorie 调身 (tiao shen), 调息 (tiao xi) a 调神 (tiao shen). Kategorie 调身 (tiao shen), která má synonymní název 姿势 (zi shi), obsahuje čtyři podkategorie 坐式 (zuo shi), 卧式 (wo shi), 走式 (zou shi) a 站式 (zhan shi). Dohromady je pod nimi uvedeno 21 hyponym. V kategorii 调息 (tiao shen), kterou také můžeme nazvat synonymním výrazem 吐纳 (tu na) nebo 调气 (tiao qi), je uvedeno 19 hyponym. Termíny jsou například 自然呼吸法 (zi ran hu xi fa), 顺腹式呼吸法 (shun fu shi hu xi fa) a 逆腹式呼吸法 (ni fu shi hu xi fa). Kategorie 调心 (tiao xin), nebo také 炼神 (lian shen), 存神 (cun shen) nebo 存息 (cun xi), obsahuje šest hyponym, například 意守法 (yi shou fa), 随息法 (sui xi fa), 数息法 (shu xi fa). Dále zde máme kategorii 气功外气发放 (qi gong wai qi fa fang), která obsahuje tři podkategorie nazvané 练气 (lian qi), 导气 (dao qi) a 发气 (fa qi). Skupiny termínů označují praktiky qigong, které vedou k procvičování energie

qi. V této kategorii je zpracováno 19 termínů. Poslední kategorie 功法 (gong fa) obsahuje techniky cvičení qigong, které jsou rozčleněny do dvou kategorií 静攻 (jing gong), neboli 内功 (nei gong), a 动攻 (dong gong). Celkově je pod nimi uvedeno 35 termínů, které spadají do šesté úrovně.

6.3.4 Bylinná léčba (药物疗法)

V kategorii 药物疗法 (yao wu liao fa) se setkáme s terminologií bylinné léčby. Čínská medicína v běžné klinické činnosti užívá zhruba 250 až 300 druhů substancí, mezi nimiž se objevují nejen byliny, ale i minerály, živočichové nebo hmyz. Byliny se v čínské medicíně klasifikují podle mnoha aspektů, mezi kterými je jejich energie, chuť, účinky nebo užití. Výběru byliny pro léčebné účely předchází důkladná diagnóza choroby. Klasifikace bylin dle jejich charakteru a účinků je velice důležitá. Nicméně je třeba zvážit i jejich aplikaci u dané choroby. Tierra uvádí příklady bylin, které mají stejný účinek i chuť, nicméně jejich užití je rozdílné dle charakteru nemoci a byliny by neměly být zaměněny (Tierra 1998, s. 9–10).

Kategorii 药物疗法 (yao wu liao fa) je nejprve rozdělena na dvě podkategorie 中药 (zhong yao) a 方剂 (fang ji) a dohromady zpracovává 775 termínů, jejichž seznam je uveden v příloze (4.3.6.). Kategorie 中药 (zhong yao), obsahuje sedm podkategorií: 药性 (yao xing), 中药的分类 (zhong yao de fen lei), 中药的配伍 (zhong yao de pei wu), 剂型 (ji xing), 中药的用法 (zhong yao de yong fa), 中药的服药法 (zhong yao de fu yao fa) a 中药的炮制 (zhong yao de pao zhi). Jednotlivé kategorie jsou dále rozděleny na podkategorie, ve kterých je celkem roztríděno 485 termínů, v příloze je nalezneme pod (4.3.6.1.). Kategorie 方剂 (fang ji) je rozčleněna na tři podkapitoly s názvy 方剂的组成部分 (fang ji de zu cheng bu fen), 七方 (qi fang) a 方剂的分类 (fang ji de fen lei). Dohromady je v nich zpracováno 286 hyponym, které jsou v příloze uvedeny pod kategorií (4.3.6.2.). U prvních dvou kategorií jsou uvedeny pouze hyponymní výrazy. Termíny ve třetí kategorii jsou dále roztríděny do podkategorií a dohromady je zde roztríděno 267 termínů. Názvy těchto podkategorií mají určitou spojitost s názvy uvedenými v kategorii 中药的分类 (zhong yao de fen lei). Například první podkategorie v 中药的分类 (zhong yao de fen lei) se nazývá 解表药 (jie biao yao), podobně v první podkategorii 方剂的分类 (fang ji de fen lei) je uveden název 解表剂 (jie biao ji).

Byliny, které spadají do kategorie 解表药 (jie biao yao) zároveň budou užity ve formulích 解表剂 (jie biao ji). Jedná se o konceptuální spojitost.

药性 (yao xing) je první podkategorií spadající pod 中药 (zhong yao). Obsahuje další čtyři podkategorie 四性 (si xing), 五味 (wu wei) a 毒性 (du xing) a 归经 (gui jing). Termíny v této kategorii popisují vlastnosti bylin. S termínem 五味 (wu wei) jsme se setkali v kategorii 五行学说 (wu xing xue shuo), kde je těchto pět hyponym vyjmenováno. Dohromady je v kategorii 药性 (yao xing) rozříděno 13 hyponym na sedmé úrovni. Kategorie 中药的配伍 (zhong yao de pei wu), 剂型 (ji xing), 中药的用法 (zhong yao de yong fa), 中药的服药法 (zhong yao de fu yao fa) a 中药的炮制 (zhong yao de pao zhi) další podkategorie neobsahují a dohromady je zde rozříděno 49 hyponym. Kategorie 中药的分类 (zhong yao de fen lei) obsahuje terminologii bylin rozříděnou do 19 podkategorií: 解表药 (jie biao yao), 清热药 (qing re yao), 祛风湿药 (qu feng yao), 温里药 (wen li yao), 理气药 (li qi yao), 止血药 (zhi xue yao), 活血化瘀药 (huo xue hua yu yao), 止咳化痰平喘药 (zhi ke hua tan ping chuan yao), 安神药 (an shen yao), 消食药 (xiao shi yao), 补益药 (bu yi yao), 泻下药 (xie xia yao), 利尿渗湿药 (li niao shen shi yao), 平肝熄风药 (ping gan xi feng yao), 收涩药 (shou se yao), 苏香化湿药 (su xiang hua shi yao), 苏香开窍药 (su xiang kai qiao yao) a 外用药 (wai yong yao). Těchto 19 skupin je dále rozříděno na podkategorie s nejnižší osmou úrovní, pod kterou jsou uvedeny jednotlivé názvy bylin. Celkový počet v této podkategorii činí 431 hyponym a kompletní seznam je uveden v příloze v kategorii (4.3.6.1.2.). Základní rozřídění bylo vytvořeno na základě publikace *Chinese Traditional Herbal Medicine* od Michaela Thierry (1998), který navíc uvádí i byliny s vnějším užitím, tedy 外用药, čímž se liší od ostatních publikací. Liu Zhanwen (2010) uvádí v knize *Essentials of Chinese Medicine* 18 kategorií bylin, které dále nečlení na podkategorie. Detailnější informace o užití byliny uvádí v textu. V *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002) nalezneme seznam bylin a názvy vyšších kategorií, do kterých spadají. Nicméně zde nejsou uvedeny hlubší hyponymní vztahy mezi kategoriemi. Detailnější klasifikace byla učiněna na základě publikace *中医综合红研知己* [zhong yi zong he hong yan zhi ji] (Zhang 2019), která je rozčleněna do podkategorií. Jako příklad si můžeme uvést kategorii 利尿渗湿药 (li niao shen shi

yao), u které jsou tyto byliny rozříděny na tři podkategorie 利水消肿药 (li shui xiao zhong), 利尿通淋药 (li niao tong lin yao) a 利湿退黄药 (li shi tui huang yao). Tierra v knize uvádí pouze jednotlivé byliny spadající pod tuto kategorii a dále je nečlení. Jejich užití pak rozebírá detailněji v textu (Tierra 1998).

Kromě zařazení druhů bylin dle jejich užití se v kategorii 药物治疗 (yao wu liao fa) setkáme i s názvy formulí, kterých existuje přes několik tisíc. Nemoci, které jsou jednoduché, mohou být léčeny jedním druhem byliny. Komplexnější nemoci vyžadují léčbu předpisy skládajících se z několika druhů bylin. Princip uspořádání a množství bylin v receptu je určen podle příčiny onemocnění a jeho příznaků. Čínská medicína řadí obecně byliny v receptu do čtyř kategorií 君药 (jun yao), 臣药 (ju yao), 佐药 (zuo yao) a 使药 (shi yao). S těmito termíny jsme se setkali v kategorii 治国之道 (zhi guo zhi dao). Zde spadají pod kategorii s názvem 方剂的组成部分 (fang ji de zu cheng bu fen), kde je navíc zařazeno dalších sedm hyponym, například 相使 (xiang shi), 相须 (xiang xu) nebo 相畏 (wei), které v této spojitosti uvádí Xie Zhufan (2002). Další kategorie je označena 七方 (qi fang) a obsahuje sedm hyponymních výrazů 大方 (da fang), 小方 (xiao fang), 缓方 (huan fang), 急方 (ji fang), 奇方 (qi fang), 偶方 (ou fang) a 复方 (fu fang). Tato skupina označuje tradičních sedm druhů receptů. Poslední kategorie 方剂的分類 (fang ji de fen lei) uvádí jednotlivé názvy receptů, které jsou rozříděny do kategorií dle jejich účinků. Liu Zhanwen (2010) uvedl 84 komplexních receptů a zařadil je do 16 kategorií. Na základě této kategorizace je vytvořen podobný seznam zde, který obsahuje následujících 18 kategorií: 解表剂 (jie biao ji), 泻下剂 (xie xia ji), 和解剂 (he jie ji), 清热剂 (qing re ji), 表里双解剂 (biao li shuang jie ji), 温里剂 (wen li ji), 补益剂 (bu yi ji), 固涩剂 (gu se ji), 理气剂 (li qi ji), 理血剂 (li xue ji), 治风剂 (zhi feng ji), 治燥剂 (zhi zao ji), 祛湿剂 (qu shi ji), 祛痰剂 (qu tan ji), 安神剂 (an shen ji), 消导化积剂 (xiao dao hua ji ji), 开窍剂 (kai qiao ji) a 驱虫剂 (qu chong ji). Těchto 18 skupin je dále rozříděno na podkategorie s nejnižší osmou úrovní, pod kterou jsou uvedeny jednotlivé názvy formulí. Doplňující informace byly vybrány z *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine* od Xie Zhufana (2002), ve které ale nejsou kategorie striktně vymezené. Uvádí ale kategorii 表里双解剂 (biao li shuang jie ji), o které se Tierra (1998) nezmiňuje. Pro detailnější kategorizaci byla také použita 中医综

合红研知己 [zhong yi zong he hong yan zhi ji] (Zhang 2019), ve které jsou termíny rozříděny do 20 kategorií. Každý termín je ve své kategorii dále detailněji rozčleněn. Kompletní seznam hyponym je k nalezení v příloze v kategorii (4.3.6.2.3.).

Závěr

Předmětem této práce bylo zkategorizovat terminologii tradiční čínské medicíny. Byl stanoven cíl prohloubit úrovně kategorií výchozích publikací, ve kterých jsou kategorie členěné dle čtyř oblastí TCM, konkrétně filozofické základy, diagnostika, choroby a léčba. Tyto kategorie byly zpracované publikací od WHO (2007) do třetí úrovně kategorií. V publikaci od Xie Zhufan (2002) byly kategorie zpracované do třetí až čtvrté úrovně.

Největší počet termínů v této práci je zaznamenán na páté úrovni s 1370 termíny. Na čtvrté úrovni je uvedeno 873 termínů, na šesté úrovni je uvedeno 744 termínů, na sedmé úrovni je uvedeno 756 termínů, a na osmé úrovni je uvedeno 726 termínů. Tyto úrovně jsou tedy zhruba stejně obsáhlé. Nejnižší počet termínů se vyskytuje na druhé a deváté úrovni s počtem 12 termínů. Třetí úroveň obsahuje 72 termínů. V kategorii Filozofické základy (哲学基础) je roztríděno 541 termínů. Hyponyma v nejnižší podkategorii se objevují až v deváté úrovni. Kategorie Diagnostika (诊断学) obsahuje 1509 termínů a hyponyma v nejnižší podkategorii sahají až do osmé úrovně. Kategorie Choroby (疾病) obsahuje 533 termínů a hyponyma na nejnižší úrovni spadají pod šestou úroveň. Poslední kategorie Léčba (治疗) obsahuje 1986 termínů a hyponyma na nejnižší úrovni sahají až do osmé úrovně.

V průběhu práce bylo potřeba kombinovat jazykové i odborné publikace. Práce ukázala, že uvedení hyponym ve slovníku na třetí až čtvrté úrovni je nedostatečné pro určení jejich přesného místa v kategorii a bližšího významu v rámci čínské medicíny. Pomocí jazykových publikací byly vybrány jednotlivé termíny a na základě odborných publikací zařazeny do příslušných kategorií. Komparace těchto publikací zároveň ukázala nejčastěji se vyskytující termíny.

Doufám, že nové kategorie a podkategorie vnesou do terminologie čínské medicíny větší přehlednost a umožní tak uživateli lépe se zorientovat v konceptech čínské medicíny. Zároveň věřím, že práce bude tvořit základ pro další zpracování, které by mohlo být doplněno o překlad termínů nebo uvedení další terminologie.

Resumé v anglickém jazyce

The thesis is based on research of the terminology of the Traditional Chinese Medicine. It categorises the terms into categories and subcategories based on the relation of subordination. The aim was to compare various publications and build a categorised semantic database of the terminology of Chinese medicine.

The thesis is divided into two parts. The first part deals with the terminography as a linguistic discipline and explains the terms connected to the terminographical work. Further it describes the lexicographical database WordNet which categorises English vocabulary including nouns, verbs and adjectives based on their hierarchical semantic relation. The second part contains four main chapters divided according to the categorised fields of terminology of Chinese medicine. It explains the way of categorisation, presents the categories and proposes other possible solutions of categorisation.

Seznam literatury

- ALBERTS, Mariëtta. *Lexicography versus Terminography*. [online]. Lexikos. Vol. 11, N. 0, 2001 [cit. 2019-11-1]. ISSN 2224-0039- Dostupné z: <https://lexikos.journals.ac.za/pub/article/view/840>
- ANDO, Vladimír. *Klasická čínská medicína. Základy teorie I*. 2. vyd. Svítání, ©1995. 389 s.
- ANDO, Vladimír. *Klasická čínská medicína. Základy teorie II*. Svítání, ©1996. 274 s.
- ANDO, Vladimír. *Klasická čínská medicína. Základy teorie III*. Svítání, ©1997. 267 s.
- ANDO, Vladimír. *Klasická čínská medicína. Základy teorie IV*. 2. vyd. Svítání, ©1996, 2001. 396 s.
- ANDO, Vladimír. *Klasická čínská medicína. Základy teorie V*. Svítání, ©2001. 311 s.
- ATKINS, B.T. Sue, RUNDELL, Michael. *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. New York: Oxford University Press Inc., 2008. 540 s. ISBN 978-0-19-927770-4.
- BERGENHOLTZ, Henning, TURP, Sven. *LSP Lexicography of Terminography? The lexicographer's point of view*. In: Fuertes-Olivera, Pedro A. *Specialised Dictionaries for Learners*. Berlin/New York: Walter de Gruyter GmbH a Co. KG., 2010. 236 s. ISBN 978-3-11-023133-5.
- BI, Yongsheng, SUN, Hua, et al. *Chinese Qigong*. Shanghai: Publishing House of Shanghai College of Traditional Chinese Medicine, 1988. 463 s.
- ČERMÁK, František, BRATNÁ, Renata, ed. *Manuál Lexikografie*. Jinočany: H&H, 1995. 283 s. ISBN 80-85787-23-7.
- ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda. Přehled a slovníky*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2011. 380 s. ISBN 978-80-246-2360-3.
- DENG, Yuxia. *Bu an „jun chen“ kai chufang? Chengyu „bu an jun chen“ shiyi [不按君臣“开处方? 成语“不按君臣“释疑]* [online]. Zhongguo zhongyi yao bao, 2018, č. 7. [cit. 2019-11-1]. Dostupné z: http://www.cntcm.com.cn/yskp/2018-06/08/content_45643.htm.

CHENG, Xinnong, ed. *Chinese Acupuncture and Moxibustion*. 3. přepřac.vyd. Beijing: Foreign Language Press, 1987, 1999, 2003. 590 s. ISBN 7-119-01758-6.

FELLBAUM, Christiane. *WordNet: An Electronic Lexical Database*. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology, 1998. 423 s. ISBN 0-262-06197-X.

FONTENELLE, Thierry, ed. *Practical Lexicography. A Reader*. New York: Oxford University Press Inc., 2008. 405 s. ISBN 978-0-19-929233-2.

FUERTES-OLIVERA, Pedro A. *Specialised Dictionaries for Learners*. Berlin/New York: Walter de Gruyter GmbH a Co. KG., 2010. 236 s. ISBN 978-3-11-023133-5.

KNOWLES, Francis E. *Lexicography and terminography: A rapprochement?*. In M. Snell-Hornby ed. 1988. s. 329–337. Dostupné také z:

https://scholar.google.de/scholar?cluster=14845756667751263680&hl=cs&as_sdt=0,5#d=gs_qabs&u=%23p%3DwG0zewi5Bs4J.

LAN, Fengli. *Metaphor. The Weaver of Chinese Medicine*. Nordhausen: Verlag Traugott Bautz GmbH, 2015. 310 s. ISBN 978-3-88309-xxx. Dostupné také z: https://www.academia.edu/36148732/Metaphor_The_Weaver_of_Chinese_Medicine.

LIU, Zhanwen, LIU, Liang, ed. *Essentials of Chinese Medicine*. Springer-Verlag London Limited, 2010. 669 s. ISBN 978-1-84882-112-5. Dostupné také z: DOI 10.1007/978-1-84882-112-5.

MACIOCIA, Giovanni. *The Foundations of Chinese Medicine. A Comprehensive Text*. 3. vyd. Elsevier Ltd., 1989, 2005, ©2015. 1289 s. ISBN 9780702052163. Dostupné také z: https://books.google.com/books/about/The_Foundations_of_Chinese_Medicine_E_Bo.html?id=PM7ECQAAQBAJ.

MILLER, George A., BECKWITH, Richard, et al. *Introduction to WordNet: An On-line Lexical Database*. International Journal of Lexicography. Volume 3, Issue 4. Oxford University Press, 1990. pp. 235–244. Dostupné také z: <https://academic.oup.com/ijl/article-abstract/3/4/235/923280?redirectedFrom=fulltext>

ROZTOČIL, Jiří. *Čínsko-český slovník klasické čínské medicíny: Zpracováno na základě učebnice Vladimíra Anda: Klasická čínská medicína I–V*. Brno, 2008, 183 s.

Slovník spisovného jazyka českého [online]. Ústav pro jazyk český, v.v.i., ©2011 [cit. 2019-11-01]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>.

TIERRA, Michael, TIERRA Lesley. *Chinese Traditional Herbal Medicine vol II. Materia Medica and Herbal Resource*. Twin Lakes: Lotus Press, 1998. 467 s. ISBN 0 914955-32-3.

WHO International Standard Terminologies on Traditional Medicine in the Western Pacific Region [online]. World Health Organization, 2007 [cit. 2019-11-01]. ISBN 978 92 9061 248 3. Dostupné z: http://www.wpro.who.int/publications/who_istrm_file.pdf.

WISEMAN, Nigel, FENG, Ye. *Chinese Medical Chinese: Grammar and Vocabulary*. Brookline: Paradigm Publications, 2002. 444 s. ISBN 0-912111-65-8.

XIAO, Hailing. *A comparison of rhetorical patterns in contemporary Chinese and American argumentation and persuasion*. Ann Arbor: Bell & Howell Information and Learning Company, ©2000, ©2001. 264 s.

XIE, Zhufan. *Classified Dictionary of Traditional Chinese Medicine*. Beijing: Foreign Languages Press, 2002. 1057 s. ISBN 7-119-03126-0.

YANG, Li. *Book of Changes and Traditional Chinese Medicine*. Beijing: Beijing Science and Technology Press, 1998. 575 s. ISBN 7-5304-2025-9/R-212.

ZHANG, Linfeng, Zhang, Xinyao, ed. *Zhongyi zonghe hong yan zhiji* [中医综合红研知己]. 3. vydání. Beijing: Zhongyi guji chubanshe, 2016, 2018, 2019. 569 s. ISBN 978-7-5152-1386-6.

ZHENG, Hongxin, et al. *Zhongyi jichu lilun* [中医基础理论]. Beijing: Zhongguo zhongyi yao chubanshe, 2016. 217 s. ISBN 978-7-5132-3435-1.

ZUO, Yanfu, et al. *Basic Theory of Traditional Chinese Medicine*. Shanghai: Publishing House of Shanghai University of Traditional Chinese Medicine, 2003. 238 s. ISBN 7-8101-682-1.

Seznam příloh

Příloha č. 1 Souhrn kategorií terminologie TCM

Příloha č. 2 Kategorizace terminologie tradiční čínské medicíny

Souhrn kategorií terminologie TCM

	Filozofické základy (哲学基础)	Diagnostika (诊断学)	Choroby (疾病)	Léčba (治疗)	CELKEM
1. úroveň	1	1	1	1	4
2. úroveň	5	2	2	3	12
3. úroveň	18	13	14	27	72
4. úroveň	142	158	136	437	873
5. úroveň	94	830	291	155	1370
6. úroveň	29	363	89	263	744
7. úroveň	39	101	0	616	756
8. úroveň	201	41	0	484	726
9. úroveň	12	0	0	0	12
CELKEM	541	1509	533	1986	4569

Kategorizace terminologie TCM

KATEGORIE	ČÍNSKÝ NÁZEV	ODKAZ
1.	哲学基础	
1.1.	阴阳学说	
1.1.1a.	阴阳	
1.1.1b.	两仪	1.5.1.1.
1.1.1.1.	阴中之阳	
1.1.1.2.	阴中之阴	
1.1.1.3.	阳中之阴	
1.1.1.4.	阳中之阳	
1.1.2.	[阴阳之间的相互作用]	
1.1.2.1a.	阴阳平衡	
1.1.2.1b.	阴阳调和	
1.1.2.2a.	阴阳失调	3.2.2.
1.1.2.2b.	阴阳不和	
1.1.2.4b.	阴阳自和	
1.1.2.5.	阴阳消长	
1.1.2.6.	阴阳互根	
1.1.2.7.	阴阳对立	
1.1.2.8.	阴阳转化	
1.1.2.9.	阴阳交感	
1.2.	五行学说	
1.2.1.	[五行的归类]	
1.2.1.1a.	五行	
1.2.1.1b.	五常	
1.2.1.1c.	五材	
1.2.1.1.1.	木	
1.2.1.1.2.	火	
1.2.1.1.3.	土	
1.2.1.1.4.	金	
1.2.1.1.5.	水	
1.2.1.2.	五脏	1.3.2.1.1.
1.2.1.2.1.	肝	
1.2.1.2.2.	心	
1.2.1.2.3.	心包	
1.2.1.2.4.	脾	
1.2.1.2.5.	肺	
1.2.1.2.6.	肾	
1.2.1.2.7.	命门	
1.2.1.3.	五腑	
1.2.1.3.1.	胆	
1.2.1.3.2.	小肠	
1.2.1.3.3.	胃	
1.2.1.3.4.	大肠	
1.2.1.3.5.	膀胱	
1.2.1.4.	五官	
1.2.1.4.1.	目	
1.2.1.4.2.	舌	
1.2.1.4.3.	唇	
1.2.1.4.4.	鼻	

Kategorizace terminologie TCM

1.2.1.4.5.	耳	
1.2.1.5.	五液	1.3.2.1.6.1.
1.2.1.5.1.	泪	
1.2.1.5.2.	汗	
1.2.1.5.3.	涕	
1.2.1.5.4.	涎	
1.2.1.5.5.	唾	
1.2.1.6.	五体	
1.2.1.6.1.	筋	
1.2.1.6.2.	脉	
1.2.1.6.3.	肉	
1.2.1.6.4.	皮	
1.2.1.6.5.	骨	
1.2.1.7.	五志	1.3.2.2.3.2.1.
1.2.1.7.1.	怒	
1.2.1.7.2.	喜	
1.2.1.7.3.	思	
1.2.1.7.4.	悲	
1.2.1.7.5.	恐	
1.2.1.8.	五声	
1.2.1.8.1.	呼	
1.2.1.8.2.	笑	
1.2.1.8.3.	歌	
1.2.1.8.4.	哭	
1.2.1.8.5.	呻	
1.2.1.9.	变动	
1.2.1.9.1.	握	
1.2.1.9.2.	忧	
1.2.1.9.3.	哧	
1.2.1.9.4.	咳	
1.2.1.9.5.	栗	
1.2.1.10.	五味	4.3.6.1.1.2.
1.2.1.10.1.	酸	
1.2.1.10.2.	苦	
1.2.1.10.3.	甘	
1.2.1.10.4.	辛	
1.2.1.10.5.	咸	
1.2.1.11.	五神	1.3.2.2.3.1.
1.2.1.11.1.	魂	
1.2.1.11.2.	神	
1.2.1.11.3.	意	
1.2.1.11.4.	魄	
1.2.1.11.5.	志	
1.2.1.12.	五色	2.1.1.5.2.
1.2.1.12.1.	青	
1.2.1.12.2.	赤	
1.2.1.12.3.	黄	
1.2.1.12.4.	白	
1.2.1.12.5.	黑	
1.2.1.13.	五方	

Kategorizace terminologie TCM

1.2.1.13.1.	东	
1.2.1.13.2.	西	
1.2.1.13.3.	南	
1.2.1.13.4.	北	
1.2.1.13.5.	中	
1.2.1.14.	五季	
1.2.1.14.1.	春	
1.2.1.14.2.	夏	
1.2.1.14.3.	长夏	
1.2.1.14.4.	秋	
1.2.1.14.5.	冬	
1.2.1.15.	五气	
1.2.1.15.1.	风	
1.2.1.15.2.	暑	
1.2.1.15.3.	湿	
1.2.1.15.4.	燥	
1.2.1.15.5.	寒	
1.2.1.16.	五化	
1.2.1.16.1.	生	
1.2.1.16.2.	长	
1.2.1.16.3.	化	
1.2.1.16.4.	收	
1.2.1.16.5.	藏	
1.2.1.17.	五音	
1.2.1.17.1.	角	
1.2.1.17.2.	徵	
1.2.1.17.3.	宫	
1.2.1.17.4.	商	
1.2.1.17.5.	羽	
	...	
1.2.2.	五行相生	
1.2.2.1.	木生火	
1.2.2.2.	火生土	
1.2.2.3.	土生金	
1.2.2.4.	金生水	
1.2.2.5.	水生木	
1.2.2.6.	母子相机	
1.2.3.	五行相克	
1.2.3.1.	金克木	
1.2.3.2.	土克水	
1.2.3.3.	水克火	
1.2.3.4.	火克金	
1.2.3.5.	金克木	
1.2.4.1.	五行相乘	
1.2.4.2.	木乘土	
1.2.4.3.	土乘水	
1.2.4.4.	水乘火	
1.2.4.5.	火乘金	
1.2.4.	金乘木	
1.2.5.	五行相侮	

Kategorizace terminologie TCM

1.2.5.1.	木侮金	
1.2.5.2.	金侮火	
1.2.5.3.	火侮水	
1.2.5.4.	水侮土	
1.2.5.5.	土侮木	
1.3.	三才	
1.3.1.	天	
1.3.2.	人	
1.3.2.1.	形体	
1.3.2.1.1.	藏象	
1.3.2.1.1.1.	五脏	1.2.1.2.
1.3.2.1.1.1.1.	心	
1.3.2.1.1.1.1.1.	心主血脉	
1.3.2.1.1.1.1.2.	心属火	
1.3.2.1.1.1.1.3.	心藏神	
1.3.2.1.1.1.1.4.	心主神明	
1.3.2.1.1.1.1.5.	心主通明	
1.3.2.1.1.1.1.6.	心火宜降	
1.3.2.1.1.1.1.7.	心华在面	
1.3.2.1.1.1.1.8.	心开窍于舌	
1.3.2.1.1.1.1.9.	舌为心之苗	
1.3.2.1.1.1.1.10.	喜为心之志	
1.3.2.1.1.1.1.11.	汗为心之液	
1.3.2.1.1.1.1.12.	心恶热	
1.3.2.1.1.1.1.13.	心合小肠	1.3.2.1.1.2.3.4.
1.3.2.1.1.1.1.14.	心与小肠相表里	1.3.2.1.1.2.3.5.
1.3.2.1.1.1.1.15.	心应夏	
1.3.2.1.1.1.1.16.	心在体合脉	
1.3.2.1.1.2.	肺	
1.3.2.1.1.2.1.	肺为华盖	
1.3.2.1.1.2.2.	肺主气	
1.3.2.1.1.2.3.	肺主气司呼吸	
1.3.2.1.1.2.4.	肺为气之主	
1.3.2.1.1.2.5.	肺主行水	
1.3.2.1.1.2.6.	肺朝百脉	
1.3.2.1.1.2.7.	肺主宣发肃降	
1.3.2.1.1.2.8.	肺主治节	
1.3.2.1.1.2.9.	肺华在毛	
1.3.2.1.1.2.10.	肺开窍于鼻	
1.3.2.1.1.2.11.	肺主声	
1.3.2.1.1.2.12.	悲为肺之志	
1.3.2.1.1.2.13.	肺在志为悲	
1.3.2.1.1.2.14.	涕为肺之液	
1.3.2.1.1.2.15.	肺属金	
1.3.2.1.1.2.16.	肺主通调水道	
1.3.2.1.1.2.17.	肺为水之上源	
1.3.2.1.1.2.18.	肺主一身之表	
1.3.2.1.1.2.19.	肺为娇脏	
1.3.2.1.1.2.20.	肺藏魄	
1.3.2.1.1.2.21.	肺恶寒	

Kategorizace terminologie TCM

1.3.2.1.1.1.2.22.	肺合大肠	1.3.2.1.1.2.4.3.
1.3.2.1.1.1.2.23.	肺与大肠相表里	1.3.2.1.1.2.4.4.
1.3.2.1.1.1.2.24.	肺喜湿恶燥	
1.3.2.1.1.1.2.25.	肺在体合皮	
1.3.2.1.1.1.2.26.	肺应秋	
1.3.2.1.1.1.3.	脾	
1.3.2.1.1.1.3.1.	后天之本	
1.3.2.1.1.1.3.2.	脾主后天	
1.3.2.1.1.1.3.3.	脾为生化之源	
1.3.2.1.1.1.3.4.	脾主运化	
1.3.2.1.1.1.3.5.	脾主生血	
1.3.2.1.1.1.3.6.	脾主统血	
1.3.2.1.1.1.3.7.	脾气宜升	
1.3.2.1.1.1.3.8.	脾主升清	
1.3.2.1.1.1.3.9.	脾主肌肉四肢	
1.3.2.1.1.1.3.10.	脾在体合肉主,四肢	
1.3.2.1.1.1.3.11.	脾华在唇	
1.3.2.1.1.1.3.12.	脾开窍于口	
1.3.2.1.1.1.3.13.	思为脾之志	
1.3.2.1.1.1.3.14.	涎为脾之液	
1.3.2.1.1.1.3.15.	脾喜燥恶湿	
1.3.2.1.1.1.3.16.	脾属土	
1.3.2.1.1.1.3.17.	脾气主升	
1.3.2.1.1.1.3.18.	脾藏营	
1.3.2.1.1.1.3.19.	脾藏意	
1.3.2.1.1.1.3.20.	脾合胃	1.3.2.1.1.2.2.6.
1.3.2.1.1.1.3.21.	脾与胃相表里	1.3.2.1.1.2.2.7.
1.3.2.1.1.1.3.22.	脾胃为后天之本	1.3.2.1.1.2.2.8.
1.3.2.1.1.1.3.23.	脾胃为仓廩之管	1.3.2.1.1.2.2.9.
1.3.2.1.1.1.3.24.	脾应长夏	
1.3.2.1.1.1.3.25.	脾主四时	
1.3.2.1.1.1.4.	肝	
1.3.2.1.1.1.4.1.	肝主疏泄	
1.3.2.1.1.1.4.2.	肝主生发	
1.3.2.1.1.1.4.3.	肝喜条达而恶抑郁	
1.3.2.1.1.1.4.4.	肝主藏血	
1.3.2.1.1.1.4.5.	肝主筋	
1.3.2.1.1.1.4.6.	肝华在爪	
1.3.2.1.1.1.4.7.	肝在体合筋	
1.3.2.1.1.1.4.8.	肝开窍于目	
1.3.2.1.1.1.4.9.	怒为肝之志	
1.3.2.1.1.1.4.10.	肝主怒	
1.3.2.1.1.1.4.11.	泪为肝之液	
1.3.2.1.1.1.4.12.	肝属木	
1.3.2.1.1.1.4.13.	肝主目	
1.3.2.1.1.1.4.14.	肝藏魂	
1.3.2.1.1.1.4.15.	肝恶风	
1.3.2.1.1.1.4.16.	肝为血海	
1.3.2.1.1.1.4.17.	肝为风木之脏	
1.3.2.1.1.1.4.18.	肝为刚藏	

Kategorizace terminologie TCM

1.3.2.1.1.1.4.19.	肝为牡脏	
1.3.2.1.1.1.4.20.	肝体阴而用阳	
1.3.2.1.1.1.4.21.	肝合胆	1.3.2.1.1.2.1.4.
1.3.2.1.1.1.4.22.	肝与胆相表里	1.3.2.1.1.2.1.5.
1.3.2.1.1.1.4.23.	肝肾同源	1.3.2.1.1.1.5.30.
1.3.2.1.1.1.4.24.	肝主升发	
1.3.2.1.1.1.4.25.	肝应春	
1.3.2.1.1.1.5.	肾	
1.3.2.1.1.1.5.1.	肾为先天之本	
1.3.2.1.1.1.5.2.	肾主蛰藏	
1.3.2.1.1.1.5.3.	肾主藏精	
1.3.2.1.1.1.5.4.	肾藏志	
1.3.2.1.1.1.5.5.	肾主水液	
1.3.2.1.1.1.5.6.	肾主纳气	
1.3.2.1.1.1.5.7.	肾主骨	
1.3.2.1.1.1.5.8.	肾华在发	
1.3.2.1.1.1.5.9.	肾在体合骨	
1.3.2.1.1.1.5.10.	肾开窍于耳及二阴	
1.3.2.1.1.1.5.11.	肾气通于耳	
1.3.2.1.1.1.5.12.	恐为肾之志	
1.3.2.1.1.1.5.13.	唾为肾之液	
1.3.2.1.1.1.5.14.	肾主闭藏	
1.3.2.1.1.1.5.15.	肾为气之根	
1.3.2.1.1.1.5.16.	肾主生殖	
1.3.2.1.1.1.5.17.	腰为肾之府	
1.3.2.1.1.1.5.18.	肾司开阖	
1.3.2.1.1.1.5.19.	肾为水脏	
1.3.2.1.1.1.5.20.	肾水宜升	
1.3.2.1.1.1.5.21.	肾主命门之火	
1.3.2.1.1.1.5.22.	肾司二阴	
1.3.2.1.1.1.5.23.	肾恶燥	
1.3.2.1.1.1.5.24.	肾应冬	
1.3.2.1.1.1.5.25.	命门	
1.3.2.1.1.1.5.26.	命门之火	
1.3.2.1.1.1.5.27.	肾属水	
1.3.2.1.1.1.5.28.	肾合膀胱	1.3.2.1.1.2.5.5.
1.3.2.1.1.1.5.29.	肾与膀胱相表里	1.3.2.1.1.2.5.6.
1.3.2.1.1.1.5.30.	肝肾同源	1.3.2.1.1.1.4.23.
1.3.2.1.1.2.	六腑	1.2.1.3.
1.3.2.1.1.2.1.	胆	1.3.2.1.1.3.6.
1.3.2.1.1.2.1.1.	胆主决断	1.3.2.1.1.3.6.1.
1.3.2.1.1.2.1.2.	胆者, 中正之管	1.3.2.1.1.3.6.2.
1.3.2.1.1.2.1.3.	胆贮藏和排泄胆汁	1.3.2.1.1.3.6.3.
1.3.2.1.1.2.1.4.	肝合胆	1.3.2.1.1.1.4.21.
1.3.2.1.1.2.1.5.	肝与胆相表里	1.3.2.1.1.1.4.22.
1.3.2.1.1.2.2.	胃	
1.3.2.1.1.2.2.1.	胃主收纳水谷	
1.3.2.1.1.2.2.2.	胃主腐熟水谷	
1.3.2.1.1.2.2.3.	胃气主降	
1.3.2.1.1.2.2.4.	胃为水谷之海	

Kategorizace terminologie TCM

1.3.2.1.1.2.2.5.	胃主降浊	
1.3.2.1.1.2.2.6.	脾合胃	1.3.2.1.1.1.3.20.
1.3.2.1.1.2.2.7.	脾与胃相表里	1.3.2.1.1.1.3.21.
1.3.2.1.1.2.2.8.	脾胃为后天之本	1.3.2.1.1.1.3.22.
1.3.2.1.1.2.2.9.	脾胃为仓廩之管	1.3.2.1.1.1.3.23.
1.3.2.1.1.2.3.	小肠	
1.3.2.1.1.2.3.1.	小肠主受盛化物	
1.3.2.1.1.2.3.2.	小肠主泌别清浊	
1.3.2.1.1.2.3.3.	小肠主液	
1.3.2.1.1.2.3.4.	心合小肠	1.3.2.1.1.1.1.13.
1.3.2.1.1.2.3.5.	心与小肠相表里	1.3.2.1.1.1.1.14.
1.3.2.1.1.2.4.	大肠	
1.3.2.1.1.2.4.1.	大肠主传导糟粕	
1.3.2.1.1.2.4.2.	大肠主津	
1.3.2.1.1.2.4.3.	肺合大肠	1.3.2.1.1.1.2.22.
1.3.2.1.1.2.4.4.	肺与大肠相表里	1.3.2.1.1.1.2.23.
1.3.2.1.1.2.5.	膀胱	
1.3.2.1.1.2.5.1.	膀胱主贮藏尿液	
1.3.2.1.1.2.5.2.	膀胱主排泄尿液	
1.3.2.1.1.2.5.3.	膀胱主藏津液	
1.3.2.1.1.2.5.4.	膀胱者, 州都之管	
1.3.2.1.1.2.5.5.	肾合膀胱	1.3.2.1.1.1.5.28.
1.3.2.1.1.2.5.6.	肾与膀胱相表里	1.3.2.1.1.1.5.29.
1.3.2.1.1.2.6.	三焦	
1.3.2.1.1.2.6.1.	三焦通行元气	
1.3.2.1.1.2.6.2.	三焦运行津液	
1.3.2.1.1.2.6.3.	三焦为营卫之源	
1.3.2.1.1.2.6.4.	三焦气化	
1.3.2.1.1.2.6.5.	中渎之腑	
1.3.2.1.1.2.6.6.	上焦如雾	
1.3.2.1.1.2.6.7.	上焦主纳	
1.3.2.1.1.2.6.8.	中焦如沔	
1.3.2.1.1.2.6.9.	中焦主化	
1.3.2.1.1.2.6.10.	下焦主出	
1.3.2.1.1.2.6.11.	下焦如渎	
1.3.2.1.1.2.6.12.	三焦有名无形	
1.3.2.1.1.3.	奇恒之腑	
1.3.2.1.1.3.1.	脑	
1.3.2.1.1.3.1.1.	脑生宰生命活动	
1.3.2.1.1.3.1.2.	脑生宰精神活动	
1.3.2.1.1.3.1.3.	脑主感觉活动	
1.3.2.1.1.3.2.	髓	
1.3.2.1.1.3.2.1.	髓充养脑髓	
1.3.2.1.1.3.2.2.	髓滋养骨骼	
1.3.2.1.1.3.2.3.	髓化生血液	
1.3.2.1.1.3.3.	骨	
1.3.2.1.1.3.4.	脉	
1.3.2.1.1.3.5.	女子胞	
1.3.2.1.1.3.5.1.	女子包生持月经	
1.3.2.1.1.3.5.2.	女子包孕育胎儿	

Kategorizace terminologie TCM

1.3.2.1.1.3.6.	胆	1.3.2.1.1.2.1.
1.3.2.1.1.3.6.1.	胆主决断	1.3.2.1.1.2.1.1.
1.3.2.1.1.3.6.2.	胆者, 中正之管	1.3.2.1.1.2.1.2.
1.3.2.1.1.3.6.3.	胆贮藏和排泄胆汁	1.3.2.1.1.2.1.3.
1.3.2.1.2.	经络	
1.3.2.1.2.1.	经脉	4.3.1.7.
1.3.2.1.2.1.1.	十二经脉	
1.3.2.1.2.1.1.x.	十二经别	
1.3.2.1.2.1.1.x.	十二经筋	
1.3.2.1.2.1.1.x.	十二皮部	
1.3.2.1.2.1.1.1.	手三阴经	
1.3.2.1.2.1.1.1.1.	手太阴肺经	
1.3.2.1.2.1.1.1.2.	手厥阴心包经	
1.3.2.1.2.1.1.1.3.	手少阴心经	
1.3.2.1.2.1.1.2.	手三阳经	
1.3.2.1.2.1.1.2.1.	手阳明大肠经	
1.3.2.1.2.1.1.2.2.	手少阳三焦经	
1.3.2.1.2.1.1.2.3.	手太阳小肠经	
1.3.2.1.2.1.1.3.	足三阴经	
1.3.2.1.2.1.1.3.1.	足太阴脾经	
1.3.2.1.2.1.1.3.2.	足厥阴肝经	
1.3.2.1.2.1.1.3.3.	足少阴肾经	
1.3.2.1.2.1.1.4.	足三阳经	
1.3.2.1.2.1.1.4.1.	足阳明胃经	
1.3.2.1.2.1.1.4.2.	足少阳胆经	
1.3.2.1.2.1.1.4.3.	足太阳膀胱经	
1.3.2.1.2.1.2.	奇经八脉	
1.3.2.1.2.1.2.1.	冲脉	
1.3.2.1.2.1.2.2.	任脉	
1.3.2.1.2.1.2.3.	督脉	
1.3.2.1.2.1.2.4.	带脉	
1.3.2.1.2.1.2.5.	阴跷脉	
1.3.2.1.2.1.2.6.	阳跷脉	
1.3.2.1.2.1.2.7.	阴维脉	
1.3.2.1.2.1.2.8.	阳维脉	
1.3.2.1.2.1.3.	[标本根结气街四海理论]	
1.3.2.1.2.1.3.1.	标本	
1.3.2.1.2.1.3.2.	根结	
1.3.2.1.2.1.3.3.	气街	
1.3.2.1.2.1.3.4.	四海	
1.3.2.1.2.1.3.5.	水谷之精气	
1.3.2.1.2.1.3.6.	气之海	
1.3.2.1.2.1.3.7.	血之海	
1.3.2.1.2.1.3.8.	髓之海	
1.3.2.1.2.2.	络脉	
1.3.2.1.2.2.1.	十五别路	
1.3.2.1.2.2.2.	孙路	
1.3.2.1.2.2.3.	浮路	
1.3.2.1.3.	血	
1.3.2.1.3.1.	血脉	

Kategorizace terminologie TCM

1.3.2.1.3.2.	营血	
1.3.2.1.3.3.	精血	
1.3.2.1.3.4.	血气	
1.3.2.1.3.5.	血室	
1.3.2.1.4.	津液	
1.3.2.1.4.1.	五液	1.2.4.
1.3.2.1.4.2.	津	
1.3.2.1.4.3.	液	
1.3.2.2.	三宝	
1.3.2.2.1.	精	
1.3.2.2.1.1.	先天之精	
1.3.2.2.1.2.	后天之精	
1.3.2.2.1.3a.	水谷之精	
1.3.2.2.1.3b.	水谷精微	
1.3.2.2.1.4.	生殖之精	
	...	
1.3.2.2.2.	气	
1.3.2.2.2.1a.	元气	
1.3.2.2.2.1b.	原气	
1.3.2.2.2.2.	先天之气	
1.3.2.2.2.3.	后天之气	
1.3.2.2.2.4.	正气	
1.3.2.2.2.5.	真气	
1.3.2.2.2.6.	宗气	
1.3.2.2.2.7.	卫气	
1.3.2.2.2.8.	营气	
	...	
1.3.2.2.3.	神	
1.3.2.2.3.1.	五神	1.2.1.11.
1.3.2.2.3.1.1.	魂	
1.3.2.2.3.1.2.	魄	
1.3.2.2.3.1.3.	意	
1.3.2.2.3.1.4.	志	
1.3.2.2.3.1.5.	神	
1.3.2.2.3.2.	情志	
1.3.2.2.3.2.1.	五志	1.2.1.7.
1.3.2.2.3.2.2.	七情	3.1.2.1.
1.3.2.2.3.2.2.1.	喜	
1.3.2.2.3.2.2.2.	怒	
1.3.2.2.3.2.2.3.	忧	
1.3.2.2.3.2.2.4.	思	
1.3.2.2.3.2.2.5.	悲	
1.3.2.2.3.2.2.6.	恐	
1.3.2.2.3.2.2.7.	惊	
1.3.2.2.3.3.	思维	
1.3.2.2.3.3.1.	志	
1.3.2.2.3.3.2.	思	
1.3.2.2.3.3.3.	虚	
1.3.2.2.3.3.4.	意	
1.3.2.2.3.3.5.	智	

Kategorizace terminologie TCM

1.3.3.	地	
1.4.	治国之道	
1.4.1.	藏	
1.4.1.1.	君	1.4.2.1.
1.4.1.2.	相傅	
1.4.1.3.	将军	
1.4.1.4.	中正	
1.4.1.5.	仓廩	
	...	
1.4.2.	方剂	4.3.6.2.1.
1.4.2.1.	君	1.4.1.1.
1.4.2.2.	巨	
1.4.2.3.	佐	
1.4.2.4.	使	
1.5.	周易	
1.5.1.	太极	
1.5.2.	两仪	1.1.1.1.
1.5.2.1.	阴	
1.5.2.2.	阳	
1.5.2.3.	阴爻	
1.5.2.4.	阳爻	
1.5.3.	四象	
1.5.3.1.	少阳	
1.5.3.2.	太阳	
1.5.3.3.	少阴	
1.5.3.4.	太阴	
1.5.4.	八卦	
1.5.4.1.	乾	
1.5.4.2.	坤	
1.5.4.3.	震	
1.5.4.4.	巽	
1.5.4.5.	坎	
1.5.4.6.	离	
1.5.4.7.	艮	
1.5.4.8.	兑	
1.5.5.	六十四卦	
1.5.5.1.	乾	
1.5.5.2.	坤	
1.5.5.3.	屯	
1.5.5.4.	蒙	
1.5.5.5.	需	
1.5.5.6.	讼	
1.5.5.7.	师	
1.5.5.8.	比	
1.5.5.9.	小畜	
1.5.5.10.	履	
1.5.5.11.	泰	
1.5.5.12.	否	
1.5.5.13.	同人	
1.5.5.14.	大有	

Kategorizace terminologie TCM

1.5.5.15.	谦	
1.5.5.16.	豫	
1.5.5.17.	随	
1.5.5.18.	蛊	
1.5.5.19.	临	
1.5.5.20.	观	
1.5.5.21.	噬嗑	
1.5.5.22.	贲	
1.5.5.23.	剥	
1.5.5.24.	复	
1.5.5.25.	无妄	
1.5.5.26.	大畜	
1.5.5.27.	颐	
1.5.5.28.	大过	
1.5.5.29.	坎	
1.5.5.30.	离	
1.5.5.31.	咸	
1.5.5.32.	恒	
1.5.5.33.	遁	
1.5.5.34.	大壮	
1.5.5.35.	晋	
1.5.5.36.	明夷	
1.5.5.37.	家人	
1.5.5.38.	睽	
1.5.5.39.	蹇	
1.5.5.40.	解	
1.5.5.41.	损	
1.5.5.42.	益	
1.5.5.43.	夬	
1.5.5.44.	姤	
1.5.5.45.	萃	
1.5.5.46.	升	
1.5.5.47.	困	
1.5.5.48.	井	
1.5.5.49.	革	
1.5.5.50.	鼎	
1.5.5.51.	震	
1.5.5.52.	艮	
1.5.5.53.	渐	
1.5.5.54.	归妹	
1.5.5.55.	丰	
1.5.5.56.	旅	
1.5.5.57.	巽	
1.5.5.58.	兑	
1.5.5.59.	涣	
1.5.5.60.	节	
1.5.5.61.	中孚	
1.5.5.62.	小过	
1.5.5.63.	既济	
1.5.5.64.	未济	

Kategorizace terminologie TCM

2.	诊断学	
2.1.	四诊	
2.1.1.	望诊	
2.1.1.1.	望神	
2.1.1.1.1.	得神	
2.1.1.1.2a.	失神	
2.1.1.1.2b.	无神	
2.1.1.1.3a.	少神	
2.1.1.1.3b.	神气不足	
2.1.1.1.4.	假神	
2.1.1.1.5.	神乱	
2.1.1.1.6a.	神昏	
2.1.1.1.6b.	神志不清	
2.1.1.1.7.	昏厥	
2.1.1.1.8.	昏蒙	
2.1.1.1.9.	不省人事	
2.1.1.1.10.	循衣摸床	
2.1.1.1.11.	谵妄	
2.1.1.1.12.	躁狂	
2.1.1.1.13.	烦躁	
2.1.1.1.14.	躁烦	
2.1.1.1.15.	心中懊憹	
	...	
2.1.1.2.	望形体	
2.1.1.3.	望姿态	
2.1.1.3.1.	仰卧神足	
2.1.1.3.2.	卷卧缩足	
2.1.1.3.3.	手足蠕动	
2.1.1.3.4.	手足颤动	
2.1.1.3.5.	项强	
2.1.1.3.6.	角弓反张	
2.1.1.3.7.	转筋	
2.1.1.3.8.	据柔	
2.1.1.3.9.	据急	
2.1.1.3.10.	抽筋	
2.1.1.3.11.	刚痉	
2.1.1.3.12.	口□	2.1.1.5.4.11.
2.1.1.3.13.	口眼□斜	
	...	
2.1.1.4.	望头面	
2.1.1.4.1.	囟填	
2.1.1.4.2a.	囟陷	
2.1.1.4.2b.	囟门下陷	
2.1.1.4.3.	解颅	
2.1.1.4.4.	囟门高凸	
2.1.1.4.5.	摇头不能自主	
2.1.1.4.6.	头摇	
2.1.1.4.7.	头缝不合	
2.1.1.4.8.	头大面肿	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.4.9.	面部愀红肿张	
2.1.1.4.10.	头面红肿	
2.1.1.4.11.	面浮	
2.1.1.4.12.	腮肿	
	...	
2.1.1.5.	望面色	
2.1.1.5.1.	常色	
2.1.1.5.1.1.	主色	
2.1.1.5.1.2.	客色	
2.1.1.5.2.	五色	1.2.1.12.
2.1.1.5.3.	病色	
2.1.1.5.3.1.	五色主病	
2.1.1.5.3.2.	善色	
2.1.1.5.3.3.	恶色	
2.1.1.5.3.4.	病色交错	
2.1.1.5.3.5.	吉中之顺	
2.1.1.5.3.6.	吉中小逆	
2.1.1.5.3.7.	凶中之逆	
2.1.1.5.3.8.	凶中之顺	
2.1.1.5.3.9.	面色黎黑	
2.1.1.5.3.10.	面色萎黄	
2.1.1.5.3.11.	面色白	
2.1.1.5.3.12.	面色淡白	
2.1.1.5.3.13.	面色苍白	
2.1.1.5.3.14.	面色晄白	
2.1.1.5.3.15.	面黄肌瘦	
2.1.1.5.3.16.	面色无华	
2.1.1.5.3.17.	死色	
2.1.1.5.3.18.	面浮	
2.1.1.5.3.19.	真脏色	
	...	
2.1.1.6.	望五官	
2.1.1.6.1a.	望目	
2.1.1.6.1b.	察目	
2.1.1.6.1.1.	五轮	
2.1.1.6.1.1.1.	水轮	
2.1.1.6.1.1.2.	风轮	
2.1.1.6.1.1.3.	气轮	
2.1.1.6.1.1.4.	血轮	
2.1.1.6.1.1.5.	肉轮	
2.1.1.6.1.2.	目窠上微肿	
2.1.1.6.1.3a.	目下有卧蚕	
2.1.1.6.1.3b.	目下肿	
2.1.1.6.1.4a.	目胞浮肿	
2.1.1.6.1.4b.	目窠肿	
2.1.1.6.1.5.	两眼无光	
2.1.1.6.1.6.	眼无光彩	
2.1.1.6.1.7.	神光耗散	
2.1.1.6.1.8.	眼珠干涩	
2.1.1.6.1.9.	眼珠牵斜	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.6.1.10a.	眼珠塌陷	
2.1.1.6.1.10b.	眼窝凹陷	
2.1.1.6.1.11.	眼球突出	
2.1.1.6.1.12.	瞪目直视	
2.1.1.6.1.13.	横目斜视	
2.1.1.6.1.14.	斜视	
2.1.1.6.1.15.	直视	
2.1.1.6.1.16a.	两眼翻上	
2.1.1.6.1.16b.	两目上视	
2.1.1.6.1.17a.	胞睑下垂	
2.1.1.6.1.17b.	废睑	
2.1.1.6.1.18.	昏睡路睛	
2.1.1.6.1.19.	白睛色诊	
2.1.1.6.1.20.	白睛发黄	
2.1.1.6.1.21.	眼神	
2.1.1.6.1.22a.	神光	
2.1.1.6.1.22b.	有神	
2.1.1.6.1.23.	无神	
2.1.1.6.1.24.	眼睛发红多眵	
2.1.1.6.1.25.	眼睛红肿痛	
2.1.1.6.1.26.	目窠内陷	
2.1.1.6.1.27.	眼球外突	
2.1.1.6.1.28.	目色	
2.1.1.6.1.29.	目赤	
2.1.1.6.1.30.	目黄	
	...	
2.1.1.6.2.	望鼻	
2.1.1.6.2.1.	鼻翼煽动	
2.1.1.6.2.2.	鼻流清涕	
2.1.1.6.2.3.	鼻流浊涕	
2.1.1.6.2.4.	久流浊涕	
2.1.1.6.2.5.	鼻色主病	
2.1.1.6.2.6.	鼻肿	
2.1.1.6.2.7.	鼻膈	
2.1.1.6.2.8.	鼻痔	
2.1.1.6.2.9.	鼻疮	
2.1.1.6.2.10.	鼻疽	
2.1.1.6.2.11a.	鼻出血	
2.1.1.6.2.11b.	鼻衄	
2.1.1.6.2.12a.	鼻孔作煽	
2.1.1.6.2.12b.	鼻煽	
2.1.1.6.2.13.	鼻孔干燥	
2.1.1.6.2.14.	鼻色	
2.1.1.6.2.15.	鼻色赤	
2.1.1.6.2.16.	鼻色青	
2.1.1.6.2.17.	鼻色枯槁	
	...	
2.1.1.6.3.	望耳	
2.1.1.6.3.1.	耳色	
2.1.1.6.3.2.	耳轮淡白	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.6.3.3.	耳轮红肿	
2.1.1.6.3.4.	耳轮青黑	
2.1.1.6.3.5.	耳轮干枯	
2.1.1.6.3.6.	耳轮萎缩	
2.1.1.6.3.7.	耳轮甲错	
2.1.1.6.3.8.	耳轮肿胀	
2.1.1.6.3.9.	耳轮枯焦	
2.1.1.6.3.10.	盯聆	
2.1.1.6.3.11.	缠耳	
2.1.1.6.3.12.	耳风毒	
2.1.1.6.3.13.	耳疳	
2.1.1.6.3.14.	震耳	
2.1.1.6.3.15.	耳疮	
	...	
2.1.1.6.4.	望口唇	
2.1.1.6.4.1.	望口唇	
2.1.1.6.4.1.1.	口唇干裂	
2.1.1.6.4.1.2a.	唇燥裂	
2.1.1.6.4.1.2b.	唇裂	
2.1.1.6.4.1.3.	口角流涎	
2.1.1.6.4.1.4.	口角不闭	
2.1.1.6.4.1.5.	口唇糜烂	
2.1.1.6.4.1.6.	口张	
2.1.1.6.4.1.7.	口张不闭	
2.1.1.6.4.1.8.	口噤	
2.1.1.6.4.1.9.	口撮	
2.1.1.6.4.1.10.	口僻	
2.1.1.6.4.1.11.	口□	2.1.1.3.12.
2.1.1.6.4.1.12.	口振	
2.1.1.6.4.1.13.	口动	
2.1.1.6.4.1.14.	唇紫	
2.1.1.6.4.1.15.	唇色淡红	
2.1.1.6.4.1.16.	唇色深红	
2.1.1.6.4.1.17.	唇肿	
2.1.1.6.4.1.18.	口唇干燥	
2.1.1.6.4.1.19.	口唇青紫	
2.1.1.6.4.1.20.	口歪	
	...	
2.1.1.6.4.2.	望齿	
2.1.1.6.4.2.1.	牙齿	
2.1.1.6.4.2.2.	牙龈	
2.1.1.6.4.2.3.	牙龈红肿	
2.1.1.6.4.2.4.	牙龈溃烂	
2.1.1.6.4.2.5.	牙龈结瓣	
2.1.1.6.4.2.6.	牙宣	
2.1.1.6.4.2.7.	齿燥	
2.1.1.6.4.2.8.	齿燥如枯骨	
2.1.1.6.4.2.9.	牙齿干燥如枯骨	
2.1.1.6.4.2.10.	齿槁	
2.1.1.6.4.2.11.	齿疏	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.6.4.2.12.	齿焦	
2.1.1.6.4.2.13.	齿衄	
2.1.1.6.4.2.14.	齿摇	
2.1.1.6.4.2.15.	齿塞	
2.1.1.6.4.2.16.	望牙龈	
2.1.1.6.4.2.17.	齿龈肿痛	
2.1.1.6.4.2.18.	钻牙疳	
2.1.1.6.4.2.19.	齿黄	
2.1.1.6.4.2.20.	齿黑	
	...	
2.1.1.6.5.	望舌	2.1.1.7.
2.1.1.7.	望舌	2.1.1.6.5.
2.1.1.7.1.	[舌的分部]	
2.1.1.7.1.1.	舌尖	
2.1.1.7.1.2.	舌边	
2.1.1.7.1.3a.	舌中	
2.1.1.7.1.3b.	舌心	
2.1.1.7.1.4a.	舌根	
2.1.1.7.1.4b.	舌本	
2.1.1.7.1.5.	舌下脉络	
2.1.1.7.2.	舌神	
2.1.1.7.2.1.	荣枯老嫩	
	...	
2.1.1.7.3.	舌色	
2.1.1.7.3.1.	淡红舌	
2.1.1.7.3.2a.	舌淡白	
2.1.1.7.3.2b.	淡白舌	
2.1.1.7.3.3a.	红舌	
2.1.1.7.3.3b.	舌红	
2.1.1.7.3.4a.	绛舌	
2.1.1.7.3.4b.	舌绛	
2.1.1.7.3.5.	紫舌	
2.1.1.7.3.6.	蓝舌	
2.1.1.7.3.7.	青舌	
2.1.1.7.3.8.	舌青紫	
2.1.1.7.4a.	望舌质	
2.1.1.7.4b.	舌体	
2.1.1.7.4c.	舌形	
2.1.1.7.4.1.	瘦薄舌	
2.1.1.7.4.2a.	胖大舌	
2.1.1.7.4.2b.	舌胖	
2.1.1.7.4.2c.	舌体胖大	
2.1.1.7.4.3a.	肿胀舌	
2.1.1.7.4.3b.	舌肿	
2.1.1.7.4.4a.	齿痕舌	
2.1.1.7.4.4b.	舌有齿痕	
2.1.1.7.4.5.	点刺舌	
2.1.1.7.4.6.	舌起芒刺	
2.1.1.7.4.7.	芒刺舌	
2.1.1.7.4.8a.	裂纹舌	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.7.4.8b.	舌裂	
2.1.1.7.4.9a.	光舌	
2.1.1.7.4.9b.	镜面舌	
2.1.1.7.4.10.	星舌	
2.1.1.7.4.11.	舌衄	
2.1.1.7.4.12.	舌痛	
2.1.1.7.4.13.	重舌	
2.1.1.7.4.14.	舌疔	
2.1.1.7.4.15.	舌疮	
2.1.1.7.4.16.	舌卷囊缩	
2.1.1.7.4.17.	舌下络脉	
2.1.1.7.4.18.	舌菌	
2.1.1.7.4.19.	舌有瘀点	
2.1.1.7.4.20.	舌有瘀斑	
	...	
2.1.1.7.5.	舌态	
2.1.1.7.5.1a.	强硬舌	
2.1.1.7.5.1b.	舌强	
2.1.1.7.5.2a.	颤动舌	
2.1.1.7.5.2b.	舌战	
2.1.1.7.5.2c.	震颤舌	
2.1.1.7.5.3a.	痿软舌	
2.1.1.7.5.3b.	舌痿	
2.1.1.7.5.4a.	歪斜舌	
2.1.1.7.5.4b.	舌歪	
2.1.1.7.5.5a.	短缩舌	
2.1.1.7.5.5b.	舌短	
2.1.1.7.5.6.	舌卷囊缩	
2.1.1.7.5.7.	木舌	
2.1.1.7.5.8.	吐舌	
2.1.1.7.5.9.	弄舌	
2.1.1.7.5.10.	吐弄舌	
2.1.1.7.5.11.	舌纵	
2.1.1.7.5.12.	麻痹舌	
	...	
2.1.1.7.6.	望舌苔	
2.1.1.7.6.1.	苔色	
2.1.1.7.6.1.1.	白苔	
2.1.1.7.6.1.2.	白砂苔	
2.1.1.7.6.1.3.	薄白苔	
2.1.1.7.6.1.4.	白薄滑苔	
2.1.1.7.6.1.5.	黄苔	
2.1.1.7.6.1.6.	薄黄苔	
2.1.1.7.6.1.7.	白腻苔	
2.1.1.7.6.1.8.	黄腻苔	
2.1.1.7.6.1.9.	黑苔	
2.1.1.7.6.1.10.	灰苔	
2.1.1.7.6.1.11.	绿苔	
2.1.1.7.6.1.12.	染苔	
2.1.1.7.6.1.13.	苔的厚薄	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.7.6.1.14.	苔的润燥	
2.1.1.7.6.2.	苔质	
2.1.1.7.6.2.1.	薄苔	
2.1.1.7.6.2.2.	厚苔	
2.1.1.7.6.2.3.	霉酱苔	
2.1.1.7.6.2.4.	润苔	
2.1.1.7.6.2.5.	燥苔	
2.1.1.7.6.2.6.	燥裂苔	
2.1.1.7.6.2.7.	滑苔	
2.1.1.7.6.2.8.	腻苔	
2.1.1.7.6.2.9.	粘腻苔	
2.1.1.7.6.2.10.	腐苔	
2.1.1.7.6.2.11a.	剥苔	
2.1.1.7.6.2.11b.	舌苔脱落	
2.1.1.7.6.2.12.	染苔	
2.1.1.7.6.2.13.	光剥舌	
	...	
2.1.1.8.	望咽喉	
2.1.1.8.1.	石蛾	
2.1.1.8.2.	喉关痛	
2.1.1.8.3.	紧喉风	
2.1.1.8.4.	喉疳	
2.1.1.8.5.	喉菌	
2.1.1.8.6.	悬旗风	
2.1.1.8.7.	虚火喉痹	
2.1.1.8.8.	白喉	
2.1.1.8.9.	咽肿	
2.1.1.8.10.	咽喉红肿痛	
2.1.1.8.11.	咽喉腐烂	
2.1.1.8.12.	咽喉白腐	
	...	
2.1.1.9.	望胸腹	
2.1.1.9.1.	鸡胸	
2.1.1.9.2.	悬饮	
2.1.1.9.3.	乳痈	
2.1.1.9.4.	伏饮	
2.1.1.9.5.	臌胀	
	...	
2.1.1.10.	望背腰	
2.1.1.10.1.	龟背	
2.1.1.10.2.	背偻	
2.1.1.10.3.	发背	
2.1.1.10.4.	角弓反张	
2.1.1.10.5.	缠腰火丹	
2.1.1.10.6.	腰生肉痕	
2.1.1.10.7.	肾俞虚痰	
2.1.1.10.8.	腰带痛	
2.1.1.10.9.	中石疽	
	...	
2.1.1.11.	望四肢	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.11.1.	髌	
2.1.1.11.2.	胫	
2.1.1.11.3.	跗	
2.1.1.11.4.	趾	
2.1.1.11.5.	瘦消	
2.1.1.11.6.	微软	
2.1.1.11.7.	瘫痪	
2.1.1.11.8.	强直	
2.1.1.11.9.	拘急	
2.1.1.11.10.	抽搐	
2.1.1.11.11.	震颤	
2.1.1.11.12.	关节肿大	
2.1.1.11.13.	筋瘤	
	...	
2.1.1.12.	望皮肤	
2.1.1.12.1.	斑	
2.1.1.12.2.	丘疹	
2.1.1.12.3.	水疱	
2.1.1.12.4.	脓泡	
2.1.1.12.5a.	风疙瘩	
2.1.1.12.5b.	风闭	
2.1.1.12.6.	结节	
2.1.1.12.7.	鳞屑	
2.1.1.12.8.	糜烂	
2.1.1.12.9.	痂皮	
2.1.1.12.10.	溃疡	
2.1.1.12.11.	痘证	
2.1.1.12.12.	天花	
2.1.1.12.13.	水痘	
2.1.1.12.14.	出疹	
2.1.1.12.15.	麻疹	
2.1.1.12.16.	风疹	
2.1.1.12.17.	奶疹	
2.1.1.12.18.	奶痂	
2.1.1.12.19.	隐疹	
2.1.1.12.20.	痲子	
2.1.1.12.21.	肿胀	
2.1.1.12.22.	水肿	
2.1.1.12.23.	脚肿	
2.1.1.12.24.	跗肿	
2.1.1.12.25.	发黄	
2.1.1.12.26.	黄胖	
2.1.1.12.27.	斑疹	
2.1.1.12.28.	发斑	
2.1.1.12.29.	阳斑	
2.1.1.12.30.	阴斑	
2.1.1.12.31.	疹	
2.1.1.12.32.	水泡	
2.1.1.12.33.	红疹	
2.1.1.12.34.	疮疡	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.12.35.	痈	
2.1.1.12.36.	疽	
2.1.1.12.37.	疗	
2.1.1.12.38.	肌肤甲错	
	...	
2.1.1.13.	望指纹	
2.1.1.13.1.	三关	
2.1.1.13.2.	风关	
2.1.1.13.3.	气关	
2.1.1.13.4.	命关	
2.1.1.13.5a.	透关射甲	
2.1.1.13.5b.	通关射甲	
	...	
2.1.1.14.	望排出物	
2.1.1.14.1.	望痰	
2.1.1.14.1.1.	痰多	
2.1.1.14.1.2.	痰少	
2.1.1.14.1.3.	无痰	
2.1.1.14.1.4.	痰白清稀	
2.1.1.14.1.5.	痰白清稀薄	
2.1.1.14.1.6.	痰黄黏稠	
2.1.1.14.1.7.	痰黏稠如胶	
2.1.1.14.1.8.	痰少而黏	
2.1.1.14.1.9.	痰黄浊黏稠	
2.1.1.14.1.10a.	痰色青	
2.1.1.14.1.10b.	清稀而多泡沫	
2.1.1.14.1.11.	泡沫	
2.1.1.14.1.12.	痰如败絮	
2.1.1.14.1.13.	吐痰清稀白	
2.1.1.14.1.14.	咳痰	
2.1.1.14.1.15.	咳痰清稀	
2.1.1.14.1.16.	咳痰黄稠	
2.1.1.14.1.17.	咳痰黏稠	
2.1.1.14.1.18.	咳血	
2.1.1.14.1.19.	血痰	
2.1.1.14.1.20.	咳吐脓血	
2.1.1.14.1.21.	痰中带血丝	
	...	
2.1.1.14.2.	望涕	
2.1.1.14.2.1.	清涕	
	...	
2.1.1.14.3.	望涎	
2.1.1.14.3.1.	口角流涎	
2.1.1.14.3.2.	多唾	
2.1.1.14.3.3.	浊涕	
2.1.1.14.3.4.	鼻流浊涕	
2.1.1.14.3.5.	流涎清稀	
2.1.1.14.3.6.	口出黏涎	
	...	
2.1.1.14.4.	望唾	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.1.14.5.	望汗	
2.1.1.14.6.	望呕吐物	
2.1.1.14.7.	望大便	
2.1.1.14.8.	望小便	
2.1.2.	问诊	
2.1.2.1.	十问	
2.1.2.1.1.	问寒热	
2.1.2.1.2.	问汗	
2.1.2.1.3.	问头身	
2.1.2.1.4.	问二便	
2.1.2.1.5.	问饮食	
2.1.2.1.6.	问胸腹	
2.1.2.1.7.	聋	
2.1.2.1.8.	渴俱当辨	
2.1.2.1.9.	问旧病	
2.1.2.1.10.	问因	
2.1.2.2.	问寒热	
2.1.2.2.1.	恶热	
2.1.2.2.2.	畏寒	
2.1.2.2.3.	恶寒	
2.1.2.2.4.	憎寒	
2.1.2.2.5.	寒战	
2.1.2.2.6.	战栗	
2.1.2.2.7.	恶风	
2.1.2.2.8.	恶寒发热	
2.1.2.2.9.	发热恶寒	
2.1.2.2.10.	但热不寒	
2.1.2.2.11.	但寒不热	
2.1.2.2.12.	寒热往来	
2.1.2.2.13.	身热	
2.1.2.2.14.	发热恶寒	
2.1.2.2.15.	壮热	
2.1.2.2.16.	灼热	
2.1.2.2.17.	烦热	
2.1.2.2.18.	微热	
2.1.2.2.19.	潮热	
2.1.2.2.20.	日晡潮热	
2.1.2.2.21.	午后潮热	
2.1.2.2.22.	五心烦热	
2.1.2.2.23.	手足心热	
2.1.2.2.24.	手足烦热	
2.1.2.2.25.	身热不扬	
2.1.2.2.26.	骨盛	
2.1.2.2.27.	骨盛热	
2.1.2.2.28.	骨盛潮热	
2.1.2.2.29a.	手足厥冷	
2.1.2.2.29b.	厥冷	
2.1.2.2.30.	外寒内热	
2.1.2.2.31.	内寒外热	
	...	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.2.3.	问汗	
2.1.2.3.1.	多汗	
2.1.2.3.2.	自汗	
2.1.2.3.3.	盗汗	
2.1.2.3.4.	大汗	
2.1.2.3.5a.	热汗	
2.1.2.3.5b.	阳汗	
2.1.2.3.6a.	冷汗	
2.1.2.3.6b.	阴汗	2.1.2.3.14.
2.1.2.3.7.	战汗	
2.1.2.3.8.	绝汗	
2.1.2.3.9.	头汗	
2.1.2.3.10.	额汗	
2.1.2.3.11a.	半身汗多	
2.1.2.3.11b.	半身汗出	
2.1.2.3.12.	手足心汗	
2.1.2.3.13.	半身无汗	
2.1.2.3.14.	阴汗	2.1.2.3.6b.
2.1.2.3.15.	心汗	
2.1.2.3.16.	腋汗	
2.1.2.3.17.	无汗	
2.1.2.3.18.	漏汗	
2.1.2.3.19.	油汗	
2.1.2.3.20.	大汗淋漓	
	...	
2.1.2.4.	问头身	
2.1.2.4.1.	头痛	
2.1.2.4.2.	头重	
2.1.2.4.3.	头风	
2.1.2.4.4.	偏头痛	
2.1.2.4.5.	偏头风	
2.1.2.4.6.	眩晕	
2.1.2.4.7.	瞑眩	
2.1.2.4.8.	眩冒	
2.1.2.4.9.	掉眩	
2.1.2.4.10.	徇蒙招尤	
2.1.2.4.11.	健忘	
2.1.2.4.12.	胸痛	
2.1.2.4.13.	胁痛	
2.1.2.4.14.	腕痛	
2.1.2.4.15.	腹痛	
2.1.2.4.16.	身痛	
2.1.2.4.17.	腰痛	
2.1.2.4.18.	腰酸	
2.1.2.4.19.	背痛	
2.1.2.4.20.	肩痛	
2.1.2.4.21.	肩臂酸痛	
2.1.2.4.22.	肩不举	
2.1.2.4.23.	痹痛	
2.1.2.4.24.	胀痛	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.2.4.25.	刺痛	
2.1.2.4.26a.	走窜痛	
2.1.2.4.26b.	窜通	
2.1.2.4.27.	游走痛	
2.1.2.4.28.	固定痛	
2.1.2.4.29.	冷痛	
2.1.2.4.30.	灼痛	
2.1.2.4.31.	绞痛	
2.1.2.4.32.	隐痛	
2.1.2.4.33.	重痛	
2.1.2.4.34.	空痛	
2.1.2.4.35.	麻木	
2.1.2.4.36.	不仁	
	...	
2.1.2.5.	问渴饮	
2.1.2.5.1.	口渴	
2.1.2.5.2.	口渴引饮	
2.1.2.5.3.	口渴喜冷	
2.1.2.5.4.	口干不欲饮	
2.1.2.5.5.	烦渴	
	...	
2.1.2.6.	问二便	
2.1.2.6.1.	问大便	
2.1.2.6.1.1a.	便秘	
2.1.2.6.1.1b.	不更衣	
2.1.2.6.1.2.	泄泻	
2.1.2.6.1.3.	便溏	
2.1.2.6.1.4.	溏便	
2.1.2.6.1.5.	完谷不化	
2.1.2.6.1.6.	溏结不调	
2.1.2.6.1.7.	脓血便	
2.1.2.6.1.8.	肛门灼热	
2.1.2.6.1.9.	里急后重	
2.1.2.6.1.10.	下痢脓血	
2.1.2.6.1.11.	排便不爽	
2.1.2.6.1.12a.	大便失禁	
2.1.2.6.1.12b.	滑泻	
2.1.2.6.1.13.	注泄	
2.1.2.6.1.14.	肛门气坠	
2.1.2.6.1.15.	泄注赤白	
2.1.2.6.1.16.	里急后重	
2.1.2.6.1.17.	上吐下泄	
	...	
2.1.2.6.2.	问小便	
2.1.2.6.2.1.	多尿	
2.1.2.6.2.2.	少尿	
2.1.2.6.2.3a.	小便频数	
2.1.2.6.2.3b.	尿频	
2.1.2.6.2.4a.	尿清长	
2.1.2.6.2.4b.	小便清长	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.2.6.2.5a.	尿短赤	
2.1.2.6.2.5b.	小便短赤	
2.1.2.6.2.6.	小便黄赤	
2.1.2.6.2.7.	尿赤	
2.1.2.6.2.8.	小便不利	
2.1.2.6.2.9.	小便涩痛	
2.1.2.6.2.10.	小便灼热	
2.1.2.6.2.11a.	尿血	
2.1.2.6.2.11b.	溲血	
2.1.2.6.2.12.	小便失禁	
2.1.2.6.2.13.	小便淋漓	
2.1.2.6.2.14.	余沥不尽	
2.1.2.6.2.15a.	遗尿	
2.1.2.6.2.15b.	失溲	
2.1.2.6.2.16.	窿闭	
2.1.2.6.2.17.	夜间多尿	
2.1.2.6.2.18.	尿量减少	
2.1.2.6.2.19.	小便疼痛	
2.1.2.6.2.20.	尿后余沥	
	...	
2.1.2.7.	问胸腹	
2.1.2.7.1.	心悸	
2.1.2.7.2.	心动悸	
2.1.2.7.3.	怔忡	
2.1.2.7.4.	心痛彻背	
2.1.2.7.5a.	胃脘痛	
2.1.2.7.5b.	胃痛	
2.1.2.7.5c.	脘痛	
2.1.2.7.5d.	心下痛	
2.1.2.7.6a.	恶心	
2.1.2.7.6b.	泛恶	
2.1.2.7.7.	干呕	
2.1.2.7.8.	反胃	
2.1.2.7.9.	吐血	
2.1.2.7.10.	呕血	
2.1.2.7.11.	呕吐清涎	
2.1.2.7.12.	呕吐酸腐	
2.1.2.7.13.	呕吐宿食	
2.1.2.7.14.	朝食暮吐	
2.1.2.7.15.	暮食朝吐	
2.1.2.7.16.	食已即吐	
2.1.2.7.17.	呃逆	
2.1.2.7.18.	嘈杂	
2.1.2.7.19.	烧心	
2.1.2.7.20.	吞酸	
2.1.2.7.21.	反酸	
2.1.2.7.22a.	噯气	
2.1.2.7.22b.	噫气	
2.1.2.7.23.	噯腐	
2.1.2.7.24.	纳呆	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.2.7.25.	多食善饥	
2.1.2.7.26.	饥不欲食	
2.1.2.7.27.	饮食偏嗜	
2.1.2.7.28.	腹痛下坠	
2.1.2.7.29a.	肠鸣	
2.1.2.7.29b.	腹鸣	
2.1.2.7.30.	腹中雷鸣	
2.1.2.7.31.	中满	
2.1.2.7.32.	腹胀	
2.1.2.7.33.	腹满臌胀	
2.1.2.7.34.	小腹满	
2.1.2.7.35.	少腹硬满	
2.1.2.7.36.	控睾	
2.1.2.7.37.	腹中硬块	
	...	
2.1.2.8.	问口味	
2.1.2.8.1.	口中和	
2.1.2.8.2a.	口淡	
2.1.2.8.2b.	口中无味	
2.1.2.8.3a.	口甜	
2.1.2.8.3b.	口甘	
2.1.2.8.4.	口苦	
2.1.2.8.5.	口酸	
2.1.2.8.6.	口咸	
2.1.2.8.7.	口粘腻	
2.1.2.8.8.	口不仁	
	...	
2.1.2.9.	问睡眠	
2.1.2.9.1.	多梦	
2.1.2.9.2a.	失眠	
2.1.2.9.2b.	不寐	
2.1.2.9.2c.	不得眠	
2.1.2.9.3a.	嗜睡	
2.1.2.9.3b.	嗜卧	
2.1.2.9.3c.	但欲寐	
2.1.2.9.4.	梦遗	
2.1.2.9.5.	滑精	
2.1.2.9.6.	阳萎	
2.1.2.9.7.	早泄	
2.1.2.9.8.	胸闷	
2.1.2.9.9.	痞满	
2.1.2.9.10.	胸痞	
2.1.2.9.11.	心下痞	
2.1.2.9.12.	心下痞硬	
2.1.2.9.13.	心下逆满	
2.1.2.9.14.	下坠	
2.1.2.9.15.	气盛之梦	
2.1.2.9.16.	气虚之梦	
2.1.2.9.17.	邪寓之梦	
2.1.2.9.18.	清溢之梦	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.2.9.19.	体滞之梦	
	...	
2.1.2.10.	问妇女经带	
2.1.2.10.1a.	月经	
2.1.2.10.1b.	月信	
2.1.2.10.2.	月经过多	
2.1.2.10.3.	月经过少	
2.1.2.10.4a.	月经提前	
2.1.2.10.4b.	月经先期	
2.1.2.10.5a.	月经错后	
2.1.2.10.5b.	月经后期	
2.1.2.10.6.	经行先后无定期	
2.1.2.10.7.	经闭	
2.1.2.10.8a.	经水断绝	
2.1.2.10.8b.	经断	
2.1.2.10.8c.	经绝	
2.1.2.10.9.	经行腹痛	
2.1.2.10.10.	白带	
2.1.2.10.11.	黄带	
2.1.2.10.12.	赤白带	
2.1.2.10.13.	带下臭秽	
2.1.2.10.14.	赤带	
2.1.2.10.15.	五色带	
2.1.2.10.16.	崩漏	
2.1.2.10.17.	痛经	
	...	
2.1.2.11.	问疼痛	
2.1.2.11.1.	头痛	
2.1.2.11.2.	胸痛	
2.1.2.11.3.	乳痛	
2.1.2.11.4.	胁痛	
2.1.2.11.5.	腕痛	
2.1.2.11.6.	腹痛	
2.1.2.11.7.	背痛	
2.1.2.11.8.	腰痛	
2.1.2.11.9.	四肢痛	
2.1.2.11.10.	肩痛	
2.1.2.11.11.	臂痛	
2.1.2.11.12.	十指疼痛	
2.1.2.11.13.	股阴痛	
2.1.2.11.14.	膝痛	
2.1.2.11.15.	足痛	
2.1.2.11.16.	皮肤疼痛	
2.1.2.11.17.	周身疼痛	
2.1.2.11.18.	刺痛	
2.1.2.11.19.	胀痛	
2.1.2.11.20.	绞痛	
2.1.2.11.21.	灼痛	
2.1.2.11.22.	冷痛	
2.1.2.11.23.	隐痛	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.2.11.24.	重痛	
2.1.2.11.25a.	掣痛	
2.1.2.11.25b.	引痛	
2.1.2.11.26.	空痛	
2.1.2.11.27.	固定痛	
2.1.2.11.28.	走窜痛	
2.1.2.11.29.	游走痛	
2.1.2.11.30.	窜痛	
	...	
2.1.2.12.	问情志	
2.1.2.13.	问病起	
2.1.2.14.	问小儿	
2.1.3.	闻诊	
2.1.3.1.	闻声音	
2.1.3.1.1.	听语声	
2.1.3.1.1.1.	语声重浊	
2.1.3.1.1.2.	语声低微	
2.1.3.1.1.3.	嘶哑	
2.1.3.1.1.4.	失音	
2.1.3.1.1.5.	谵语	
2.1.3.1.1.6.	郑声	
2.1.3.1.1.7.	独语	
	...	
2.1.3.1.2.	听语言	
2.1.3.1.2.1.	错语	
2.1.3.1.2.2.	谵语	
2.1.3.1.2.3.	呓语	
2.1.3.1.2.4.	狂言	
2.1.3.1.2.5.	语言謇涩	
	...	
2.1.3.1.3.	听呼吸	
2.1.3.1.3.1.	呼吸气粗	
2.1.3.1.3.2a.	呼吸气微	
2.1.3.1.3.2b.	少气	
2.1.3.1.3.3.	喘	
2.1.3.1.3.4.	喘逆	
2.1.3.1.3.5.	上气	
2.1.3.1.3.6.	短气	
2.1.3.1.3.7.	呵欠	
2.1.3.1.3.8.	鼻鼾	
2.1.3.1.3.9a.	咳逆上气	
2.1.3.1.3.9b.	咳逆	
2.1.3.1.3.10.	不得偃卧	
2.1.3.1.3.11a.	喘促	
2.1.3.1.3.11b.	喘急	
2.1.3.1.3.12a.	喘鸣	
2.1.3.1.3.12b.	哮	
2.1.3.1.3.13.	痰鸣	
2.1.3.1.3.14.	太息	
2.1.3.1.3.15.	善太息	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.3.1.3.16.	呵欠	
	...	
2.1.3.1.4.	听咳嗽	
2.1.3.1.4.1.	咳声清脆	
2.1.3.1.4.2.	咳声不扬	
2.1.3.1.4.3.	咳如犬吠	
2.1.3.1.4.4.	干咳	
2.1.3.1.4.5.	久咳	
2.1.3.1.4.6.	久嗽	
	...	
2.1.3.1.5.	听喷嚏	
2.1.3.1.6.	听恶逆	
2.1.3.1.7.	听暖气	
2.1.3.1.8.	听呕吐	
2.1.3.1.9.	听肠鸣	
2.1.3.2.	嗅气味	
2.1.3.2.1.	口气	
2.1.3.2.2.	口气臭秽	
2.1.3.2.3.	口臭	
2.1.3.2.4.	口气酸臭	
	...	
2.1.4.	切诊	
2.1.4.1a.	脉诊	
2.1.4.1b.	切脉	
2.1.4.1c.	候脉	
2.1.4.1.1.	[诊脉的部位]	
2.1.4.1.1.1a.	遍诊法	
2.1.4.1.1.1b.	三部九候法	
2.1.4.1.1.1.1.	太阳	
2.1.4.1.1.1.2.	耳门	
2.1.4.1.1.1.3.	巨髎	
2.1.4.1.1.1.4.	地仓	
2.1.4.1.1.1.5.	大迎	
2.1.4.1.1.1.6.	寸口	
2.1.4.1.1.1.7.	神门	
2.1.4.1.1.1.8.	合谷	
2.1.4.1.1.1.9.	五里	
2.1.4.1.1.1.10.	太冲	
2.1.4.1.1.1.11.	箕门	
2.1.4.1.1.1.12.	冲阳	
2.1.4.1.1.1.13.	太稀	
2.1.4.1.1.1.14.	经渠	
2.1.4.1.1.2.	三部诊法	
2.1.4.1.1.2.1.	人迎脉	
2.1.4.1.1.2.2.	寸口脉	
2.1.4.1.1.2.3.	趺阳脉	
2.1.4.1.1.3a.	寸口诊法	
2.1.4.1.1.3b.	三部九候	
2.1.4.1.1.3.1a.	寸口	
2.1.4.1.1.3.1b.	气口	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.4.1.1.3.2.	脉口	
2.1.4.1.1.3.3.	脉之大会	
2.1.4.1.1.3.4.	寸	
2.1.4.1.1.3.5.	关	
2.1.4.1.1.3.6.	尺	
2.1.4.1.2.	[诊脉的方法]	
2.1.4.1.2.1.	举法	
2.1.4.1.2.2.	按法	
2.1.4.1.2.3.	寻法	
2.1.4.1.2.4.	推法	
2.1.4.1.2.5.	循法	
2.1.4.1.2.6.	总按	
2.1.4.1.2.7.	单按	
2.1.4.1.2.8.	平息	
2.1.4.1.2.9.	指法	
2.1.4.1.2.10.	指目	
	...	
2.1.4.1.3.	[脉的分类]	
2.1.4.1.3.1a.	常脉	
2.1.4.1.3.1b.	平脉	
2.1.4.1.3.1.1.	脉气	
2.1.4.1.3.1.2.	脉有胃气	
2.1.4.1.3.1.3.	脉有神	
2.1.4.1.3.1.4.	脉有根	
2.1.4.1.3.2.	病脉	
2.1.4.1.3.2.1.	二十八脉	
2.1.4.1.3.2.1.1.	浮脉	
2.1.4.1.3.2.1.2.	沉脉	
2.1.4.1.3.2.1.3.	伏脉	
2.1.4.1.3.2.1.4.	数脉	
2.1.4.1.3.2.1.5.	迟脉	
2.1.4.1.3.2.1.6.	缓脉	
2.1.4.1.3.2.1.7.	虚脉	
2.1.4.1.3.2.1.8.	实脉	
2.1.4.1.3.2.1.9.	洪脉	
2.1.4.1.3.2.1.10.	细脉	
2.1.4.1.3.2.1.11.	微脉	
2.1.4.1.3.2.1.12.	弱脉	
2.1.4.1.3.2.1.13a.	濡脉	
2.1.4.1.3.2.1.13b.	软脉	
2.1.4.1.3.2.1.14.	滑脉	
2.1.4.1.3.2.1.15.	涩脉	
2.1.4.1.3.2.1.16.	革脉	
2.1.4.1.3.2.1.17.	牢脉	
2.1.4.1.3.2.1.18.	长脉	
2.1.4.1.3.2.1.19.	短脉	
2.1.4.1.3.2.1.20.	疾脉	
2.1.4.1.3.2.1.21.	促脉	
2.1.4.1.3.2.1.22.	代脉	
2.1.4.1.3.2.1.23.	结脉	

Kategorizace terminologie TCM

2.1.4.1.3.2.1.24.	紧脉	
2.1.4.1.3.2.1.25.	散脉	
2.1.4.1.3.2.1.26.	弦脉	
2.1.4.1.3.2.1.27.	芤脉	
2.1.4.1.3.2.1.28.	大脉	
2.1.4.1.3.2.1.29.	动脉	
2.1.4.1.3.2.2a.	七怪脉	
2.1.4.1.3.2.2b.	七绝脉	
2.1.4.1.3.2.2.1.	雀啄脉	
2.1.4.1.3.2.2.2.	鱼翔脉	
2.1.4.1.3.2.2.3.	虾游脉	
2.1.4.1.3.2.2.4.	釜沸脉	
2.1.4.1.3.2.2.5.	屋漏脉	
2.1.4.1.3.2.2.6.	弹石脉	
2.1.4.1.3.2.2.7.	解索脉	
2.1.4.1.3.2.3.	十怪脉	
2.1.4.1.3.2.3.1.	七怪脉	2.1.4.1.3.2.2a.
2.1.4.1.3.2.3.2.	偃刀脉	
2.1.4.1.3.2.3.3.	转豆脉	
2.1.4.1.3.2.3.4.	麻促脉	
2.1.4.2.	按诊	
2.1.4.2.1.	触	
2.1.4.2.2.	摸	
2.1.4.2.3.	按	
2.1.4.2.4.	喜按	
2.1.4.2.5.	拒按	
2.1.4.2.6.	按尺肤	
2.1.4.2.7.	按肌肤	
2.1.4.2.8.	按胸腹	
2.1.4.2.9.	按腕腹	
2.1.4.2.10.	按手足	
2.1.4.2.11.	按俞穴	
2.1.4.2.12.	叩击法	
2.1.4.2.13.	诊虚里	
	...	
2.2.	辨证	
2.2.1.	八纲辨证	
2.2.1.1.	表里辩证	
2.2.1.1.1.	表证	
2.2.1.1.2.	里证	
2.2.1.1.3.	表里同病证	
2.2.1.1.4.	半表半里证	
2.2.1.1.5a.	表寒证	
2.2.1.1.5b.	风寒束表证	
2.2.1.1.6a.	表热证	
2.2.1.1.6b.	风热犯表证	
2.2.1.1.6c.	风热袭表证	
2.2.1.1.7.	表虚证	2.2.5.1.2.
2.2.1.1.8.	表实证	
2.2.1.1.9.	风湿袭表证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.1.1.10.	束湿袭表证	
2.2.1.1.11.	卫表不固证	
2.2.1.1.12a.	表寒里热证	
2.2.1.1.12b.	外寒表热证	
2.2.1.1.13.	表热里寒证	
2.2.1.1.14.	里寒证	
2.2.1.1.15.	里虚寒证	
2.2.1.1.16.	里热证	
2.2.1.1.17.	里虚热证	
2.2.1.1.18.	里虚证	
2.2.1.1.19.	里实证	
2.2.1.1.20.	表里出入证	
2.2.1.1.21.	由里出表证	
2.2.1.1.22.	由表入里证	
2.2.1.1.23.	表虚里实证	
2.2.1.1.24.	表实里虚证	
2.2.1.1.25.	表里俱寒证	
2.2.1.1.26.	表里俱热证	
2.2.1.1.27.	表里俱虚证	
2.2.1.1.28.	表里俱实证	
2.2.1.1.29.	表虚里实证	
2.2.1.1.30.	表实里虚证	
2.2.1.1.31.	内闭外脱证	
	...	
2.2.1.2.	阴阳辨证	
2.2.1.2.1.	阴证	
2.2.1.2.2.	阳证	
2.2.1.2.3.	阴虚证	
2.2.1.2.4.	阴液亏虚证	
2.2.1.2.5.	亡阴证	
2.2.1.2.6.	伤阴证	
2.2.1.2.7.	阴脱证	
2.2.1.2.8.	阳虚证	
2.2.1.2.9a.	亡阳证	
2.2.1.2.9b.	阴脱证	
2.2.1.2.10.	伤阳证	
2.2.1.2.11.	阳脱证	
2.2.1.2.12.	阴阳两虚证	
2.2.1.2.13.	阴证似阳证	
2.2.1.2.14.	阳证似阴证	
2.2.1.2.15.	阴阳失调证	
2.2.1.2.16.	阴虚内热证	
2.2.1.2.17.	阴虚火旺证	
2.2.1.2.18.	阴虚阳亢证	
2.2.1.2.19.	阴虚津亏证	
2.2.1.2.20.	阴虚水停证	
2.2.1.2.21.	阴虚湿热证	
2.2.1.2.22.	阴虚血瘀证	
2.2.1.2.23.	阳虚气滞证	
2.2.1.2.24.	阳虚湿阻证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.1.2.25.	阳虚水泛证	
2.2.1.2.26.	阳虚痰凝证	
2.2.1.2.27.	阳虚寒凝证	
2.2.1.2.28.	阴血亏虚证	
2.2.1.2.29.	阴盛阳衰证	
2.2.1.2.30.	阴盛格阳证	
2.2.1.2.31.	阴损及阳证	
2.2.1.2.32.	阳损及阴证	
2.2.1.2.33.	阴竭阳脱证	
2.2.1.2.34.	清阳不升证	
2.2.1.2.35.	戴阳证	
	...	
2.2.1.3.	寒热辨证	
2.2.1.3.1.	寒证	
2.2.1.3.2.	虚寒证	
2.2.1.3.3.	实寒证	
2.2.1.3.4.	假寒证	
2.2.1.3.5.	表寒证	
2.2.1.3.6.	里寒证	
2.2.1.3.7.	热证	
2.2.1.3.8.	虚热证	
2.2.1.3.9.	实热证	
2.2.1.3.10.	假热证	
2.2.1.3.11.	表热证	
2.2.1.3.12.	里热证	
2.2.1.3.13.	真寒假热证	
2.2.1.3.14.	真热假寒证	
2.2.1.3.15.	表寒里热证	
2.2.1.3.16.	表热里寒证	
2.2.1.3.17.	上寒下热证	
2.2.1.3.18.	上热下寒证	
2.2.1.3.19.	寒热搓擦证	
2.2.1.3.20.	寒热转化证	
2.2.1.3.21.	寒热错杂证	
2.2.1.3.22.	热闭证	
2.2.1.3.23a.	热极生风证	
2.2.1.3.23b.	热极动风证	
	...	
2.2.1.4.	虚实辨证	
2.2.1.4.1.	虚证	
2.2.1.4.2.	表虚证	
2.2.1.4.3.	里虚寒证	
2.2.1.4.4.	虚寒证	
2.2.1.4.5.	虚热证	
2.2.1.4.6.	虚火证	
2.2.1.4.7.	阴虚证	
2.2.1.4.8.	阳虚证	
2.2.1.4.9.	阴阳两虚证	
2.2.1.4.10.	实证	
2.2.1.4.11.	表实证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.1.4.12.	里实证	
2.2.1.4.13.	实寒证	
2.2.1.4.14.	实热证	
2.2.1.4.15.	实火证	
2.2.1.4.16.	表实证	
2.2.1.4.17.	里实证	
2.2.1.4.18.	表虚里实证	
2.2.1.4.19.	表实里虚证	
2.2.1.4.20.	上虚下实证	
2.2.1.4.21.	上寒下虚证	
2.2.1.4.22.	真实假虚证	
2.2.1.4.23.	真虚假实证	
2.2.1.4.24.	虚实转化证	
2.2.1.4.25.	虚实搓擦证	
2.2.1.4.26.	虚实挟杂证	
2.2.1.4.27.	上盛下虚证	
2.2.1.4.28.	精气亏虚证	
	...	
2.2.2.	气血辨证	
2.2.2.1.	气虚证	
2.2.2.2.	气机失调证	
2.2.2.3.	气陷证	
2.2.2.4.	气脱证	
2.2.2.5.	气滞证	
2.2.2.6.	气逆证	
2.2.2.7.	气闭证	
2.2.2.8.	气郁证	
2.2.2.9.	血虚证	
2.2.2.10.	血脱证	
2.2.2.11.	血郁证	
2.2.2.12.	血热证	
2.2.2.13.	血燥证	
2.2.2.14.	血寒证	
2.2.2.15.	血瘀证	
2.2.2.16.	血溢证	
2.2.2.17.	蓄血证	
2.2.2.18.	气血亏虚证	
2.2.2.19a.	气血两虚证	
2.2.2.19b.	气血两亏证	
2.2.2.20.	气随血脱证	
2.2.2.21a.	气滞血瘀证	
2.2.2.21b.	气血瘀滞证	
2.2.2.22.	气血失调证	
2.2.2.23.	气虚血瘀证	
2.2.2.24.	气不摄血证	
2.2.2.25.	血热妄行证	
2.2.2.26.	热极生风证	
2.2.2.27.	血虚生风证	
2.2.2.28.	气机不利证	
2.2.2.29.	气机郁滞证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.2.30.	气虚发热证	
2.2.2.31.	寒凝气滞证	
2.2.2.32.	中气下陷证	
2.2.2.33.	气虚不摄证	
2.2.2.34.	气郁化火证	
2.2.2.35.	气虚湿阻证	
2.2.2.36.	气虚水亭证	
2.2.2.37.	气滞水亭证	2.2.3.26.
2.2.2.38.	气虚外感证	
2.2.2.39a.	气阴两虚证	
2.2.2.39b.	气阴亏虚证	
2.2.2.40.	血虚挟瘀证	
2.2.2.41.	血虚寒凝证	
2.2.2.42.	血虚风燥证	
	...	
2.2.3.	津液辨证	
2.2.3.1.	痰证	
2.2.3.2.	热痰证	
2.2.3.3.	寒痰证	
2.2.3.4.	湿痰证	
2.2.3.5.	燥痰证	
2.2.3.6.	痰阻于肺证	
2.2.3.7.	痰蒙心窍证	
2.2.3.8.	痰蕴脾胃证	
2.2.3.9.	痰郁于肝证	
2.2.3.10.	痰动于肾证	
2.2.3.11.	痰留胸胁证	
2.2.3.12.	痰阻骨节经络证	
2.2.3.13.	痰气互结证	
2.2.3.14.	风痰证	
2.2.3.15.	液脱证	
2.2.3.16.	饮证	
2.2.3.17.	痰饮证	
2.2.3.18.	算饮证	
2.2.3.19.	水亭证	
2.2.3.20a.	津液亏虚证	
2.2.3.21b.	津液亏损证	
2.2.3.22.	津液不足证	
2.2.3.23.	脏腑津亏证	
2.2.3.24.	肺津亏损证	
2.2.3.25.	胃津亏损证	
2.2.3.26.	大肠津亏证	
2.2.3.27.	津气亏虚证	
2.2.3.28.	气滞水亭证	2.2.2.37.
2.2.3.29.	饮停胸胁证	
2.2.3.30.	风水相搏证	
	...	
2.2.4.	脏腑辨证	
2.2.4.1.	心病辨证	
2.2.4.1.1a.	心气虚证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.4.1.1b.	心气不足证	
2.2.4.1.1c.	心气亏虚证	
2.2.4.1.2.	心气血两虚证	
2.2.4.1.3.	心气凌心证	
2.2.4.1.4a.	心阳虚证	
2.2.4.1.4b.	心阳不振证	
2.2.4.1.4c.	心阳不足证	
2.2.4.1.4d.	心阳亏虚证	
2.2.4.1.5.	心阳虚脱证	
2.2.4.1.6a.	心阴虚证	
2.2.4.1.6b.	心阴不足证	
2.2.4.1.6c.	心阴亏虚证	
2.2.4.1.7a.	心血虚证	
2.2.4.1.7b.	心血不足证	
2.2.4.1.7c.	心血亏虚证	
2.2.4.1.8.	心血瘀阻证	
2.2.4.1.9.	心阴阳两虚证	
2.2.4.1.10.	心火亢盛证	
2.2.4.1.11.	心火上炎证	
2.2.4.1.12a.	心火内炽证	
2.2.4.1.12b.	心火内焚证	
2.2.4.1.13.	心阳暴脱证	
2.2.4.1.14.	心火亢盛证	
2.2.4.1.15.	心火炽盛证	
2.2.4.1.16.	热扰心神证	
2.2.4.1.17.	心脉痹阻证	
2.2.4.1.18.	痰迷心窍证	
2.2.4.1.19a.	痰火扰心证	
2.2.4.1.19b.	痰火扰神证	
2.2.4.1.20.	痰蒙心神证	
2.2.4.1.21.	水气凌心证	
2.2.4.1.22.	心虚胆怯证	
2.2.4.1.23.	心移热小肠证	
2.2.4.1.24.	饮停心包证	
	...	
2.2.4.2.	肺病辨证	
2.2.4.2.1a.	肺气虚证	
2.2.4.2.1b.	肺气不足证	
2.2.4.2.1c.	肺气亏虚证	
2.2.4.2.2a.	肺阴虚证	
2.2.4.2.2b.	肺阴不足证	
2.2.4.2.2c.	肺阴亏虚证	
2.2.4.2.3a.	肺阳虚证	
2.2.4.2.3b.	肺阳不足证	
2.2.4.2.4.	肺气不利证	
2.2.4.2.5.	肺气不宣证	
2.2.4.2.6.	肺失肃降证	
2.2.4.2.7.	肺气阴两虚证	
2.2.4.2.8.	肺气衰绝证	
2.2.4.2.9.	肺虚热证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.4.2.10.	肺实证	
2.2.4.2.11.	风寒袭肺证	
2.2.4.2.12.	风寒束肺证	
2.2.4.2.13.	风热犯肺证	
2.2.4.2.14.	痰湿阻肺证	
2.2.4.2.15.	痰浊阻肺证	
2.2.4.2.16.	痰热闭肺证	
2.2.4.2.17.	肺热证	
2.2.4.2.18.	肺热炽盛证	
2.2.4.2.19.	邪热壅肺证	
2.2.4.2.20.	肺火证	
2.2.4.2.21.	肺燥证	
2.2.4.2.22.	阴虚肺燥证	
2.2.4.2.23a.	燥邪犯肺证	
2.2.4.2.23b.	燥邪伤肺证	
2.2.4.2.24.	寒痰阻肺证	
2.2.4.2.25.	暑伤肺络证	
2.2.4.2.26.	热毒闭肺证	
2.2.4.2.27.	肺燥肠闭证	
2.2.4.2.28.	寒邪客肺证	
2.2.4.2.29.	暑伤肺络证	
	...	
2.2.4.3.	脾病辨证	
2.2.4.3.1.	脾虚证	
2.2.4.3.2a.	脾气虚证	
2.2.4.3.2b.	脾气不足证	
2.2.4.3.2c.	脾气亏虚证	
2.2.4.3.3a.	脾气下陷证	
2.2.4.3.3b.	脾虚气陷证	
2.2.4.3.4.	脾不统血证	
2.2.4.3.5a.	脾阴虚证	
2.2.4.3.5b.	脾阴亏虚证	
2.2.4.3.5c.	脾阴不足证	
2.2.4.3.6a.	脾阳虚证	
2.2.4.3.6b.	脾阳不足证	
2.2.4.3.6c.	脾阳亏虚证	
2.2.4.3.6d.	脾虚寒证	
2.2.4.3.7.	脾虚湿困证	
2.2.4.3.8.	脾虚生痰证	
2.2.4.3.9.	脾不摄血证	
2.2.4.3.10a.	寒湿困脾证	
2.2.4.3.10b.	湿困脾阳证	
2.2.4.3.11.	湿热蕴脾证	
2.2.4.3.12.	中气下陷证	
2.2.4.3.13.	脾失健运证	
2.2.4.3.14.	脾虚动风证	
2.2.4.3.15.	脾虚水泛证	
2.2.4.3.16a.	脾胃湿热证	
2.2.4.3.16b.	中焦湿热证	
2.2.4.3.17a.	脾胃虚寒证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.4.3.17b.	脾胃阳虚证	
2.2.4.3.18.	脾胃虚弱证	
2.2.4.3.19.	脾胃阴虚证	
2.2.4.3.20.	脾胃不和证	
	...	
2.2.4.4.	肾病辨证	
2.2.4.4.1a.	肾虚证	
2.2.4.4.1b.	肾亏证	
2.2.4.4.3a.	肾阴虚证	
2.2.4.4.3b.	肾阴不足证	
2.2.4.4.3c.	真阴不足证	
2.2.4.4.3d.	肾阴亏虚证	
2.2.4.4.3e.	肾水不足证	
2.2.4.4.3f.	下元亏损证	
2.2.4.4.3g.	真元亏虚证	
2.2.4.4.3h.	肾水亏虚证	
2.2.4.4.4a.	肾阳虚证	
2.2.4.4.4b.	肾阳不足证	
2.2.4.4.4c.	肾阳亏虚证	
2.2.4.4.4d.	元阳亏虚证	
2.2.4.4.4e.	肾阳衰微证	
2.2.4.4.5.	肾阴阳两虚证	
2.2.4.4.6a.	肾气虚证	
2.2.4.4.6b.	肾气亏虚证	
2.2.4.4.7a.	肾气不固证	
2.2.4.4.7b.	下元不固证	
2.2.4.4.8.	肾气不足证	
2.2.4.4.9.	肾神不足证	
2.2.4.4.10.	肾不纳气证	
2.2.4.4.11.	肾阳虚水泛证	
2.2.4.4.12a.	肾气虚证	
2.2.4.4.12b.	气化无权证	
2.2.4.4.13.	精随空虚证	
2.2.4.4.14.	肾火偏空证	
2.2.4.4.15.	命门火旺证	
2.2.4.4.16.	肾虚水泛证	
2.2.4.4.17.	肾精不足证	
2.2.4.4.18.	肾阴虚火旺证	
2.2.4.4.19.	肾精寒湿证	
2.2.4.4.20.	肾经寒湿证	
	...	
2.2.4.5.	肝病辨证	
2.2.4.5.1a.	肝阴虚证	
2.2.4.5.1b.	肝阴亏虚证	
2.2.4.5.1c.	肝阴不足证	
2.2.4.5.2.	肝阳虚证	
2.2.4.5.3a.	肝血虚证	
2.2.4.5.3b.	肝血不足证	
2.2.4.5.3c.	肝血亏虚证	
2.2.4.5.4.	肝气虚证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.4.5.5.	肝寒证	
2.2.4.5.6.	肝热证	
2.2.4.5.7.	肝火证	
2.2.4.5.8.	肝火炽盛证	
2.2.4.5.9.	肝阳上亢证	
2.2.4.5.10.	肝阳亢盛证	
2.2.4.5.11a.	肝火上炎证	
2.2.4.5.11b.	肝经实火证	
2.2.4.5.12a.	肝风内动证	
2.2.4.5.12b.	肝风证	
2.2.4.5.13.	肝阳化风证	
2.2.4.5.14a.	肝气郁结证	
2.2.4.5.14b.	肝郁证	
2.2.4.5.15.	寒滞肝脉证	
2.2.4.5.16.	肝郁气滞证	
2.2.4.5.17a.	肝郁血瘀证	
2.2.4.5.17b.	肝血瘀滞证	
2.2.4.5.18.	肝郁化火证	
2.2.4.5.19.	肝火上炎证	
2.2.4.5.20.	肝经湿热证	
2.2.4.5.21.	肝胆湿热证	
2.2.4.5.22.	寒滞肝脉证	
	...	
2.2.4.6.	胃病辨证	
2.2.4.6.1.	胃虚证	
2.2.4.6.2a.	胃阴虚证	
2.2.4.6.2b.	胃阴亏虚证	
2.2.4.6.3.	胃气虚证	
2.2.4.6.4a.	胃阳虚证	
2.2.4.6.4b.	胃虚寒证	
2.2.4.6.5.	胃实寒证	
2.2.4.6.6.	胃火证	
2.2.4.6.7.	胃热证	
2.2.4.6.8a.	胃火上炎证	
2.2.4.6.8b.	胃热壅盛证	
2.2.4.6.8c.	胃火炽盛证	
2.2.4.6.9.	食滞胃脘证	
2.2.4.6.10.	胃寒证	
2.2.4.6.11.	瘀阻胃络证	
	...	
2.2.4.7.	大肠病辨证	
2.2.4.7.1.	肠道湿热证	
2.2.4.7.2a.	肠燥津伤证	
2.2.4.7.2b.	肠燥津亏证	
2.2.4.7.3.	大肠虚寒证	
2.2.4.7.4.	大肠寒结证	
2.2.4.7.5a.	大肠热结证	
2.2.4.7.5b.	热结肠燥证	
2.2.4.7.6.	大肠津亏证	
2.2.4.7.7.	大肠液亏证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.4.7.8.	大肠湿热证	
2.2.4.7.9.	血虚肠燥证	
2.2.4.7.10.	寒滞胃肠证	
2.2.4.7.11.	肠热腑实证	
2.2.4.7.12.	胃肠气滞证	
2.2.4.7.13.	饮留胃肠证	
2.2.4.7.14.	虫积肠道证	
	...	
2.2.4.8.	小肠病辨证	
2.2.4.8.1.	小肠实热证	
2.2.4.8.2.	小肠虚寒证	
2.2.4.8.3.	小肠气滞证	
	...	
2.2.4.9.	胆病辨证	
2.2.4.9.1a.	胆气虚证	
2.2.4.9.1b.	胆气亏虚证	
2.2.4.9.2.	胆虚气劫证	
2.2.4.9.3.	胆热证	
2.2.4.9.4.	胆火证	
2.2.4.9.5.	胆郁痰扰证	
2.2.4.9.6.	虫摄胆腑证	
	...	
2.2.4.10.1.	膀胱病辨证	
2.2.4.10.2.	热结膀胱证	
2.2.4.10.3.	膀胱虚寒证	
2.2.4.10.4.	膀胱湿热证	
2.2.4.10.5.	热积膀胱证	
	...	
2.2.4.11.	脏腑兼病辨证	
2.2.4.11.1.	心肝血虚证	
2.2.4.11.2.	心肝火盛证	
2.2.4.11.3.	心肺气虚证	
2.2.4.11.4.	心肺阳虚证	
2.2.4.11.5.	心肺阴虚证	
2.2.4.11.6.	心脾两虚证	
2.2.4.11.7.	心脾血虚证	
2.2.4.11.8.	心脾阳虚证	
2.2.4.11.9.	心肾阳虚证	
2.2.4.11.10.	心肾气虚证	
2.2.4.11.11.	心肾血虚证	
2.2.4.11.12.	心肾阴虚证	
2.2.4.11.13.	心肾不交证	
2.2.4.11.14.	心胃火盛证	
2.2.4.11.15.	肺肾气虚证	
2.2.4.11.16.	肺肾阴虚证	
2.2.4.11.17.	脾肺气虚证	
2.2.4.11.18.	脾肾阳虚证	2.2.6.3.3.
2.2.4.11.19.	肝火犯肺证	
2.2.4.11.20.	肝脾不调证	
2.2.4.11.21.	肝胃不和证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.4.11.22.	肝肾阴虚证	
2.2.4.11.23.	肝肾阴伤证	2.2.6.3.2.
	...	
2.2.5.	病因辨证	
2.2.5.1.	病邪辨证	
2.2.5.1.1.	六淫	
2.2.5.1.1.1.	风	3.1.1.1a.
2.2.5.1.1.2.	寒	
2.2.5.1.1.3.	暑	
2.2.5.1.1.4.	湿	
2.2.5.1.1.5.	燥	
2.2.5.1.1.6.	火	
2.2.5.1.2.	风淫证候	
2.2.5.1.2.1.	外风证	
2.2.5.1.2.2.	内风证	
2.2.5.1.2.3a.	风邪犯表证	
2.2.5.1.2.3b.	风邪外袭证	
2.2.5.1.2.4.	风邪袭表证	
2.2.5.1.2.5.	风客肌肤证	
2.2.5.1.2.6a.	风邪袭络证	
2.2.5.1.2.6b.	风中经络证	
2.2.5.1.2.7.	风里关节证	
2.2.5.1.2.8.	风入经络证	
2.2.5.1.2.9.	风寒证	
2.2.5.1.2.10a.	风寒表证	
2.2.5.1.2.10b.	风寒袭表证	
2.2.5.1.2.11.	风寒袭肺证	
2.2.5.1.2.12.	风寒犯头证	
2.2.5.1.2.13a.	风寒袭络证	
2.2.5.1.2.13b.	寒滞经脉证	
2.2.5.1.2.14.	风寒湿阻证	
2.2.5.1.2.15.	风热证	
2.2.5.1.2.16a.	风热表证	
2.2.5.1.2.16b.	风热外袭证	
2.2.5.1.2.17.	风热犯肺证	
2.2.5.1.2.18.	风热闭肺证	
2.2.5.1.2.19.	风热犯头证	
2.2.5.1.2.20.	风热犯目证	
2.2.5.1.2.21a.	风湿证	2.2.5.1.5.8.
2.2.5.1.2.21b.	风湿袭表证	
2.2.5.1.2.21c.	风湿外袭证	
2.2.5.1.2.22.	风湿犯头证	
2.2.5.1.2.23.	风燥袭表证	
2.2.5.1.2.24.	风袭表疏证	2.2.1.1.7.
2.2.5.1.2.25.	中风闭证	
2.2.5.1.2.26.	中风脱证	
	...	
2.2.5.1.3.	寒淫证候	
2.2.5.1.3.1.	寒邪犯表证	
2.2.5.1.3.2.	寒袭经络证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.5.1.3.3.	寒中于里证	
2.2.5.1.3.4.	寒邪侵表证	
2.2.5.1.3.5.	中寒证	
2.2.5.1.3.6.	实寒证	
2.2.5.1.3.7.	寒滞胃肠证	
2.2.5.1.3.8.	寒滞心脉证	
2.2.5.1.3.9.	寒凝胞宫证	
2.2.5.1.3.10.	寒滞经脉证	
	...	
2.2.5.1.4.	暑淫证候	
2.2.5.1.4.1.	暑冒肺胃证	
2.2.5.1.4.2.	暑灼阳明证	
2.2.5.1.4.3.	暑兼湿热证	
2.2.5.1.4.4.	暑兼寒湿证	
2.2.5.1.4.5.	暑伤津气证	
2.2.5.1.4.6.	中暑证	
2.2.5.1.4.7.	暑热证	
2.2.5.1.4.8.	暑湿袭表证	
2.2.5.1.4.9.	暑伤津气证	
2.2.5.1.4.10.	暑闭气机证	
2.2.5.1.4.11.	暑热闭神证	
	...	
2.2.5.1.5.	湿淫证候	
2.2.5.1.5.1.	湿邪伤表证	
2.2.5.1.5.2.	湿侵肌肤证	
2.2.5.1.5.3.	湿留关节证	
2.2.5.1.5.4.	湿蕴于里证	
2.2.5.1.5.5.	湿因卫表证	
2.2.5.1.5.6.	湿滞经络证	
2.2.5.1.5.7.	湿毒浸淫证	
2.2.5.1.5.8.	表湿证	2.2.5.1.2.21a.
2.2.5.1.5.9.	湿热蕴脾证	
2.2.5.1.5.10.	湿热下注证	
	...	
2.2.5.1.6.	燥淫证候	
2.2.5.1.6.1.	外燥证候	
2.2.5.1.6.2.	温燥犯表证	
2.2.5.1.6.3.	凉燥犯表证	
2.2.5.1.6.4.	内燥证候证	
2.2.5.1.6.5.	温燥证	
2.2.5.1.6.6.	凉燥证	
2.2.5.1.6.7.	燥邪犯肺证	
2.2.5.1.6.8.	燥干清窍证	
2.2.5.1.6.9.	燥结证	
	...	
2.2.5.1.7.	火淫证候	
2.2.5.1.7.1.	实火证候	
2.2.5.1.7.2.	虚火证候	
2.2.5.1.7.3.	虚火上炎证	
2.2.5.1.7.4.	火证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.5.1.7.5.	火热炽盛证	
2.2.5.1.7.6.	实火证	
2.2.5.1.7.7.	火毒证	
2.2.5.1.7.8.	火热证	
	...	
2.2.5.2.	疫疔辨证	
2.2.5.2.1.	瘟疫证候	
2.2.5.2.2.	疫疹证候	
2.2.5.2.3.	温黄证候	
	...	
2.2.5.3.	七情辨证	3.1.2.2.1.
2.2.5.3.1.	喜伤心证候	
2.2.5.3.2.	怒伤肝证候	
2.2.5.3.3.	思伤脾证候	
2.2.5.3.4.	悲伤肺证候	
2.2.5.3.5.	恐伤肾证候	
	...	
2.2.5.4.	饮食劳逸证	
2.2.5.4.1.	饮食伤证候	
2.2.5.4.2.	伤湿证	
2.2.5.4.3.	伤饮证	
2.2.5.4.4.	伤虫证	
2.2.5.4.5a.	食积证	
2.2.5.4.5b.	乳食内积证	
2.2.5.4.6.	劳逸所伤证候	
2.2.5.4.7.	劳逸所伤证	
2.2.5.4.8.	房事所伤证	
	...	
2.2.6.	三焦辨证	
2.2.6.1.	上焦病证	
2.2.6.1.1.	湿温犯肺证	
2.2.6.1.2.	温邪犯肺证	
2.2.6.1.3.	痰热郁肺证	
2.2.6.1.4.	暑温犯肺证	
	...	
2.2.6.2.	中焦病证	
2.2.6.2.1.	阳明燥热证	
2.2.6.2.2.	阳明伤津证	
2.2.6.2.3.	湿入中焦证	
2.2.6.2.4.	中焦热湿证	
2.2.6.2.5.	中焦寒湿证	
	...	
2.2.6.3.	下焦病证	
2.2.6.3.1.	下焦湿热证	
2.2.6.3.2.	肝肾阴伤证	2.2.4.11.23.
2.2.6.3.3.	脾肾阳虚证	2.2.4.11.18.
	...	
2.2.7.	经络辨证	
2.2.8.	六经辨证	
2.2.8.1.	太阳病证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.8.1.1a.	太阳经证	
2.2.8.1.1b.	太阳经病	
2.2.8.1.2a.	太阳腑证	
2.2.8.1.2b.	太阳腑病	
2.2.8.1.3.	太阳伤寒证	
2.2.8.1.4.	太阳蓄水证	
2.2.8.1.5.	太阳蓄血证	
	...	
2.2.8.2.	阳明病证	
2.2.8.2.1.	阳明经证	
2.2.8.2.2.	阳明腑证	
	...	
2.2.8.3.	少阳病证	
2.2.8.3.1.	少阳经证	
	...	
2.2.8.4.	太阴病证	
2.2.8.4.1.	太阴中风证	
	...	
2.2.8.5.	少阴腑证	
2.2.8.5.1.	少阴病证	
2.2.8.5.2.	少阴表寒证	
2.2.8.5.3.	少阴寒化证	
2.2.8.5.4.	少阴热化证	
	...	
2.2.8.6.	厥阴病证	
2.2.8.6.1.	厥阴热厥证	
2.2.8.6.2.	厥阴寒厥证	
	...	
2.2.9.	卫气营血辨证	
2.2.9.1.	卫分证	
2.2.9.2.	气分证	
2.2.9.3.	营分证	
2.2.9.4.	血分证	
2.2.9.5.	血热动血证	
2.2.9.6.	血热风盛证	
2.2.9.7.	血热化燥证	
2.2.9.8.	热入营血证	
2.2.9.9.	卫气同病证	
2.2.9.10.	卫营同病证	
2.2.9.11.	气营两燔证	
2.2.9.12.	气血两燔证	
2.2.9.13.	风温犯卫证	
2.2.9.14.	湿遏于胃证	
2.2.9.15.	暑犯肺卫证	
2.2.9.16.	燥伤于卫证	
2.2.9.17.	气分热盛证	
2.2.9.18.	气分湿热证	
2.2.9.19.	暑湿伤气证	
2.2.9.20.	热壅于肺证	
2.2.9.21.	热扰胸膈证	

Kategorizace terminologie TCM

2.2.9.22.	热结肠胃证	
2.2.9.23.	热郁于胆证	
2.2.9.24.	气卫同病证	
2.2.9.25.	营分热盛证	
2.2.9.26.	血分热盛证	
2.2.9.27.	热陷血室证	
2.2.9.28.	热入血分证	
2.2.9.29.	热盛动血证	
2.2.9.30.	湿热郁阻气机证	
	...	
3.	疾病	
3.1.	病因	
3.1.1.	外因	
3.1.1.1a.	六淫	2.2.5.1.1.
3.1.1.1b.	六气	
3.1.2.1.1a.	风	
3.1.2.1.1b.	风邪	
3.1.2.1.1.1.	风气	
3.1.2.1.1.2.	外风	
3.1.2.1.1.3.	内风	
3.1.2.1.1.4.	伤风	
3.1.2.1.1.5a.	风闭	
3.1.2.1.1.5b.	行闭	
3.1.2.1.1.6a.	风寒	3.1.2.1.2.9.
3.1.2.1.1.6b.	风寒邪气	
3.1.2.1.1.7a.	风热	3.1.2.1.6.23.
3.1.2.1.1.7b.	风热邪气	
3.1.2.1.1.8a.	风湿	3.1.2.1.4.13.
3.1.2.1.1.8b.	风湿邪气	
3.1.2.1.1.9.	风燥	3.1.2.1.5.8.
3.1.2.1.1.10.	风火	3.1.2.1.6.24.
3.1.2.1.1.11.	风痰	
3.1.2.1.1.12a.	风寒湿	3.1.2.1.4.10.
3.1.2.1.1.12b.	风寒湿邪	
3.1.2.1.1.13.	贼风	
3.1.2.1.1.14.	风温	3.1.2.1.6.20a.
	...	
3.1.2.1.2a.	寒	
3.1.2.1.2b.	寒邪	
3.1.2.1.2.1.	外寒	
3.1.2.1.2.2.	内寒	
3.1.2.1.2.3.	伤寒	
3.1.2.1.2.4.	中寒	
3.1.2.1.2.5.	中寒	
3.1.2.1.2.6.	寒痹	
3.1.2.1.2.7.	寒湿	3.1.2.1.4.6.
3.1.2.1.2.8.	风寒湿	3.1.2.1.1.12a., 3.1.2.1.4.10.
3.1.2.1.2.9.	风寒	3.1.2.1.1.6a.
	...	

Kategorizace terminologie TCM

3.1.2.1.3a.	暑	
3.1.2.1.3b.	暑邪	
3.1.2.1.3.1.	暑湿	3.1.2.1.4.14.
3.1.2.1.3.2.	暑气	
3.1.2.1.3.3.	温病	
3.1.2.1.3.4.	暑病	
3.1.2.1.3.5.	阴暑	
3.1.2.1.3.6.	阳暑	
3.1.2.1.3.7.	伤暑	
3.1.2.1.3.8.	中暑	
3.1.2.1.3.9.	暑热	3.1.2.1.6.25.
	...	
3.1.2.1.4a.	湿	
3.1.2.1.4b.	湿邪	
3.1.2.1.4.1.	湿气	
3.1.2.1.4.2.	外湿	
3.1.2.1.4.3.	内湿	
3.1.2.1.4.4.	湿浊	
3.1.2.1.4.5.	湿气	
3.1.2.1.4.6.	寒湿	3.1.2.1.2.7.
3.1.2.1.4.7.	湿热	3.1.2.1.6.22.
3.1.2.1.4.8.	伤湿	
3.1.2.1.4.9.	停湿	
3.1.2.1.4.10.	风寒湿	3.1.2.1.1.12a., 3.1.2.1.2.8.
3.1.2.1.4.11.	湿火	3.1.2.1.6.26.
3.1.2.1.4.12.	湿濁	
3.1.2.1.4.13.	风湿	3.1.2.1.1.8a.
3.1.2.1.4.14.	暑湿	3.1.2.1.3.1.
	...	
3.1.2.1.5a.	燥	
3.1.2.1.5b.	燥邪	
3.1.2.1.5c.	燥气	
3.1.2.1.5.1.	温燥	3.1.2.1.6.27.
3.1.2.1.5.2.	凉燥	
3.1.2.1.5.3.	外燥	
3.1.2.1.5.4.	内燥	
3.1.2.1.5.5.	血燥	
3.1.2.1.5.6.	燥热	3.1.2.1.6.28.
3.1.2.1.5.7.	燥火	3.1.2.1.6.21.
3.1.2.1.5.8.	风燥	3.1.2.1.1.9.
	...	
3.1.2.1.6a.	火	
3.1.2.1.6b.	火邪	
3.1.2.1.6.1.	外火	
3.1.2.1.6.2.	内火	
3.1.2.1.6.3.	少火	
3.1.2.1.6.4.	壮火	
3.1.2.1.6.5.	五气化火	
3.1.2.1.6.6.	军火	
3.1.2.1.6.7.	相火	

Kategorizace terminologie TCM

3.1.2.1.6.8.	命门火	
3.1.2.1.6.9.	龙火	
3.1.2.1.6.10.	雷火	
3.1.2.1.6.11.	心火	
3.1.2.1.6.12.	心火上炎	
3.1.2.1.6.13.	肺火上炎	
3.1.2.1.6.14.	实火	
3.1.2.1.6.15.	虚火	
3.1.2.1.6.16.	湿火	
3.1.2.1.6.17.	热	
3.1.2.1.6.18.	热邪	
3.1.2.1.6.19a.	温热	
3.1.2.1.6.19b.	温邪	
3.1.2.1.6.20a.	风温	3.1.2.1.1.14.
3.1.2.1.6.20b.	风温邪气	
3.1.2.1.6.21.	燥火	3.1.2.1.5.7.
3.1.2.1.6.22.	湿热	3.1.2.1.4.7.
3.1.2.1.6.23.	风热	3.1.2.1.1.7a.
3.1.2.1.6.24.	风火	3.1.2.1.1.10.
3.1.2.1.6.25.	暑热	3.1.2.1.3.9.
3.1.2.1.6.26.	湿火	3.1.2.1.4.11.
3.1.2.1.6.27.	温燥	3.1.2.1.5.1.
3.1.2.1.6.28.	燥热	3.1.2.1.5.6.
	...	
3.1.1.2.	疫疔的辩证	
3.1.1.2.1.	疫毒	
3.1.1.2.2.	疫气	
3.1.1.2.3.	杂气	
3.1.1.2.4.	疔气	
3.1.1.2.5.	戾气	
3.1.1.2.6.	异气	
3.1.1.2.7.	时行戾气	
3.1.1.2.8a.	疫气	
3.1.1.2.8b.	疫毒	
3.1.1.2.9.	毒	
3.1.1.2.10.	热毒	
3.1.1.2.11.	火毒	
3.1.1.2.12.	湿毒	
3.1.1.2.13.	寒毒	
3.1.1.2.14.	时毒	
3.1.1.2.15.	麻毒	
3.1.1.2.16.	内毒	
3.1.1.2.17.	胎毒	
3.1.1.2.18.	蛊毒	
3.1.1.2.19.	瘴毒	
	...	
3.1.1.3.	体生虫	
3.1.1.3.1.	蛔虫	
3.1.1.3.2.	脑虫	
3.1.1.3.3.	诸虫	

Kategorizace terminologie TCM

	...	
3.1.1.4.	外伤	
3.1.1.4.1.	跌打损伤	
3.1.1.4.2.	汤火伤	
3.1.1.4.3.	虫兽伤	
3.1.1.4.4.	癫狗咬伤	
	...	
3.1.2.	内因	
3.1.2.1.	七情	2.2.5.3.
3.1.2.1.1.	喜	
3.1.2.1.2.	怒	
3.1.2.1.3.	忧	
3.1.2.1.4.	思	
3.1.2.1.5.	恐	
3.1.2.1.6.	悲	
3.1.2.1.7.	惊	
3.1.2.2.	饮食	
3.1.2.2.1.	饮食劳倦	
3.1.2.2.2.	饮食不节	
3.1.2.2.3.	饮食不洁	
3.1.2.2.4.	贪食生冷	
3.1.2.2.5.	五味偏嗜	
	...	
3.1.2.3.	劳逸	
3.1.2.3.1.	劳倦	
3.1.2.3.2a.	房事过度	
3.1.2.3.2b.	房事不节	
3.1.2.3.3.	房劳	
3.1.2.3.4.	劳复	
3.1.2.3.5.	女劳复	
3.1.2.3.6.	食复	
	...	
3.1.3.	不内外因	
3.1.3.1a.	痰饮	
3.1.3.1b.	水饮	
3.1.3.1.1.	有形之痰	
3.1.3.1.2.	无形之痰	
3.1.3.1.3a.	湿痰	
3.1.3.1.3b.	痰湿	
3.1.3.1.4.	痰浊	
3.1.3.1.5.	顽痰	
	...	
3.1.3.2.	瘀血	
3.1.3.3.	胎传	
3.2.	病机	
3.2.1.	正邪相争	
3.2.1.1.	正不胜邪	
3.2.1.2.	邪正盛衰	
3.2.1.3a.	正虚邪实	
3.2.1.3b.	邪正消长	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.1.4.	邪气胜则实	
3.2.1.5.	精气夺则虚	
3.2.1.6.	虚实错杂	
3.2.1.7.	虚中挟实	
3.2.1.8.	实中挟虚	
3.2.1.9.	真虚假实	
3.2.1.10.	真实假虚	
3.2.1.11.	正盛则邪退	
3.2.1.12.	邪盛则正衰	
	...	
3.2.2.	阴阳失调	1.1.2.3.
3.2.2.1.	阴阳盛衰	
3.2.2.2.	阴阳偏盛	
3.2.2.3.	阳偏盛	
3.2.2.4.	阴盛	
3.2.2.5.	阴阳偏衰	
3.2.2.6a.	阳偏衰	
3.2.2.6b.	阳虚	
3.2.2.7a.	阴偏衰	
3.2.2.7b.	阴虚	
3.2.2.8.	阴阳两虚	
3.2.2.9.	阳虚阴盛	
3.2.2.10.	阳盛阴衰	
3.2.2.11.	阴阳互损	
3.2.2.12.	阴损及阳	
3.2.2.13.	阳损及阴	
3.2.2.14.	阴阳格拒	
3.2.2.15.	阴盛格阳	
3.2.2.16.	格阳	
3.2.2.17.	太阳	
3.2.2.18.	真寒假热	
3.2.2.19.	阳盛格阴	
3.2.2.20.	格阴	
3.2.2.21.	真热假寒	
3.2.2.22a.	阴阳互转	
3.2.2.22b.	阴阳转化	
3.2.2.23a.	由阳转阴	
3.2.2.23b.	重阳必阴	
3.2.2.24.	脱阴	
3.2.2.25.	脱阳	
3.2.2.26.	亡阳	
3.2.2.27.	亡阴	
3.2.2.28.	阴竭阳脱	
3.2.2.29.	阳亡阴竭	
3.2.2.30.	阴阳离决	
3.2.2.31.	阴阳自和	
3.2.2.32.	伤阳	
3.2.2.33.	伤阴	
3.2.2.34a.	虚阳上炎	
3.2.2.34b.	孤阳上越	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.2.35.	阳盛则热	
3.2.2.36.	阴盛则寒	
3.2.2.37.	阴虚则热	
3.2.2.38.	阳虚则寒	
	...	
3.2.3.	升降失常	
3.2.3.1.	心火不降	
3.2.3.2.	肺失宣降	
3.2.3.3.	脾不升清	
3.2.3.4.	胃不降浊	
3.2.3.5.	肝气上逆	
3.2.3.6.	肾不纳气	
3.2.3.7.	胆气上逆	
3.2.3.8.	胃失和降	
3.2.3.9.	出入失常	
3.2.3.10.	升降不及	
3.2.3.11.	升降太过	
3.2.3.12.	升降反作	
	...	
3.2.4.	气血失常	
3.2.4.1.	气逆	
3.2.4.2.	气滞	
3.2.4.3.	气闭	
3.2.4.4.	气陷	
3.2.4.5.	气脱	
3.2.4.6.	气不足	
3.2.4.7.	气失调	
3.2.4.8.	气盛	
3.2.4.9.	气泄	
3.2.4.10.	气化不利	
3.2.4.11.	气机不利	
3.2.4.12.	中气下陷	
3.2.4.13.	血热	
3.2.4.14.	血瘀	
3.2.4.15.	血寒	
3.2.4.16.	血不足	
3.2.4.17.	血失调	
3.2.4.18.	出血	
3.2.4.19.	血逆	
3.2.4.20.	气滞血瘀	
3.2.4.21.	气血两虚	
3.2.4.22.	气随血脱	
3.2.4.23.	血液妄行	
3.2.4.24.	气不射血	
3.2.4.25.	气不射血	
3.2.4.26.	气血不溶经脉	
	...	
3.2.5.	津液失常	
3.2.5.1.	津液不足	
3.2.5.2.	津液失调	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.5.3.	湿浊困阻	
3.2.5.4.	痰饮凝聚	
3.2.5.5.	湿浊困阻	
3.2.5.6.	水停气阻	
3.2.5.7.	气随液脱	
	...	
3.2.6.	内生五邪	
3.2.6.1.	传化	
3.2.6.1.1.	化风	
3.2.6.1.2.	化寒	
3.2.6.1.3.	化湿	
3.2.6.1.4.	化燥	
3.2.6.1.5.	化火	
3.2.6.1.6.	化热	
3.2.6.2a.	风气内动	
3.2.6.2b.	肝风内动	
3.2.6.2.1a.	热极生风	
3.2.6.2.1b.	热盛风动	
3.2.6.2.2.	肝阳化风	
3.2.6.2.3.	阴虚风动	
3.2.6.2.4.	血虚生风	
3.2.6.2.5.	风湿相搏	
3.2.6.3a.	寒从内生	
3.2.6.3b.	虚寒内生	
3.2.6.4a.	湿浊内生	
3.2.6.4b.	脾虚生湿	
3.2.6.4.1.	风湿相搏	
3.2.6.4.2.	湿郁肌表	
3.2.6.5.	津伤化燥	
3.2.6.6.	火热内生	
	...	
3.2.7.	五脏病机	
3.2.7.1.	心的病机	
3.2.7.1.1.	心气盛	
3.2.7.1.2.	心气虚	
3.2.7.1.3.	心气不足	
3.2.7.1.4.	心血虚	
3.2.7.1.5.	心血不足	
3.2.7.1.6.	心阳虚	
3.2.7.1.7.	心阳不足	
3.2.7.1.8.	心阴虚	
3.2.7.1.9.	心阴不足	
3.2.7.1.10.	心火亢盛	
3.2.7.1.11.	心火上炎	
3.2.7.1.12a.	心血瘀阻	
3.2.7.1.12b.	心血闭阻	
3.2.7.1.13.	水气凌心	
3.2.7.1.14.	心火内炽	
3.2.7.1.15.	心火内焚	
3.2.7.1.16.	心火	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.7.1.17.	心气不宁	
3.2.7.1.18.	心营过耗	
3.2.7.1.19a.	心血亏损	
3.2.7.1.19b.	心血衰	
3.2.7.1.20a.	热伤神明	
3.2.7.1.20b.	热如心包	
3.2.7.1.21.	痰蒙心包	
3.2.7.1.22.	痰火扰心	
3.2.7.1.23a.	心气不收	
3.2.7.1.23b.	心气不固	
3.2.7.1.24.	痰迷心窍	
3.2.7.1.25.	心神失养	
3.2.7.1.26.	神不守舍	
	...	
3.2.7.2.	肺的病机	
3.2.7.2.1a.	肺气虚	
3.2.7.2.1b.	肺气不足	
3.2.7.2.2.	肺气不利	
3.2.7.2.3.	肺气不宣	
3.2.7.2.4a.	肺阴虚	
3.2.7.2.4b.	肺阴不足	
3.2.7.2.5a.	肺阳虚	
3.2.7.2.5b.	肺阳不足	
3.2.7.2.6a.	肺实	
3.2.7.2.6b.	肺气实	
3.2.7.2.7.	风寒束肺	
3.2.7.2.8.	痰浊阻肺	
3.2.7.2.9.	肺实热	
3.2.7.2.10.	肺失清肃	
3.2.7.2.11.	肺虚	
3.2.7.2.12.	肺气上逆	
3.2.7.2.13.	肺寒	
3.2.7.2.14.	肺火	
3.2.7.2.15.	肺热	
3.2.7.2.16.	燥气伤肺	
3.2.7.2.17.	火热迫肺	
3.2.7.2.18.	肺津不布	
3.2.7.2.19.	热伤肺络	
	...	
3.2.7.3.	脾的病机	
3.2.7.3.1a.	脾虚	
3.2.7.3.1b.	脾气虚	
3.2.7.3.1c.	脾气不足	
3.2.7.3.2.	脾阴虚	
3.2.7.3.3a.	脾阳虚	
3.2.7.3.3b.	脾阳不足	
3.2.7.3.4.	中气不足	3.2.8.2.17.
3.2.7.3.5.	水湿中阻	
3.2.7.3.6.	脾气下陷	
3.2.7.3.7.	脾寒	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.7.3.8.	脾热	
3.2.7.3.9a.	脾实	
3.2.7.3.9b.	脾气实	
3.2.7.3.10.	脾气实	
3.2.7.3.11.	脾实热	
3.2.7.3.12.	脾不统血	
3.2.7.3.13.	湿伤脾阳	
3.2.7.3.14.	湿伤脾阴	
3.2.7.3.15.	寒湿困脾	
3.2.7.3.16.	脾虚湿困	
3.2.7.3.17a.	脾虚生风	
3.2.7.3.17b.	脾失健运	
3.2.7.3.18.	脾不运化	
3.2.7.3.19.	脾气不舒	
3.2.7.3.20.	脾气不升	
	...	
3.2.7.4.	肝的病机	
3.2.7.4.1a.	肝虚	
3.2.7.4.1b.	肝气虚	
3.2.7.4.2a.	肝阳虚	
3.2.7.4.2b.	肝虚寒	
3.2.7.4.3a.	肝阴虚	
3.2.7.4.3b.	肝阴不足	
3.2.7.4.4a.	肝血虚	
3.2.7.4.4b.	肝血不足	
3.2.7.4.5.	肝阳上炎	
3.2.7.4.6a.	肝阳上亢	
3.2.7.4.6b.	肝阳偏旺	
3.2.7.4.7.	肝气上逆	
3.2.7.4.8.	肝气不舒	
3.2.7.4.9.	肝气不和	
3.2.7.4.10.	肝气横逆	
3.2.7.4.11.	肝气犯胃	
3.2.7.4.12.	肝气犯脾	
3.2.7.4.13.	肝阳化火	
3.2.7.4.14.	肝阳化风	
3.2.7.4.15.	肝火	
3.2.7.4.16.	肝火上炎	
3.2.7.4.17.	肝经实火	
3.2.7.4.18.	肝火犯肺	
3.2.7.4.19a.	肝风	
3.2.7.4.19b.	肝风内通	
3.2.7.4.20.	热极生风	
3.2.7.4.21.	肝寒	
3.2.7.4.22.	寒滞肝脉	
3.2.7.4.23.	肝热	
3.2.7.4.24.	肝实热	
3.2.7.4.25.	肝血虚亏	
3.2.7.4.26.	肝气盛	
3.2.7.4.27.	肝气实	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.7.4.28a.	肝气郁结	
3.2.7.4.28b.	肝郁气滞	
3.2.7.4.29.	肝气横逆	
	...	
3.2.7.5.	肾的病机	
3.2.7.5.1.	肾虚	
3.2.7.5.2a.	肾精亏虚	
3.2.7.5.2b.	肾精不足	
3.2.7.5.3.	封藏失职	
3.2.7.5.4a.	肾气不固	
3.2.7.5.4b.	下元不固	
3.2.7.5.5a.	肾阴虚	
3.2.7.5.5b.	肾阴亏虚	
3.2.7.5.6.	肾阳虚衰	
3.2.7.5.7.	肾气虚	
3.2.7.5.8.	肾气不足	
3.2.7.5.9.	肾虚水泛	
3.2.7.5.10.	肾火偏亢	
3.2.7.5.11.	肾不纳气	
3.2.7.5.12.	命门火衰	
3.2.7.5.13.	精脱	
3.2.7.5.14.	肾热	
3.2.7.5.15a.	肾气实	
3.2.7.5.15b.	肾气盛	
3.2.7.5.16.	肾实	
3.2.7.5.17.	热灼肾阴	
	...	
3.2.8.	六腑病机	
3.2.8.1.	胆的病机	
3.2.8.1.1a.	胆气虚	
3.2.8.1.1b.	胆气不足	
3.2.8.1.2.	胆热	
3.2.8.1.3.	胆实热	
3.2.8.1.4.	胆郁痰扰	
	...	
3.2.8.2.	胃的病机	
3.2.8.2.1a.	胃热积盛	
3.2.8.2.1b.	胃热	
3.2.8.2.1c.	胃火	
3.2.8.2.2.	胃火上升	
3.2.8.2.3.	胃热消谷	
3.2.8.2.4.	胃火炽盛	
3.2.8.2.5a.	胃寒	
3.2.8.2.5b.	胃寒内生	
3.2.8.2.6a.	胃阴亏虚	
3.2.8.2.6b.	胃阴虚	
3.2.8.2.6c.	胃阴不足	
3.2.8.2.7.	胃家实	
3.2.8.2.8.	胃实	
3.2.8.2.9.	胃虚	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.8.2.10a.	胃气虚损	
3.2.8.2.10b.	胃气虚	
3.2.8.2.11.	胃阴虚	
3.2.8.2.12.	胃阳虚	
3.2.8.2.13.	胃虚寒	
3.2.8.2.14a.	胃气不降	
3.2.8.2.14b.	胃失和降	
3.2.8.2.15.	胃气上逆	
3.2.8.2.16a.	胃不和	
3.2.8.2.16b.	胃气不和	
3.2.8.2.17.	中气不足	3.2.7.3.4.
	...	
3.2.8.3.	小肠的病机	
3.2.8.3.1.	小肠虚寒	
3.2.8.3.2.	小肠气郁	
3.2.8.3.3.	小肠实热	
3.2.8.3.4.	小肠虚寒	
	...	
3.2.8.4.	大肠的病机	
3.2.8.4.1.	大肠湿热	
3.2.8.4.2a.	大肠热结	
3.2.8.4.2b.	热结肠燥	
3.2.8.4.3.	大肠液亏	
3.2.8.4.4.	大肠津亏	
3.2.8.4.5.	大肠虚寒	
3.2.8.4.6.	大肠寒结	
3.2.8.4.7.	大肠虚寒	
3.2.8.4.8.	大肠实热	
3.2.8.4.9.	热迫大肠	
3.2.8.4.10.	大肠虚	
3.2.8.4.11.	大肠实	
3.2.8.4.12.	大肠热	
3.2.8.4.13.	大肠传导失职	
	...	
3.2.8.5.	膀胱的病机	
3.2.8.5.1.	膀胱湿热	
3.2.8.5.2.	膀胱虚寒	
3.2.8.5.3.	膀胱不利	
3.2.8.5.4.	膀胱气闭	
3.2.8.5.5.	膀胱失约	
	...	
3.2.8.6.	三焦的病机	3.2.9.3.
3.2.8.6.1.	上焦的病机	
3.2.8.6.2.	中焦的病机	
3.2.8.6.3.	下焦的病机	
3.2.9.	外感热病的病机	
3.2.9.1.	六经的病机	
3.2.9.1.1.	太阳的病机	
3.2.9.1.2.	阳明的病机	
3.2.9.1.3.	少阳的病机	

Kategorizace terminologie TCM

3.2.9.1.4.	太阴的病机	
3.2.9.1.5.	少阴的病机	
3.2.9.1.6.	厥阴的病机	
	...	
3.2.9.2.	卫气营血的病机	
3.2.9.2.1.	营卫不和	
3.2.9.2.2.	卫弱营强	
3.2.9.2.3.	卫弱营弱	
3.2.9.2.4.	卫气同病	
3.2.9.2.5.	卫营同病	
3.2.9.2.6.	气营两燔	
3.2.9.2.7.	气血两燔	
3.2.9.2.8.	卫阳被遏	
3.2.9.2.9.	气分寒	
3.2.9.2.10.	气分热	
3.2.9.2.11.	热入血分	
3.2.9.2.12.	血分热毒	
3.2.9.2.13.	营阴郁滞	
	...	
3.2.9.3.	三焦的病机	3.2.8.6.
3.2.9.3.1.	上焦的病机	
3.2.9.3.2.	中焦的病机	
3.2.9.3.3.	下焦的病机	
	...	
4.	治疗	
4.1.	原则	
4.1.1.	预防原则	
4.1.1.1.	未病先防	
4.1.1.2.	精神调养	
4.1.1.3.	饮食养生	
4.1.1.4.	生活起居养生	
4.1.1.5.	锻炼身体	
4.1.1.6.	避免病邪侵袭	
4.1.1.7.	既病防变	
4.1.1.8.	早期治疗	
4.1.1.9.	控制转变	
	...	
4.1.2.	治疗原则	
4.1.2.1.	辨证论治原则	
4.1.2.1.1.	同病异治	
4.1.2.1.2.	异病同治	
4.1.2.2.	治病求本	
4.1.2.3.	正治反治	
4.1.2.3.1.	正治	
4.1.2.3.1.1.	寒者热之	
4.1.2.3.1.2.	热者寒之	
4.1.2.3.1.3.	虚则补之	
4.1.2.3.1.4.	实则泻之	
4.1.2.3.1.5.	阳病治阴	
4.1.2.3.1.6.	阴病治阳	

Kategorizace terminologie TCM

4.1.2.3.2.	反治	
4.1.2.3.2.1.	寒因寒用	
4.1.2.3.2.2.	因热用热	
4.1.2.3.2.3.	因寒用寒	
4.1.2.3.2.4.	通因通用	
4.1.2.4.	治标治本	
4.1.2.4.1.	标本缓急	
4.1.2.4.2.	急则治标	
4.1.2.4.3.	缓则治其本	
4.1.2.4.4.	标本兼治	
4.1.2.5.	扶正祛邪	
4.1.2.5.1.	扶正以祛邪	
4.1.2.5.2.	祛邪以扶正	
4.1.2.5.3.	先扶后补	
4.1.2.5.4.	先补后攻	
4.1.2.5.5.	攻不兼施	
4.1.2.6.	调整阴阳	
4.1.2.7.	调整脏腑	
4.1.2.8.	调理精气血津液	
4.1.2.9.	三因制宜	
4.1.2.9.1.	因人制宜	
4.1.2.9.2.	因地制宜	
4.1.2.9.3.	因时制宜	
4.2.	八法	
4.2.1a.	汗法	
4.2.1b.	解表法	
4.2.1.1.	发汗解表	
4.2.1.2.	解肌	
4.2.1.3.	疏风	
4.2.1.4.	补风	
4.2.1.5.	宣肺	
4.2.1.6.	透表	
4.2.1.7.	透疹	
4.2.1.8.	祛风	
4.2.1.9.	祛风除湿	
4.2.1.10.	祛风散寒	
4.2.1.11.	祛风解表	
4.2.1.12.	辛凉解表	
4.2.1.13.	辛温解表	
4.2.1.14.	益气解表	
4.2.1.15.	助阳解表	
4.2.1.16.	养阴解表	
4.2.1.17.	滋阴解表	
4.2.1.18.	养血解表	
4.2.1.19.	化饮解表	
4.2.1.20.	透疹解表	
4.2.1.21.	疏表化湿	
4.2.1.22.	疏表	
4.2.1.23.	疏风泄热	
4.2.1.24.	搜风逐寒	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.1.25.	透斑	
4.2.1.26.	透邪	
4.2.1.27.	达邪	
4.2.1.28.	透泄	
4.2.1.29.	开鬼门	
4.2.1.30.	轻清疏解	
4.2.1.31.	调和营卫	
4.2.1.32.	泄卫透热	
	...	
4.2.2.	吐法	
4.2.2.1.	涌吐	
4.2.2.2.	催吐法	
4.2.2.3.	探吐	
4.2.2.4.	涌吐禁例	
	...	
4.2.3a.	下法	
4.2.3b.	通里	
4.2.3c.	攻下	
4.2.3d.	通下	
4.2.3e.	泻下	
4.2.3.1.	寒下	
4.2.3.2.	温下	
4.2.3.3.	温下寒积	
4.2.3.4.	缓下	
4.2.3.5.	润下	
4.2.3.6.	峻下	
4.2.3.7a.	急下存阴	
4.2.3.7b.	急下存津	
4.2.3.8a.	增液通下	
4.2.3.8b.	润肠通便	
4.2.3.9a.	通腑泄热	
4.2.3.9b.	通泄	
4.2.3.10.	通泄阳明腑实	
4.2.3.11.	逐水	
4.2.3.12.	逐水饮	
4.2.3.13.	泻水逐饮	
4.2.3.14a.	泻下逐水	
4.2.3.14b.	攻逐水饮	
4.2.3.15.	泻水逐饮	
4.2.3.16.	泻下逐饮	
4.2.3.17.	轻下	
4.2.3.18.	釜底抽薪	
4.2.3.19.	去菀陈莖	
4.2.3.20.	攻下逐瘀	
4.2.3.21.	误下	
4.2.3.22.	导滞通腑	
4.2.3.23.	增液泻下	
4.2.3.24.	增水行舟	
4.2.3.25.	咸寒增液	
4.2.3.26.	引火下行	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.3.27.	攻寒积	
4.2.3.28.	逐水	
4.2.3.29.	釜底抽薪	
4.2.3.30.	软坚除满	
	...	
4.2.4a.	清法	
4.2.4b.	清热法	
4.2.4.1a.	苦寒清热	
4.2.4.1b.	苦寒泄热	
4.2.4.2.	苦寒清气	
4.2.4.3.	清热生津	
4.2.4.4.	除烦止渴	
4.2.4.5.	清热解毒	
4.2.4.6.	清热泻火	
4.2.4.7.	清热祛湿	
4.2.4.8a.	清热祛湿	
4.2.4.8b.	清热除湿	
4.2.4.9.	清热利湿	
4.2.4.10.	清热燥湿	
4.2.4.11.	清热消食	
4.2.4.12.	清热导滞	
4.2.4.13a.	清热明目	
4.2.4.13b.	清肝明目	
4.2.4.14a.	清热和胃	
4.2.4.14b.	清热和中	
4.2.4.15.	清热止呕	
4.2.4.16.	清热止泻	
4.2.4.17.	清热止痢	
4.2.4.18.	清热止血	
4.2.4.19.	清热解暑	
4.2.4.20a.	清热凉血	
4.2.4.20b.	清暑热	
4.2.4.21.	清热化湿	
4.2.4.22.	清热利湿	
4.2.4.23.	清热利湿通淋	
4.2.4.24a.	清暑化湿	
4.2.4.24b.	祛暑化湿	
4.2.4.25.	清暑利湿	
4.2.4.26a.	清营	
4.2.4.26b.	清营泄热	
4.2.4.27.	清营透疹	
4.2.4.28.	清营分热	
4.2.4.29a.	清热润燥	
4.2.4.29b.	凉血	
4.2.4.30.	凉血解毒	
4.2.4.31.	清热开窍	
4.2.4.32.	清热利胆	
4.2.4.33.	清脏腑热	
4.2.4.34.	清肝	
4.2.4.35a.	清肝泻火	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.4.35b.	泻肝	
4.2.4.35c.	清肝火	
4.2.4.36.	清肝泻肺	
4.2.4.37.	清泻肝胆实热	
4.2.4.38.	清心	
4.2.4.39.	清心涤热	
4.2.4.40.	清心火	
4.2.4.41.	清心泻火	
4.2.4.42.	清心安神	
4.2.4.43.	清心开窍	
4.2.4.44.	泻心火	
4.2.4.45.	泻心	
4.2.4.46a.	清肺热	
4.2.4.46b.	清肺火	
4.2.4.47.	清肺润燥	
4.2.4.48.	清肺化痰	
4.2.4.49.	清肺止咳	
4.2.4.50.	清肺止喘	
4.2.4.51.	清肺利咽	
4.2.4.52a.	清热泻肺	
4.2.4.52b.	泻肺	
4.2.4.53.	泻肺平喘	
4.2.4.54a.	清胃热	
4.2.4.54b.	清胃	
4.2.4.54c.	清胃火	
4.2.4.54d.	清胃泄热	
4.2.4.54e.	清胃泻火	
4.2.4.55a.	清肠止泻	
4.2.4.55b.	清热止泻	
4.2.4.56.	清肠润燥	
4.2.4.57a.	清肠止痢	
4.2.4.57b.	清热止痢	
4.2.4.58.	清相火	
4.2.4.59.	清泄相火	
4.2.4.60.	凉血	
4.2.4.61.	凉血散血	
4.2.4.62.	凉血解毒	
4.2.4.63.	凉血散瘀	
4.2.4.64.	凉血止痢	
4.2.4.65.	凉血止血	
4.2.4.66.	清实热	
4.2.4.67.	清虚热	
4.2.4.68.	滋阴清热	
4.2.4.69.	清络保阴	
4.2.4.70.	清泄少阳	
4.2.4.71.	清金	
4.2.4.72.	清金降火	
4.2.4.73.	泻白	
4.2.4.74.	清肠润燥	
4.2.4.75.	清化大肠湿热	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.4.76.	清燥	
4.2.4.77.	凉燥	
4.2.4.78.	清气	
4.2.4.79.	清气分热	
4.2.4.80.	辛寒清气	
4.2.4.81.	苦寒清气	
4.2.4.82.	透营转气	
4.2.4.83.	气营两清	
4.2.4.84.	清血分热	
4.2.4.85.	化斑	
4.2.4.86.	清宫	
4.2.4.87.	甘温除热	
	...	
4.2.5a.	和法	
4.2.5b.	和解法	
4.2.5c.	和解表里	
4.2.5.1.	和解少阳	
4.2.5.2a.	和胃	
4.2.5.2b.	和中	
4.2.5.3.	理中	
4.2.5.4.	理气和胃	
4.2.5.5.	调和脾胃	
4.2.5.6.	调和肝胃	
4.2.5.7.	调和肝脾	
4.2.5.8.	调和肠胃	
4.2.5.9.	交通心肾	
4.2.5.10a.	调和气血	
4.2.5.10b.	调理气血	
4.2.5.10c.	理气和血	
4.2.5.11a.	和血熄风	
4.2.5.11b.	养血熄风	
4.2.5.12.	和血调经	
4.2.5.13.	和血安胎	
4.2.5.14.	和血止痛	
4.2.5.15.	和营止痛	
4.2.5.16.	和营活血	
4.2.5.17.	和营生新	
4.2.5.18.	和肝	
4.2.5.19.	和胃止痛	
	...	
4.2.6a.	温法	
4.2.6b.	祛寒法	
4.2.6.1.	温里	
4.2.6.2.	温肝	
4.2.6.3.	温心阳	
4.2.6.4a.	回阳救逆	
4.2.6.4b.	回阳	
4.2.6.5.	救脱	
4.2.6.6.	救阳	
4.2.6.7.	通阳	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.6.8.	宣痹通阳	
4.2.6.9.	通脉	
4.2.6.10a.	温中	
4.2.6.10b.	温脾	
4.2.6.11.	温胃	
4.2.6.12.	温胃建中	
4.2.6.13a.	温中祛寒	
4.2.6.13b.	温中散寒	
4.2.6.14.	温中行气	
4.2.6.15.	温中和胃	
4.2.6.16.	温补胃阳	
4.2.6.17.	温胃降逆	
4.2.6.18a.	温胃止呕	
4.2.6.18b.	温中止呕	
4.2.6.18c.	温中止吐	
4.2.6.19.	温中止泻	
4.2.6.20.	温中止痛	
4.2.6.21.	温中回阳	
4.2.6.22.	温肺	
4.2.6.23.	温肺化痰	
4.2.6.24.	温肺化饮	
4.2.6.25a.	温肾	
4.2.6.25b.	温肾阳	
4.2.6.26.	温肾补火	
4.2.6.27.	温补肾阳	
4.2.6.28.	温补命门	
4.2.6.29.	温肾固脬	
4.2.6.30.	温肾纳气	
4.2.6.31.	纳气平喘	
4.2.6.32.	温肾缩尿	
4.2.6.33.	温肾止泻	
4.2.6.34.	温肾壮阳	
4.2.6.35.	温肾健脾	
4.2.6.36.	温补脾肾	
4.2.6.37.	温经	
4.2.6.38a.	温经祛寒	
4.2.6.38b.	温经散寒	
4.2.6.39.	温经通阳	
4.2.6.40.	温经回阳	
4.2.6.41.	温经暖宫	
4.2.6.42.	温经通络	
4.2.6.43.	温经活血	
4.2.6.44.	温经止痛	
4.2.6.45.	温经止血	
4.2.6.46.	甘温除热	
4.2.6.47a.	温里散寒	
4.2.6.47b.	温里祛寒	
4.2.6.48.	苦温平燥	
4.2.6.49.	温阳	
4.2.6.50.	温阳救逆	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.6.51.	温运中阳	
4.2.6.52.	温化寒湿	
4.2.6.53.	理中	
4.2.6.54.	温肝散寒	
4.2.6.55.	暖肝散寒	
4.2.6.56.	益气温胆	
4.2.6.57.	温振心阳	
4.2.6.58.	温补心肾	
4.2.6.59.	温脾截疟	
4.2.6.60.	暖胃	
4.2.6.61.	暖水脏	
4.2.6.62.	温水脏	
4.2.6.63.	温血	
4.2.6.64.	温补血分	
	...	
4.2.7.	补法	
4.2.7.1a.	补气	
4.2.7.1b.	益气	
4.2.7.2.	补气固表	
4.2.7.3a.	补益心气	
4.2.7.3b.	补心益气	
4.2.7.4.	健脾	
4.2.7.5a.	补脾	
4.2.7.5b.	培土	
4.2.7.6.	运脾	
4.2.7.7.	醒脾	
4.2.7.8.	健脾和胃	
4.2.7.9.	健脾消食	
4.2.7.10.	健脾化湿	
4.2.7.11.	健脾利湿	
4.2.7.12.	健脾利水	
4.2.7.13.	健脾化痰	
4.2.7.14.	健脾止泻	
4.2.7.15.	健脾补肺	
4.2.7.16a.	健脾益气	
4.2.7.16b.	补脾益气	
4.2.7.16c.	补中益气	
4.2.7.16d.	补益中气	
4.2.7.17.	温补脾胃	
4.2.7.18.	健胃	
4.2.7.19.	开胃	
4.2.7.20.	健胃止呕	
4.2.7.21a.	升提中气	
4.2.7.21b.	升举中气	
4.2.7.22a.	升阳举陷	
4.2.7.22b.	升阳	
4.2.7.23a.	补脾益肺	
4.2.7.23b.	培土生金	
4.2.7.24.	培土抑木	
4.2.7.25.	补肺	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.7.26a.	补益肺气	
4.2.7.26b.	补肺益气	
4.2.7.27a.	补血	
4.2.7.27b.	养血	
4.2.7.28.	补气生血	
4.2.7.29.	补养心血	
4.2.7.30.	补益心脾	
4.2.7.31a.	补益气血	
4.2.7.31b.	补气养血	
4.2.7.32a.	补阴	
4.2.7.32b.	养阴	
4.2.7.32c.	滋阴	
4.2.7.32d.	育阴	
4.2.7.32e.	益阴	
4.2.7.33.	酸甘化阴	
4.2.7.34a.	补肝阴	
4.2.7.34b.	养肝阴	
4.2.7.35a.	滋养肝肾	
4.2.7.35b.	补益肝肾	
4.2.7.36a.	补养心阴	
4.2.7.36b.	养心	
4.2.7.36c.	补心阴	
4.2.7.36d.	养心阴	
4.2.7.37a.	滋养胃阴	
4.2.7.37b.	养胃	
4.2.7.37c.	养胃阴	
4.2.7.37d.	补胃阴	
4.2.7.38.	养胃生津	
4.2.7.39a.	补阳肺阴	
4.2.7.39b.	补肺阴	
4.2.7.40.	养肺阴	
4.2.7.41.	滋阴润肺	
4.2.7.42.	滋补肺肾	
4.2.7.43.	补肾	
4.2.7.44a.	补益肾气	
4.2.7.44b.	补肾益气	
4.2.7.45a.	滋补肾阴	
4.2.7.45b.	滋肾	
4.2.7.45c.	补肾阴	
4.2.7.45d.	滋肾阴	
4.2.7.46.	补肾固精	
4.2.7.47.	滋阴补血	
4.2.7.48.	滋阴润燥	
4.2.7.49.	滋阴利水	
4.2.7.50.	滋阴清热	
4.2.7.51.	滋阴降火	
4.2.7.52.	滋阴凉血	
4.2.7.53a.	滋阴抑阳	
4.2.7.53b.	壮水制阳	
4.2.7.54a.	补阳	

Kategorizace terminologie TCM

4.2.7.54b.	扶阳	
4.2.7.54c.	助阳	
4.2.7.54e.	壮阳	
4.2.7.55.	补火壮阳	
4.2.7.56.	补肾助阳	
4.2.7.57.	温补命门	
4.2.7.58.	引火归原	
4.2.7.59a.	补肾纳气	
4.2.7.59b.	补肾益肺	
4.2.7.60.	补火生土	
4.2.7.61.	补肾健骨	
4.2.7.62.	强筋健骨	
	...	
4.2.8.	消法	
4.2.8.1a.	消食化滞	
4.2.8.1b.	消食导滞	
4.2.8.1c.	消导	
4.2.8.2.	消食和胃	
4.2.8.3.	消积	
4.2.8.4a.	消积除胀	
4.2.8.4b.	消食下气	
4.2.8.5.	消痞	
4.2.8.6.	消胀	
4.2.8.7.	消肿	
4.2.8.8.	消肿退红	
4.2.8.9.	消食通腑	
4.2.8.10.	消食健脾	
4.2.8.11.	消补兼施	
4.2.8.12.	温中化食	
4.2.8.13.	清热化食	
4.2.8.14.	消痞	
4.2.8.15.	消痞化积	
4.2.8.16.	化痞	
4.2.8.17.	开痞	
4.2.8.18.	开胃	
4.2.8.19.	开胃进食	
	...	
4.3.	治法	
4.3.1a.	针法	
4.3.1b.	刺法	
4.3.1.1.	针类	
4.3.1.1.1.	九针	
4.3.1.1.1.1.	毫针	
4.3.1.1.1.2.	镵针	
4.3.1.1.1.3.	圆针	
4.3.1.1.1.4.	鍤针	
4.3.1.1.1.5.	铍针	
4.3.1.1.1.6.	圆利针	
4.3.1.1.1.7.	锋针	
4.3.1.1.1.8.	大针	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.1.1.9.	长针	
4.3.1.1.2.	三棱针	
4.3.1.1.3.	皮内针	
4.3.1.1.4.	皮肤针	
	...	
4.3.1.2.	针的部分	
4.3.1.2.1.	针尖	
4.3.1.2.2.	针体	
4.3.1.2.3.	针根	
4.3.1.2.4.	针柄	
4.3.1.3.	针刺手法	
4.3.1.3.1.	进针	
4.3.1.3.1.1.	单手进陈法	
4.3.1.3.1.2.	双手进陈法	
4.3.1.3.1.3.	指切进针法	
4.3.1.3.1.4.	直刺	
4.3.1.3.1.5.	斜刺	
4.3.1.3.1.6.	横刺	
4.3.1.3.1.7.	平刺	
4.3.1.3.1.8.	透刺	
	...	
4.3.1.3.2.	行针	
4.3.1.3.2.1.	提插法	
4.3.1.3.2.2.	补泻法	
4.3.1.3.2.3.	提插补泻法	
4.3.1.3.2.4.	捻转法	
4.3.1.3.2.5.	捻转补泻法	
4.3.1.3.2.6.	呼吸补泻法	
4.3.1.3.2.7.	迎随补泻法	
4.3.1.3.2.8.	开阖补泻法	
4.3.1.3.2.9.	疾徐补泻法	
4.3.1.3.2.10.	平补平泻法	
4.3.1.3.2.11.	白虎摇头法	
4.3.1.3.2.12.	青龙摆尾法	
4.3.1.3.2.13.	烧山火	
4.3.1.3.2.14.	透天凉	
4.3.1.3.2.15.	行气法	
4.3.1.3.2.16.	指压行气法	
4.3.1.3.2.17.	针向行气法	
	...	
4.3.1.3.3.	留针	
4.3.1.3.4.	退针	
4.3.1.3.5a.	出针法	
4.3.1.3.5b.	引针	
4.3.1.4.	针刺疗法	
4.3.1.4.1.	点刺疗法	
4.3.1.4.2.	埋针疗法	
4.3.1.4.3.	皮内针疗法	
4.3.1.4.4.	药针疗法	
4.3.1.4.5.	火针疗法	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.4.6.	毫针疗法	
4.3.1.4.7.	电针疗法	
4.3.1.4.8.	刺络疗法	
4.3.1.4.9.	挑刺疗法	
4.3.1.4.10.	皮肤针疗法	
4.3.1.4.11.	鍤针疗法	
4.3.1.4.12.	三棱针法	
	...	
4.3.1.5.	针感	
4.3.1.5.1.	得气	
4.3.1.5.2.	气至	
4.3.1.5.3.	候气	
4.3.1.5.4.	催气	
4.3.1.5.5.	循经感传	
	...	
4.3.1.6.	经穴部位	
4.3.1.6.1a.	体表解剖标志定位	
4.3.1.6.1b.	自然标志定位法	
4.3.1.6.2a.	骨度折量定位法	
4.3.1.6.2b.	骨度分寸定位法	
4.3.1.6.2c.	骨度法	
4.3.1.6.3.	骨度分寸	
4.3.1.6.4.	指寸定位法	
4.3.1.6.5.	同身寸	
4.3.1.6.6.	中指同身寸	
4.3.1.6.7.	拇指同身寸	
4.3.1.6.8.	目横同身寸	
4.3.1.6.9.	一夫法	
4.3.1.6.10.	手指同身寸	
4.3.1.6.11.	中指同身寸	
4.3.1.6.12.	拇指同身寸	
4.3.1.6.13.	对证选穴	
4.3.1.6.14a.	配穴	
4.3.1.6.14b.	配穴法	
4.3.1.6.15.	上下配穴法	
4.3.1.6.16.	左右配穴法	
4.3.1.6.17a.	前后配穴法	
4.3.1.6.17b.	腹背配穴法	
4.3.1.6.17c.	腹背阴阳配穴法	
4.3.1.6.18.	本经配穴法	
4.3.1.6.19a.	表里配穴法	
4.3.1.6.19b.	表里经配穴法	
4.3.1.6.20.	原络配穴法	
4.3.1.6.21.	输穴定位法	
	...	
4.3.1.7.	经络	1.3.2.1.2.1.
4.3.1.8.	穴位	
4.3.1.8.1.	经穴	
4.3.1.8.1.1.	手太阴肺经穴	
4.3.1.8.1.1.2.	中府	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.1.3.	云门	
4.3.1.8.1.1.4.	天府	
4.3.1.8.1.1.5.	侠白	
4.3.1.8.1.1.6.	尺泽	
4.3.1.8.1.1.7.	孔最	
4.3.1.8.1.1.8.	列缺	
4.3.1.8.1.1.9.	经渠	
4.3.1.8.1.1.10.	太渊	
4.3.1.8.1.1.11.	鱼际	
4.3.1.8.1.1.12.	少商	
4.3.1.8.1.2.	手阳明大肠经	
4.3.1.8.1.2.1.	商阳	
4.3.1.8.1.2.2.	二间	
4.3.1.8.1.2.3.	三间	
4.3.1.8.1.2.4.	合谷	
4.3.1.8.1.2.5.	阳溪	
4.3.1.8.1.2.6.	偏历	
4.3.1.8.1.2.7.	温溜	
4.3.1.8.1.2.8.	下廉	
4.3.1.8.1.2.9.	上廉	
4.3.1.8.1.2.10.	手三里	
4.3.1.8.1.2.11.	曲池	
4.3.1.8.1.2.12.	肘髎	
4.3.1.8.1.2.13.	手五里	
4.3.1.8.1.2.14.	臂臑	
4.3.1.8.1.2.15.	肩髃	
4.3.1.8.1.2.16.	巨骨	
4.3.1.8.1.2.17.	天鼎	
4.3.1.8.1.2.18.	口禾髎	
4.3.1.8.1.2.19.	迎香	
4.3.1.8.1.3.	足阳明胃经穴	
4.3.1.8.1.3.1.	承泣	
4.3.1.8.1.3.2.	四白	
4.3.1.8.1.3.3.	巨髎	
4.3.1.8.1.3.4.	地仓	
4.3.1.8.1.3.5.	大迎	
4.3.1.8.1.3.6.	颊车	
4.3.1.8.1.3.7.	下关	
4.3.1.8.1.3.8.	头维	
4.3.1.8.1.3.9.	人迎	
4.3.1.8.1.3.10.	水突	
4.3.1.8.1.3.11.	缺盆	
4.3.1.8.1.3.12.	气户	
4.3.1.8.1.3.13.	库房	
4.3.1.8.1.3.14.	屋翳	
4.3.1.8.1.3.15.	膺窗	
4.3.1.8.1.3.16.	乳中	
4.3.1.8.1.3.17.	乳根	
4.3.1.8.1.3.18.	不容	
4.3.1.8.1.3.19.	承满	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.3.20.	梁门	
4.3.1.8.1.3.21.	关门	
4.3.1.8.1.3.22.	太乙	
4.3.1.8.1.3.23.	滑肉门	
4.3.1.8.1.3.24.	天枢	
4.3.1.8.1.3.25.	大巨	
4.3.1.8.1.3.26.	水道	
4.3.1.8.1.3.27.	归来	
4.3.1.8.1.3.28.	气冲	
4.3.1.8.1.3.29.	髀关	
4.3.1.8.1.3.30.	伏兔	
4.3.1.8.1.3.31.	阴市	
4.3.1.8.1.3.32.	梁丘	
4.3.1.8.1.3.33.	犊鼻	
4.3.1.8.1.3.34.	足三里	
4.3.1.8.1.3.35.	上巨虚	
4.3.1.8.1.3.36.	条口	
4.3.1.8.1.3.37.	下巨虚	
4.3.1.8.1.3.38.	丰隆	
4.3.1.8.1.3.39.	解溪	
4.3.1.8.1.3.40.	冲阳	
4.3.1.8.1.3.41.	陷谷	
4.3.1.8.1.3.42.	内廷	
4.3.1.8.1.3.43.	厉兑	
4.3.1.8.1.4.	足太阴脾经穴	
4.3.1.8.1.4.1.	隐白	
4.3.1.8.1.4.2.	大都	
4.3.1.8.1.4.3.	太白	
4.3.1.8.1.4.4.	公孙	
4.3.1.8.1.4.5.	商丘	
4.3.1.8.1.4.6.	三阴交	
4.3.1.8.1.4.7.	漏谷	
4.3.1.8.1.4.8.	地机	
4.3.1.8.1.4.9.	阴陵泉	
4.3.1.8.1.4.10.	血海	
4.3.1.8.1.4.11.	箕门	
4.3.1.8.1.4.12.	冲门	
4.3.1.8.1.4.13.	府舍	
4.3.1.8.1.4.14.	腹结	
4.3.1.8.1.4.15.	大横	
4.3.1.8.1.4.16.	腹哀	
4.3.1.8.1.4.17.	食窦	
4.3.1.8.1.4.18.	天溪	
4.3.1.8.1.4.19.	胸乡	
4.3.1.8.1.4.20.	周荣	
4.3.1.8.1.4.21.	大包	
4.3.1.8.1.5.	手少阴心经穴	
4.3.1.8.1.5.1.	极泉	
4.3.1.8.1.5.2.	青灵	
4.3.1.8.1.5.3.	少海	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.5.4.	灵道	
4.3.1.8.1.5.5.	通里	
4.3.1.8.1.5.6.	阴郄	
4.3.1.8.1.5.7.	神门	
4.3.1.8.1.5.8.	少府	
4.3.1.8.1.5.9.	少冲	
4.3.1.8.1.6.	手太阳少肠经穴	
4.3.1.8.1.6.1.	少泽	
4.3.1.8.1.6.2.	前骨	
4.3.1.8.1.6.3.	后溪	
4.3.1.8.1.6.4.	腕骨	
4.3.1.8.1.6.5.	阳谷	
4.3.1.8.1.6.6.	养老	
4.3.1.8.1.6.7.	支正	
4.3.1.8.1.6.8.	小海	
4.3.1.8.1.6.9.	肩贞	
4.3.1.8.1.6.10.	臑俞	
4.3.1.8.1.6.11.	天宗	
4.3.1.8.1.6.12.	秉风	
4.3.1.8.1.6.13.	曲垣	
4.3.1.8.1.6.14.	肩外俞	
4.3.1.8.1.6.15.	肩中俞	
4.3.1.8.1.6.16.	天窗	
4.3.1.8.1.6.17.	天容	
4.3.1.8.1.6.18.	颧髻	
4.3.1.8.1.6.19.	听宫	
4.3.1.8.1.7.	足太阳膀胱经穴	
4.3.1.8.1.7.1.	睛明	
4.3.1.8.1.7.2.	攒竹	
4.3.1.8.1.7.3.	眉冲	
4.3.1.8.1.7.4.	曲差	
4.3.1.8.1.7.5.	五处	
4.3.1.8.1.7.6.	承光	
4.3.1.8.1.7.7.	通天	
4.3.1.8.1.7.8.	络却	
4.3.1.8.1.7.9.	玉枕	
4.3.1.8.1.7.10.	天柱	
4.3.1.8.1.7.11.	大杼	
4.3.1.8.1.7.12.	风门	
4.3.1.8.1.7.13.	肺俞	
4.3.1.8.1.7.14.	厥阴俞	
4.3.1.8.1.7.15.	心俞	
4.3.1.8.1.7.16.	督俞	
4.3.1.8.1.7.17.	膈俞	
4.3.1.8.1.7.18.	肝俞	
4.3.1.8.1.7.19.	胆俞	
4.3.1.8.1.7.20.	脾俞	
4.3.1.8.1.7.21.	胃俞	
4.3.1.8.1.7.22.	三焦俞	
4.3.1.8.1.7.23.	肾俞	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.7.24.	气海俞	
4.3.1.8.1.7.25.	大肠俞	
4.3.1.8.1.7.26.	关元俞	
4.3.1.8.1.7.27.	小肠俞	
4.3.1.8.1.7.28.	膀胱俞	
4.3.1.8.1.7.29.	中膂俞	
4.3.1.8.1.7.30.	百环俞	
4.3.1.8.1.7.31.	上髎	
4.3.1.8.1.7.32.	次髎	
4.3.1.8.1.7.33.	中髎	
4.3.1.8.1.7.34.	下髎	
4.3.1.8.1.7.35.	会阳	
4.3.1.8.1.7.36.	承扶	
4.3.1.8.1.7.37.	殷门	
4.3.1.8.1.7.38.	浮郄	
4.3.1.8.1.7.39.	委阳	
4.3.1.8.1.7.40.	委中	
4.3.1.8.1.7.41.	附分	
4.3.1.8.1.7.42.	魄户	
4.3.1.8.1.7.43.	膏肓	
4.3.1.8.1.7.44.	神堂	
4.3.1.8.1.7.45.	諛諛	
4.3.1.8.1.7.46.	膈关	
4.3.1.8.1.7.47.	魂门	
4.3.1.8.1.7.48.	阳刚	
4.3.1.8.1.7.49.	意舍	
4.3.1.8.1.7.50.	胃仓	
4.3.1.8.1.7.51.	肓门	
4.3.1.8.1.7.52.	志室	
4.3.1.8.1.7.53.	胞肓	
4.3.1.8.1.7.54.	秩边	
4.3.1.8.1.7.55.	合阳	
4.3.1.8.1.7.56.	承筋	
4.3.1.8.1.7.57.	承山	
4.3.1.8.1.7.58.	飞扬	
4.3.1.8.1.7.59.	跗阳	
4.3.1.8.1.7.60.	昆仑	
4.3.1.8.1.7.61.	仆参	
4.3.1.8.1.7.62.	申脉	
4.3.1.8.1.7.63.	金门	
4.3.1.8.1.7.64.	京骨	
4.3.1.8.1.7.65.	束骨	
4.3.1.8.1.7.66.	足通谷	
4.3.1.8.1.7.67.	至阴	
4.3.1.8.1.8.	足少阴肾经穴	
4.3.1.8.1.8.1.	涌泉	
4.3.1.8.1.8.2.	然谷	
4.3.1.8.1.8.3.	太溪	
4.3.1.8.1.8.4.	大钟	
4.3.1.8.1.8.5.	水泉	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.8.6.	照海	
4.3.1.8.1.8.7.	复溜	
4.3.1.8.1.8.8.	交信	
4.3.1.8.1.8.9.	筑宾	
4.3.1.8.1.8.10.	阴谷	
4.3.1.8.1.8.11.	横骨	
4.3.1.8.1.8.12.	大赫	
4.3.1.8.1.8.13.	气穴	
4.3.1.8.1.8.14.	四满	
4.3.1.8.1.8.15.	中注	
4.3.1.8.1.8.16.	育俞	
4.3.1.8.1.8.17.	商曲	
4.3.1.8.1.8.18.	石关	
4.3.1.8.1.8.19.	阴都	
4.3.1.8.1.8.20.	腹通谷	
4.3.1.8.1.8.21.	幽门	
4.3.1.8.1.8.22.	步廊	
4.3.1.8.1.8.23.	神封	
4.3.1.8.1.8.24.	灵虚	
4.3.1.8.1.8.25.	神藏	
4.3.1.8.1.8.26.	彘中	
4.3.1.8.1.8.27.	俞府	
4.3.1.8.1.9.	手厥阴心包经穴	
4.3.1.8.1.9.1.	天池	
4.3.1.8.1.9.2.	天泉	
4.3.1.8.1.9.3.	曲泽	
4.3.1.8.1.9.4.	郄门	
4.3.1.8.1.9.5.	间使	
4.3.1.8.1.9.6.	内关	
4.3.1.8.1.9.7.	大陵	
4.3.1.8.1.9.8.	劳宫	
4.3.1.8.1.9.9.	中冲	
4.3.1.8.1.10.	手少阳三焦经穴	
4.3.1.8.1.10.1.	丝竹空	
4.3.1.8.1.10.2.	关冲	
4.3.1.8.1.10.3.	液门	
4.3.1.8.1.10.4.	中渚	
4.3.1.8.1.10.5.	阳池	
4.3.1.8.1.10.6.	外关	
4.3.1.8.1.10.7.	支沟	
4.3.1.8.1.10.8.	会宗	
4.3.1.8.1.10.9.	三阳络	
4.3.1.8.1.10.10.	四渚	
4.3.1.8.1.10.11.	天井	
4.3.1.8.1.10.12.	清冷渊	
4.3.1.8.1.10.13.	消泺	
4.3.1.8.1.10.14.	臑会	
4.3.1.8.1.10.15.	肩髃	
4.3.1.8.1.10.16.	天髃	
4.3.1.8.1.10.17.	天牖	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.10.18.	翳风	
4.3.1.8.1.10.19.	瘰脉	
4.3.1.8.1.10.20.	颅息	
4.3.1.8.1.10.21.	角孙	
4.3.1.8.1.10.22.	耳门	
4.3.1.8.1.10.23.	耳和髎	
4.3.1.8.1.11.	足少阳胆经穴	
4.3.1.8.1.11.1.	瞳子髎	
4.3.1.8.1.11.2.	听会	
4.3.1.8.1.11.3.	上关	
4.3.1.8.1.11.4.	颌厌	
4.3.1.8.1.11.5.	悬颅	
4.3.1.8.1.11.6.	悬厘	
4.3.1.8.1.11.7.	曲鬓	
4.3.1.8.1.11.8.	率谷	
4.3.1.8.1.11.9.	天冲	
4.3.1.8.1.11.10.	浮白	
4.3.1.8.1.11.11.	头窍阴	
4.3.1.8.1.11.12.	完骨	
4.3.1.8.1.11.13.	本神	
4.3.1.8.1.11.14.	阳白	
4.3.1.8.1.11.15.	头临泣	
4.3.1.8.1.11.16.	目窗	
4.3.1.8.1.11.17.	正营	
4.3.1.8.1.11.18.	承灵	
4.3.1.8.1.11.19.	脑空	
4.3.1.8.1.11.20.	风池	
4.3.1.8.1.11.21.	肩井	
4.3.1.8.1.11.22.	渊腋	
4.3.1.8.1.11.23.	辄筋	
4.3.1.8.1.11.24.	日月	
4.3.1.8.1.11.25.	京门	
4.3.1.8.1.11.26.	带脉	
4.3.1.8.1.11.27.	五枢	
4.3.1.8.1.11.28.	维道	
4.3.1.8.1.11.29.	居髎	
4.3.1.8.1.11.30.	环跳	
4.3.1.8.1.11.31.	风市	
4.3.1.8.1.11.32.	中渎	
4.3.1.8.1.11.33.	膝阳关	
4.3.1.8.1.11.34.	阳陵泉	
4.3.1.8.1.11.35.	阳交	
4.3.1.8.1.11.36.	外丘	
4.3.1.8.1.11.37.	光明	
4.3.1.8.1.11.38.	阳辅	
4.3.1.8.1.11.39.	悬钟	
4.3.1.8.1.11.40.	丘墟	
4.3.1.8.1.11.41.	足临泣	
4.3.1.8.1.11.42.	地五会	
4.3.1.8.1.11.43.	侠溪	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.11.44.	足窍阴	
4.3.1.8.1.12.	足厥阴肝经穴	
4.3.1.8.1.12.1.	大敦	
4.3.1.8.1.12.2.	行间	
4.3.1.8.1.12.3.	太冲	
4.3.1.8.1.12.4.	中封	
4.3.1.8.1.12.5.	蠡沟	
4.3.1.8.1.12.6.	中都	
4.3.1.8.1.12.7.	膝关	
4.3.1.8.1.12.8.	曲泉	
4.3.1.8.1.12.9.	阴包	
4.3.1.8.1.12.10.	足五里	
4.3.1.8.1.12.11.	阴廉	
4.3.1.8.1.12.12.	急脉	
4.3.1.8.1.12.13.	章门	
4.3.1.8.1.12.14.	期门	
4.3.1.8.1.13.	督脉穴	
4.3.1.8.1.13.1.	长强	
4.3.1.8.1.13.2.	腰俞	
4.3.1.8.1.13.3.	腰阳关	
4.3.1.8.1.13.4.	命门	
4.3.1.8.1.13.5.	悬枢	
4.3.1.8.1.13.6.	脊中	
4.3.1.8.1.13.7.	中枢	
4.3.1.8.1.13.8.	筋缩	
4.3.1.8.1.13.9.	至阳	
4.3.1.8.1.13.10.	灵台	
4.3.1.8.1.13.11.	神道	
4.3.1.8.1.13.12.	身柱	
4.3.1.8.1.13.13.	陶道	
4.3.1.8.1.13.14.	大椎	
4.3.1.8.1.13.15.	哑门	
4.3.1.8.1.13.16.	风府	
4.3.1.8.1.13.17.	脑户	
4.3.1.8.1.13.18.	强间	
4.3.1.8.1.13.19.	后顶	
4.3.1.8.1.13.20.	百会	
4.3.1.8.1.13.21.	前顶	
4.3.1.8.1.13.22.	囟会	
4.3.1.8.1.13.23.	上星	
4.3.1.8.1.13.24.	神庭	
4.3.1.8.1.13.25.	素髎	
4.3.1.8.1.13.26.	水沟	
4.3.1.8.1.13.27.	兑端	
4.3.1.8.1.13.28.	龈交	
4.3.1.8.1.13.29.	印堂	
4.3.1.8.1.14.	任脉穴	
4.3.1.8.1.14.1.	会阴	
4.3.1.8.1.14.2.	曲骨	
4.3.1.8.1.14.3.	中极	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.1.14.4.	关元	
4.3.1.8.1.14.5.	石门	
4.3.1.8.1.14.6.	气海	
4.3.1.8.1.14.7.	阴交	
4.3.1.8.1.14.8.	神阙	
4.3.1.8.1.14.9.	水分	
4.3.1.8.1.14.10.	下脘	
4.3.1.8.1.14.11.	建里	
4.3.1.8.1.14.12.	中脘	
4.3.1.8.1.14.13.	上脘	
4.3.1.8.1.14.14.	巨阙	
4.3.1.8.1.14.15.	鸠尾	
4.3.1.8.1.14.16.	中庭	
4.3.1.8.1.14.17.	膻中	
4.3.1.8.1.14.18.	玉堂	
4.3.1.8.1.14.19.	紫宫	
4.3.1.8.1.14.20.	华盖	
4.3.1.8.1.14.21.	璇玑	
4.3.1.8.1.14.22.	天突	
4.3.1.8.1.14.23.	廉泉	
4.3.1.8.1.14.24.	承浆	
4.3.1.8.1.15.	特定穴	
4.3.1.8.1.15.1.	五输穴	
4.3.1.8.1.15.1.1.	井穴	
4.3.1.8.1.15.1.2.	荥穴	
4.3.1.8.1.15.1.3.	输穴	
4.3.1.8.1.15.1.4.	经穴	
4.3.1.8.1.15.1.5.	合穴	
4.3.1.8.1.15.2.	原穴	
4.3.1.8.1.15.3.	络穴	
4.3.1.8.1.15.4.	郄穴	
4.3.1.8.1.15.5.	募穴	
4.3.1.8.1.15.6.	背输穴	
4.3.1.8.1.15.7.	八会穴	
4.3.1.8.1.15.8.	交会穴	
4.3.1.8.1.15.9.	八脉交会穴	
4.3.1.8.1.15.10.	下合穴	
4.3.1.8.1.	经外奇穴	
4.3.1.8.2.1.	头颈部穴	
4.3.1.8.2.1.1.	四神聪	
4.3.1.8.2.1.2.	当阳	
4.3.1.8.2.1.3.	印堂	
4.3.1.8.2.1.4.	鱼腰	
4.3.1.8.2.1.5.	太阳	
4.3.1.8.2.1.6.	耳尖	
4.3.1.8.2.1.7.	球后	
4.3.1.8.2.1.8.	上迎香	
4.3.1.8.2.1.9.	内迎香	
4.3.1.8.2.1.10.	聚泉	
4.3.1.8.2.1.11.	海泉	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.1.8.2.1.12.	金津	
4.3.1.8.2.1.13.	玉液	
4.3.1.8.2.1.14.	翳明	
4.3.1.8.2.1.15.	经白劳	
4.3.1.8.2.2.	背部穴	
4.3.1.8.2.2.1.	定喘	
4.3.1.8.2.2.2.	夹脊	
4.3.1.8.2.2.3.	胃脘下俞	
4.3.1.8.2.2.4.	痞根	
4.3.1.8.2.2.5.	下极俞	
4.3.1.8.2.2.6.	腰宜	
4.3.1.8.2.2.7.	腰眼	
4.3.1.8.2.2.8.	十七椎	
4.3.1.8.2.2.9.	腰奇	
4.3.1.8.2.3.	上肢穴	
4.3.1.8.2.3.1.	肘尖	
4.3.1.8.2.3.2.	二白	
4.3.1.8.2.3.3.	中泉	
4.3.1.8.2.3.4.	中魁	
4.3.1.8.2.3.5.	大骨空	
4.3.1.8.2.3.6.	小骨空	
4.3.1.8.2.3.7.	腰痛点	
4.3.1.8.2.3.8.	外劳宫	
4.3.1.8.2.3.9.	八邪	
4.3.1.8.2.3.10.	四缝	
4.3.1.8.2.3.11.	十宣	
4.3.1.8.2.4.	下肢穴	
4.3.1.8.2.4.1.	髌骨	
4.3.1.8.2.4.2.	鹤顶	
4.3.1.8.2.4.3.	百虫窝	
4.3.1.8.2.4.4.	内膝眼	
4.3.1.8.2.4.5.	膝眼	
4.3.1.8.2.4.6.	胆囊	
4.3.1.8.2.4.7.	阑尾	
4.3.1.8.2.4.8.	内踝尖	
4.3.1.8.2.4.9.	外踝尖	
4.3.1.8.2.4.10.	八风	
4.3.1.8.2.4.11.	独阴	
4.3.1.8.2.4.12.	气端	
4.3.1.8.2.4.13.	胸腹部穴	
4.3.1.8.2.4.14.	子宫	
4.3.1.8.3.	阿是穴	
4.3.2.	灸法	
4.3.2.1a.	艾条灸	
4.3.2.1b.	艾卷灸	
4.3.2.1.1.	温和灸	
4.3.2.1.2.	雀啄灸	
4.3.2.1.3.	回旋灸	
4.3.2.1.4.	药物灸	
4.3.2.2.	艾炷灸	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.2.2.1a.	直接灸	
4.3.2.2.1b.	着肤灸	
4.3.2.2.1c.	明灸	
4.3.2.2.1.1a.	瘢痕灸	
4.3.2.2.1.1b.	化脓灸	
4.3.2.2.1.2a.	无瘢痕灸	
4.3.2.2.1.2b.	非化脓灸	
4.3.2.2.2a.	间接灸	
4.3.2.2.2b.	间隔灸	
4.3.2.2.2.1.	隔姜灸	
4.3.2.2.2.2.	隔蒜灸	
4.3.2.2.2.3.	隔盐灸	
4.3.2.2.2.4.	隔附子饼灸	
4.3.3.	拔罐法	
4.3.3.1.	闪火法	
4.3.3.2.	投火法	
4.3.3.3.	架火法	
4.3.3.4.	贴棉法	
4.3.3.5.	滴酒法	
4.3.3.6.	抽气罐法	
4.3.3.7.	煮罐法	
4.3.3.8.	留罐法	
4.3.3.9.	推罐	
4.3.3.10.	走罐	
4.3.3.11.	留针拔罐	
4.3.3.12a.	刺血拔罐法	
4.3.3.12b.	刺络拔罐法	
4.3.3.13.	药罐	
	...	
4.3.4a.	推拿疗法	
4.3.4b.	按摩疗法	
4.3.4.1.	推拿手法	
4.3.4.1.1.	滚法	
4.3.4.1.2.	按法	
4.3.4.1.3.	按压法	
4.3.4.1.4.	揉法	
4.3.4.1.5.	柔法	
4.3.4.1.6.	压法	
4.3.4.1.7.	捻法	
4.3.4.1.8.	刮法	
4.3.4.1.9.	摩法	
4.3.4.1.10.	擦法	
4.3.4.1.11.	拿法	
4.3.4.1.12.	扯法	
4.3.4.1.13.	拍法	
4.3.4.1.14.	搓法	
4.3.4.1.15.	振法	
4.3.4.1.16.	击法	
4.3.4.1.17.	弹拨法	
4.3.4.1.18.	抖法	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.4.1.19.	捺法	
4.3.4.1.20.	梳法	
4.3.4.1.21.	拂法	
4.3.4.1.22.	运法	
4.3.4.1.23a.	点法	
4.3.4.1.23b.	捣法	
4.3.4.1.23c.	点击法	
4.3.4.1.23d.	捣击法	
4.3.4.1.23e.	指针法	
4.3.4.1.24.	掐法	
4.3.4.1.25.	扼法	
4.3.4.1.26.	滚法	
4.3.4.1.27.	挠法	
4.3.4.1.28.	挪法	
4.3.4.1.29.	摸法	
4.3.4.1.30.	捏法	
4.3.4.1.31.	抹法	
4.3.4.1.32.	抓法	
4.3.4.1.33.	捺法	
4.3.4.1.34.	梳法	
4.3.4.1.35.	拂法	
4.3.4.1.36.	运法	
	...	
4.3.5.	气功	
4.3.5.1.	[气功的三要素]	
4.3.5.1.1a.	调身	
4.3.5.1.1b.	姿势	
4.3.5.1.1.1.	坐式	
4.3.5.1.1.1.1.	平坐式	
4.3.5.1.1.1.2.	自由盘膝式	
4.3.5.1.1.1.3.	单盘膝式	
4.3.5.1.1.1.4.	平坐	
4.3.5.1.1.1.5.	靠坐	
4.3.5.1.1.1.6.	盘坐	
4.3.5.1.1.1.7.	单盘坐	
4.3.5.1.1.1.8.	双盘坐	
	...	
4.3.5.1.1.2.	卧式	
4.3.5.1.1.2.1.	仰卧式	
4.3.5.1.1.2.2.	侧卧式	
4.3.5.1.1.2.3.	三接式	
4.3.5.1.1.2.4.	半卧式	
	...	
4.3.5.1.1.3.	走式	
4.3.5.1.1.3.1.	矮步	
4.3.5.1.1.3.2.	弓步	
4.3.5.1.1.3.3.	太极步	
4.3.5.1.1.3.4.	八卦步	
	...	
4.3.5.1.1.4.	站式	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.5.1.1.4.1.	自然式	
4.3.5.1.1.4.2.	骑马式	
4.3.5.1.1.4.3a.	三圆式	
4.3.5.1.1.4.3b.	抱球式	
4.3.5.1.1.4.4.	下按式	
	...	
4.3.5.1.2a.	调息	
4.3.5.1.2b.	调气	
4.3.5.1.2c.	吐纳	
4.3.5.1.2.1.	自然呼吸法	
4.3.5.1.2.2.	顺腹式呼吸法	
4.3.5.1.2.3.	逆腹式呼吸法	
4.3.5.1.2.4.	停闭呼吸法	
4.3.5.1.2.5.	鼻呼口吸法	
4.3.5.1.2.6.	踵息法	
4.3.5.1.2.7.	小周天呼吸法	
4.3.5.1.2.8.	真息法	
4.3.5.1.2.9.	潜呼吸法	
4.3.5.1.2.10.	开合呼吸法	
4.3.5.1.2.11a.	脐呼吸	
4.3.5.1.2.11b.	胎息	
4.3.5.1.2.12.	鼻呼鼻吸	
4.3.5.1.2.13.	吐字呼吸	
4.3.5.1.2.14.	提肛呼吸	
4.3.5.1.2.15.	听息	
4.3.5.1.2.16.	意呼吸	
4.3.5.1.2.17.	随息法	
	...	
4.3.5.1.3a.	调心	
4.3.5.1.3b.	炼神	
4.3.5.1.3c.	存神	
4.3.5.1.3d.	存息	
4.3.5.1.3.1.	意守法	
4.3.5.1.3.2.	随息法	
4.3.5.1.3.3.	数息法	
4.3.5.1.3.4.	默念法	
4.3.5.1.3.5.	听息法	
4.3.5.1.3.6.	观想法	
	...	
4.3.5.2.	[气功外气发放]	
4.3.5.2.1.	练气	
4.3.5.2.1.1.	静攻练气	
4.3.5.2.1.2.	动攻练气	
4.3.5.2.2.	导气	
4.3.5.2.2.1.	合掌震桩导气	
4.3.5.2.2.2.	一指禅导气	
4.3.5.2.2.3.	对掌推拉导气	
4.3.5.2.2.4.	三点拉线导气	
4.3.5.2.2.5.	三点求圆导气	
4.3.5.2.2.6.	腾跃爆发导气	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.5.2.2.7.	点射形导气	
4.3.5.2.2.8.	螺旋形导气	
4.3.5.2.2.9.	冷热导气	
	...	
4.3.5.2.3a.	发气	
4.3.5.2.3b.	发功	
4.3.5.2.3c.	发放外气	
4.3.5.2.3d.	布气	
4.3.5.2.3.1.	发气手势	
4.3.5.2.3.2.	一指禅式	
4.3.5.2.3.3.	平掌式	
4.3.5.2.3.4.	探爪式	
4.3.5.2.3.5.	剑诀式	
4.3.5.2.3.6.	中指独立式	
4.3.5.2.3.7.	龙衔式	
4.3.5.2.3.8.	收功	
	...	
4.3.5.3.	功法	
4.3.5.3.1a.	静攻	
4.3.5.3.1b.	内功	
4.3.5.3.1.1.	放松攻	
4.3.5.3.1.2.	内养攻	
4.3.5.3.1.3.	强壮攻	
4.3.5.3.1.4.	周天攻	
4.3.5.3.1.5.	周天自转攻	
4.3.5.3.1.6.	倒阳攻	
4.3.5.3.1.7.	采日精月华攻	
4.3.5.3.1.8.	六子诀	
	...	
4.3.5.3.2.	动攻	
4.3.5.3.2.1.	头面攻	
4.3.5.3.2.2.	眼攻	
4.3.5.3.2.3.	鼻齿攻	
4.3.5.3.2.4.	耳攻	
4.3.5.3.2.5.	颈项攻	
4.3.5.3.2.6.	肩臂攻	
4.3.5.3.2.7.	胸胁攻	
4.3.5.3.2.8.	腹部攻	
4.3.5.3.2.9.	腰部攻	
4.3.5.3.2.10.	下肢攻	
4.3.5.3.2.11.	理心攻	
4.3.5.3.2.12.	理脾攻	
4.3.5.3.2.13.	理肺攻	
4.3.5.3.2.14.	理肝功	
4.3.5.3.2.15.	理肾功	
4.3.5.3.2.16.	回春攻	
4.3.5.3.2.17.	铁裆攻	
4.3.5.3.2.18.	疏肝明目攻	
4.3.5.3.2.19.	通任督导引攻	
4.3.5.3.2.20.	升降阴阳导引攻	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.5.3.2.21.	易筋经	
4.3.5.3.2.22.	六段锦	
4.3.5.3.2.23.	八段锦	
4.3.5.3.2.24.	小周天攻	
4.3.5.3.2.25.	大周天攻	
4.3.5.3.2.26.	周天自转攻	
4.3.5.3.2.27.	九九阳攻	
	...	
4.3.6.	药物治疗	
4.3.6.1.	中药	
4.3.6.1.1.	药性	
4.3.6.1.1.1.	四性	
4.3.6.1.1.1.1.	寒	
4.3.6.1.1.1.2.	热	
4.3.6.1.1.1.3.	温	
4.3.6.1.1.1.4.	凉	
4.3.6.1.1.2.	五味	1.2.1.10.
4.3.6.1.1.3.	毒性	
4.3.6.1.1.3.1.	三品	
4.3.6.1.1.3.2.	上品	
4.3.6.1.1.3.3.	中品	
4.3.6.1.1.3.4.	下品	
4.3.6.1.1.3.5.	大毒	
4.3.6.1.1.3.6.	常毒	
4.3.6.1.1.3.7.	小毒	
4.3.6.1.1.3.8.	无毒	
4.3.6.1.1.4.	归经	
4.3.6.1.2.	[中药的分类]	
4.3.6.1.2.1.	解表药	
4.3.6.1.2.1.1.	辛温解表药	
4.3.6.1.2.1.1.1.	麻黄	
4.3.6.1.2.1.1.2.	桂枝	
4.3.6.1.2.1.1.3.	生姜	
4.3.6.1.2.1.1.4.	辛夷	
4.3.6.1.2.1.1.5.	紫苏叶	
4.3.6.1.2.1.1.6.	荆芥	
4.3.6.1.2.1.1.7.	羌活	
4.3.6.1.2.1.1.8.	白芷	
4.3.6.1.2.1.1.9.	防风	
4.3.6.1.2.1.1.10.	藁本	
4.3.6.1.2.1.1.11.	香薷	
4.3.6.1.2.1.1.12.	葱白	
4.3.6.1.2.1.1.13.	香薷	
4.3.6.1.2.1.1.14.	细辛	
4.3.6.1.2.1.1.15.	胡荽	
	...	
4.3.6.1.2.1.2.	辛凉解表药	
4.3.6.1.2.1.2.1.	牛蒡子	
4.3.6.1.2.1.2.2.	薄荷	
4.3.6.1.2.1.2.3.	蝉蜕	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.1.2.4.	菊花	
4.3.6.1.2.1.2.5.	桑叶	
4.3.6.1.2.1.2.6.	葛根	
4.3.6.1.2.1.2.7.	蔓荆子	
4.3.6.1.2.1.2.8.	柴胡	
4.3.6.1.2.1.2.9.	升麻	
4.3.6.1.2.1.2.10.	木贼	
4.3.6.1.2.1.2.11.	淡豆豉	
4.3.6.1.2.1.2.12.	浮萍	
	...	
4.3.6.1.2.2.	清热药	
4.3.6.1.2.2.1.	清热泻火药	
4.3.6.1.2.2.1.1.	石膏	
4.3.6.1.2.2.1.2.	栀子	
4.3.6.1.2.2.1.3.	夏枯草	
4.3.6.1.2.2.1.4.	莲心	
4.3.6.1.2.2.1.5.	芦根	
4.3.6.1.2.2.1.6.	决明子	
4.3.6.1.2.2.1.7.	知母	
4.3.6.1.2.2.1.8.	淡竹叶	
4.3.6.1.2.2.1.9.	青箱子	
	...	
4.3.6.1.2.2.2.	清热凉血药	
4.3.6.1.2.2.2.1.	犀角	
4.3.6.1.2.2.2.2.	牛黄	
4.3.6.1.2.2.2.3.	生地黄	
4.3.6.1.2.2.2.4.	玄参	
4.3.6.1.2.2.2.5.	牡丹皮	
4.3.6.1.2.2.2.6.	紫草	
4.3.6.1.2.2.2.7.	地骨皮	
4.3.6.1.2.2.2.8.	银柴胡	
	...	
4.3.6.1.2.2.3.	清热燥湿药	
4.3.6.1.2.2.3.1.	黄芩	
4.3.6.1.2.2.3.2.	黄连	
4.3.6.1.2.2.3.3.	黄柏	
4.3.6.1.2.2.3.4.	龙胆草	
4.3.6.1.2.2.3.5.	苦参	
4.3.6.1.2.2.3.6.	秦皮	
4.3.6.1.2.2.3.7.	胡黄连	
	...	
4.3.6.1.2.2.4.	清热解毒药	
4.3.6.1.2.2.4.1a.	金银花	
4.3.6.1.2.2.4.1b.	银花	
4.3.6.1.2.2.4.2a.	忍冬藤	
4.3.6.1.2.2.4.2b.	金银藤	
4.3.6.1.2.2.4.3.	连翘	
4.3.6.1.2.2.4.4.	板蓝根	
4.3.6.1.2.2.4.5.	大青叶	
4.3.6.1.2.2.4.6.	蓼大青叶	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.2.4.7.	青黛	
4.3.6.1.2.2.4.8.	白头翁	
4.3.6.1.2.2.4.9.	蒲公英	
4.3.6.1.2.2.4.10.	紫花地丁	
4.3.6.1.2.2.4.11.	野菊花	
4.3.6.1.2.2.4.12.	败酱草	
4.3.6.1.2.2.4.13.	鱼腥草	
4.3.6.1.2.2.4.14.	鸦胆子	
4.3.6.1.2.2.4.15.	马齿苋	
4.3.6.1.2.2.4.16.	马勃	
4.3.6.1.2.2.4.17.	山豆根	
4.3.6.1.2.2.4.18.	土牛膝	
4.3.6.1.2.2.4.19.	半枝莲	
4.3.6.1.2.2.4.20.	射干	
4.3.6.1.2.2.4.21.	白鲜皮	
4.3.6.1.2.2.4.22.	漏芦	
	...	
4.3.6.1.2.2.5.	清虚热药	
4.3.6.1.2.2.5.1.	青蒿	
4.3.6.1.2.2.5.2.	地骨皮	
4.3.6.1.2.2.5.3.	银柴胡	
4.3.6.1.2.2.5.4.	胡黄连	
4.3.6.1.2.2.5.5.	白薇	
	...	
4.3.6.1.2.3.	祛风湿药	
4.3.6.1.2.3.1.	祛风寒湿药	
4.3.6.1.2.3.1.1.	独活	
4.3.6.1.2.3.1.2.	川乌	
4.3.6.1.2.3.1.3.	蕲蛇	
4.3.6.1.2.3.1.4.	草乌	
4.3.6.1.2.3.1.5.	威灵仙	
4.3.6.1.2.3.1.6.	木瓜	
4.3.6.1.2.3.1.7.	苍耳子	
4.3.6.1.2.3.1.8.	松节	
	...	
4.3.6.1.2.3.2.	祛风湿热药	
4.3.6.1.2.3.2.1.	秦艽	
4.3.6.1.2.3.2.2.	桑枝	
4.3.6.1.2.3.2.3.	防己	
4.3.6.1.2.3.2.4.	豨莶草	
4.3.6.1.2.3.2.5.	臭梧桐	
	...	
4.3.6.1.2.3.3.	祛风湿强筋骨药	
4.3.6.1.2.3.3.1.	五加皮	
4.3.6.1.2.3.3.2.	桑寄生	
4.3.6.1.2.3.3.3.	狗脊	
	...	
4.3.6.1.2.4a.	温里药	
4.3.6.1.2.4b.	祛寒药	
4.3.6.1.2.4c.	温寒药	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.4.1.	干姜	
4.3.6.1.2.4.2.	肉桂	
4.3.6.1.2.4.3.	吴茱萸	
4.3.6.1.2.4.4.	小茴香	
4.3.6.1.2.4.5.	丁香	
4.3.6.1.2.4.6.	荜拔	
4.3.6.1.2.4.7.	高良姜	
4.3.6.1.2.4.8.	附子	
	...	
4.3.6.1.2.5.	理气药	
4.3.6.1.2.5.1.	陈皮	
4.3.6.1.2.5.2.	青皮	
4.3.6.1.2.5.3.	枳实	
4.3.6.1.2.5.4.	大腹皮	
4.3.6.1.2.5.5.	香附	
4.3.6.1.2.5.6.	木香	
4.3.6.1.2.5.7.	乌药	
4.3.6.1.2.5.8.	柿蒂	
4.3.6.1.2.5.9.	沉香	
4.3.6.1.2.5.10.	川楝子	
4.3.6.1.2.5.11.	檀香	
4.3.6.1.2.5.12.	玫瑰花	
	...	
4.3.6.1.2.6.	止血药	
4.3.6.1.2.6.1.	凉血止血药	
4.3.6.1.2.6.1.1.	小蓟	
4.3.6.1.2.6.1.2.	大蓟	
4.3.6.1.2.6.1.3.	地榆	
4.3.6.1.2.6.1.4.	槐花	
4.3.6.1.2.6.1.5.	侧柏叶	
4.3.6.1.2.6.1.6.	白茅根	
4.3.6.1.2.6.1.7.	苎麻根	
	...	
4.3.6.1.2.6.2.	化瘀止血药	
4.3.6.1.2.6.2.1.	三七	
4.3.6.1.2.6.2.2.	茜草	
4.3.6.1.2.6.2.3.	蒲黄	
	...	
4.3.6.1.2.6.3.	收敛止血药	
4.3.6.1.2.6.3.1.	白及	
4.3.6.1.2.6.3.2.	仙鹤草	
4.3.6.1.2.6.3.3.	血余炭	
4.3.6.1.2.6.3.4.	紫珠叶	
	...	
4.3.6.1.2.6.4.	温经止血药	
4.3.6.1.2.6.4.1.	艾叶	
4.3.6.1.2.6.4.2.	炮姜	
4.3.6.1.2.6.4.3.	灶心土	
	...	
4.3.6.1.2.7.	活血化瘀药	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.7.1.	活血调经药	
4.3.6.1.2.7.1.1.	丹参	
4.3.6.1.2.7.1.2.	红花	
4.3.6.1.2.7.1.3.	桃仁	
4.3.6.1.2.7.1.4.	益母草	
4.3.6.1.2.7.1.5.	牛膝	
4.3.6.1.2.7.1.6.	鸡血藤	
4.3.6.1.2.7.1.7.	泽兰	
4.3.6.1.2.7.1.8.	王不留行	
	...	
4.3.6.1.2.7.2.	活血疗伤药	
4.3.6.1.2.7.2.1.	白芨	
4.3.6.1.2.7.2.2.	地榆	
4.3.6.1.2.7.2.3.	侧柏叶	
4.3.6.1.2.7.2.4.	艾叶	
4.3.6.1.2.7.2.5.	血余炭	
4.3.6.1.2.7.2.6.	藕节	
4.3.6.1.2.7.2.7.	白茅根	
4.3.6.1.2.7.2.8.	茜草根	
	...	
4.3.6.1.2.7.3.	破血消证药	
4.3.6.1.2.7.3.1.	莪术	
4.3.6.1.2.7.3.2.	穿山甲	
4.3.6.1.2.7.3.3.	三棱	
4.3.6.1.2.7.3.4.	虻虫	
4.3.6.1.2.7.3.5.	水蛭	
4.3.6.1.2.7.3.6.	斑蝥	
	...	
4.3.6.1.2.7.4.	活血止痛药	
4.3.6.1.2.7.4.1.	没药	
4.3.6.1.2.7.4.2.	乳香	
4.3.6.1.2.7.4.3.	川芎	
4.3.6.1.2.7.4.4.	延胡索	
4.3.6.1.2.7.4.5.	郁金	
4.3.6.1.2.7.4.6.	姜黄	
4.3.6.1.2.7.4.7.	降香	
4.3.6.1.2.7.4.8.	五灵脂	
4.3.6.1.2.7.4.9.	夏天无	
4.3.6.1.2.7.4.10.	根杏叶	
	...	
4.3.6.1.2.8.	止咳化痰平喘药	
4.3.6.1.2.8.1.	温化寒痰药	
4.3.6.1.2.8.1.1.	半夏	
4.3.6.1.2.8.1.2.	旋覆花	
4.3.6.1.2.8.1.3.	天南星	
4.3.6.1.2.8.1.4.	桔梗	
4.3.6.1.2.8.1.5.	白附子	
	...	
4.3.6.1.2.8.2.	止咳平喘药	
4.3.6.1.2.8.2.1.	苦杏仁	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.8.2.2.	款冬花	
4.3.6.1.2.8.2.3.	紫菀	
4.3.6.1.2.8.2.4.	枇杷叶	
4.3.6.1.2.8.2.5.	紫苏子	
4.3.6.1.2.8.2.6.	百部	
4.3.6.1.2.8.2.7.	马兜铃	
	...	
4.3.6.1.2.8.3.	清化热痰药	
4.3.6.1.2.8.3.1.	川贝母	
4.3.6.1.2.8.3.2.	浙贝母	
4.3.6.1.2.8.3.3.	前胡	
4.3.6.1.2.8.3.4.	瓜蒌	
4.3.6.1.2.8.3.5.	天花粉	
4.3.6.1.2.8.3.6.	竹茹	
4.3.6.1.2.8.3.7.	昆布	
4.3.6.1.2.8.3.8.	海藻	
	...	
4.3.6.1.2.9.	安神药	
4.3.6.1.2.9.1.	重镇安神药	
4.3.6.1.2.9.1.1.	龙骨	
4.3.6.1.2.9.1.2.	牡蛎	
4.3.6.1.2.9.1.3.	磁石	
4.3.6.1.2.9.1.4.	琥珀	
4.3.6.1.2.9.1.5.	朱砂	
	...	
4.3.6.1.2.9.2.	养心安神药	
4.3.6.1.2.9.2.1.	酸枣仁	
4.3.6.1.2.9.2.2.	远志	
4.3.6.1.2.9.2.3.	柏子仁	
4.3.6.1.2.9.2.4.	合欢皮	
4.3.6.1.2.9.2.5.	首乌藤	
4.3.6.1.2.9.2.6.	灵芝	
	...	
4.3.6.1.2.10.	消食药	
4.3.6.1.2.10.1.	山楂	
4.3.6.1.2.10.2.	麦芽	
4.3.6.1.2.10.3.	谷芽	
4.3.6.1.2.10.4.	莱菔子	
4.3.6.1.2.10.5.	神曲	
4.3.6.1.2.10.6.	鸡内金	
4.3.6.1.2.10.7.	稻芽	
	...	
4.3.6.1.2.11.	补益药/补养药	
4.3.6.1.2.11.1.	补血药	
4.3.6.1.2.11.1.1.	当归	
4.3.6.1.2.11.1.2.	熟地黄	
4.3.6.1.2.11.1.3.	何首乌	
4.3.6.1.2.11.1.4.	白芍	
4.3.6.1.2.11.1.5.	枸杞子	
4.3.6.1.2.11.1.6.	阿胶	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.11.1.7.	龙眼肉	
4.3.6.1.2.11.1.8.	桑葚	
	...	
4.3.6.1.2.11.2.	补气药	
4.3.6.1.2.11.2.1.	人参	
4.3.6.1.2.11.2.2.	党参	
4.3.6.1.2.11.2.3.	黄芪	
4.3.6.1.2.11.2.4.	山药	
4.3.6.1.2.11.2.5.	白术	
4.3.6.1.2.11.2.6.	大枣	
4.3.6.1.2.11.2.7.	黄精	
4.3.6.1.2.11.2.8.	甘草	
4.3.6.1.2.11.2.9.	饴糖	
	...	
4.3.6.1.2.11.3.	补阴药	
4.3.6.1.2.11.3.1.	西洋参	
4.3.6.1.2.11.3.2.	石斛	
4.3.6.1.2.11.3.3.	玉竹	
4.3.6.1.2.11.3.4a.	麦冬	
4.3.6.1.2.11.3.4b.	麦门冬	
4.3.6.1.2.11.3.5a.	天冬	
4.3.6.1.2.11.3.5b.	天门冬	
4.3.6.1.2.11.3.6.	北沙参	
4.3.6.1.2.11.3.7.	枸杞子	
4.3.6.1.2.11.3.8.	山茱萸	
4.3.6.1.2.11.3.9.	百合	
4.3.6.1.2.11.3.10.	黑芝麻	
4.3.6.1.2.11.3.11.	女贞子	
4.3.6.1.2.11.3.12.	白木耳	
4.3.6.1.2.11.3.13.	桑寄生	
4.3.6.1.2.11.3.14.	龟板	
4.3.6.1.2.11.3.15.	鳖甲	
	...	
4.3.6.1.2.11.4.	补阳药	
4.3.6.1.2.11.4.1.	鹿茸	
4.3.6.1.2.11.4.2.	杜仲	
4.3.6.1.2.11.4.3.	续断	
4.3.6.1.2.11.4.4.	补骨脂	
4.3.6.1.2.11.4.5.	核桃仁	
4.3.6.1.2.11.4.6.	巴戟天	
4.3.6.1.2.11.4.7.	淫羊藿	
4.3.6.1.2.11.4.8.	蛤蚧	
4.3.6.1.2.11.4.9.	冬虫夏草	
4.3.6.1.2.11.4.10.	葫芦巴	
4.3.6.1.2.11.4.11.	益智仁	
4.3.6.1.2.11.4.12.	仙茅	
4.3.6.1.2.11.4.13.	狗脊	
4.3.6.1.2.11.4.14.	骨碎补	
4.3.6.1.2.11.4.15.	菟丝子	
4.3.6.1.2.11.4.16.	韭子	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.11.4.17.	阳起石	
4.3.6.1.2.11.4.18.	海龙	
4.3.6.1.2.11.4.19.	海马	
4.3.6.1.2.11.4.20.	海参	
	...	
4.3.6.1.2.12.	驱虫药	
4.3.6.1.2.12.1.	苦楝皮	
4.3.6.1.2.12.2.	使君子	
4.3.6.1.2.12.3.	槟榔	
4.3.6.1.2.12.4.	榧子	
4.3.6.1.2.12.5.	鹤虱	
4.3.6.1.2.12.6.	南瓜子	
4.3.6.1.2.12.7.	大蒜	
	...	
4.3.6.1.2.13.	泻下药	
4.3.6.1.2.13.1.	攻下药	
4.3.6.1.2.13.1.1.	大黄	
4.3.6.1.2.13.1.2.	芒硝	
4.3.6.1.2.13.1.3.	番泻叶	
4.3.6.1.2.13.1.4.	芦荟	
	...	
4.3.6.1.2.13.2.	润下药	
4.3.6.1.2.13.2.1.	火麻仁	
4.3.6.1.2.13.2.2.	郁李仁	
4.3.6.1.2.13.2.3.	松子仁	
	...	
4.3.6.1.2.13.3.	峻下逐药	
4.3.6.1.2.13.3.1.	甘遂	
4.3.6.1.2.13.3.2.	大戟	
4.3.6.1.2.13.3.3.	芫花	
4.3.6.1.2.13.3.4.	商陆	
4.3.6.1.2.13.3.5.	牵牛子	
4.3.6.1.2.13.3.6.	巴豆霜	
	...	
4.3.6.1.2.14.	利尿渗湿药	
4.3.6.1.2.14.1.	利水消肿药	
4.3.6.1.2.14.1.1.	泽泻	
4.3.6.1.2.14.1.2.	茯苓	
4.3.6.1.2.14.1.3.	猪苓	
4.3.6.1.2.14.1.4.	香加皮	
4.3.6.1.2.14.1.5.	薏苡仁	
	...	
4.3.6.1.2.14.2.	利尿通淋药	
4.3.6.1.2.14.2.1.	瞿麦	
4.3.6.1.2.14.2.2.	石韦	
4.3.6.1.2.14.2.3.	灯心草	
4.3.6.1.2.14.2.4.	木通	
4.3.6.1.2.14.2.5.	地肤子	
4.3.6.1.2.14.2.6.	篇蓄	
4.3.6.1.2.14.2.7.	通草	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.14.2.8.	车前草	
4.3.6.1.2.14.2.9.	滑石	
	...	
4.3.6.1.2.14.3.	利湿退黄药	
4.3.6.1.2.14.3.1.	金钱草	
4.3.6.1.2.14.3.2.	虎杖	
4.3.6.1.2.14.3.3.	附子	
4.3.6.1.2.14.3.4.	干姜	
4.3.6.1.2.14.3.5.	吴茱萸	
4.3.6.1.2.14.3.6.	丁香	
4.3.6.1.2.14.3.7.	小茴香	
	...	
4.3.6.1.2.15.	平肝熄风药	
4.3.6.1.2.15.1.	息风止痉药	
4.3.6.1.2.15.1.1.	天麻	
4.3.6.1.2.15.1.2.	钩藤	
4.3.6.1.2.15.1.3.	珍珠	
4.3.6.1.2.15.1.4.	羚羊角	
4.3.6.1.2.15.1.5.	地龙	
4.3.6.1.2.15.1.6a.	全蝎	
4.3.6.1.2.15.1.6b.	全冲	
4.3.6.1.2.15.1.7.	蜈蚣	
4.3.6.1.2.15.1.8.	僵蚕	
	...	
4.3.6.1.2.15.2.	平抑肝阳药	
4.3.6.1.2.15.2.1.	石决明	
4.3.6.1.2.15.2.2.	珍珠母	
4.3.6.1.2.15.2.3.	牡蛎	
4.3.6.1.2.15.2.4.	代赭石	
4.3.6.1.2.15.2.5.	刺蒺藜	
4.3.6.1.2.15.2.6.	罗布麻叶	
	...	
4.3.6.1.2.16.	收涩药	
4.3.6.1.2.16.1.	固表止汗药	
4.3.6.1.2.16.1.1.	麻黄根	
	...	
4.3.6.1.2.16.2.	敛肺涩肠药	
4.3.6.1.2.16.2.1.	五味子	
4.3.6.1.2.16.2.2.	乌梅	
4.3.6.1.2.16.2.3.	五倍子	
4.3.6.1.2.16.2.4.	罂粟壳	
4.3.6.1.2.16.2.5.	诃子	
4.3.6.1.2.16.2.6.	肉豆蔻	
4.3.6.1.2.16.2.7.	石榴皮	
4.3.6.1.2.16.2.8.	赤石脂	
	...	
4.3.6.1.2.16.3.	固精缩尿止带	
4.3.6.1.2.16.3.1.	山茱萸	
4.3.6.1.2.16.3.2.	金樱子	
4.3.6.1.2.16.3.3.	覆盆子	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.2.16.3.4.	海螵蛸	
4.3.6.1.2.16.3.5.	链子	
4.3.6.1.2.16.3.6.	芡实	
4.3.6.1.2.16.3.7.	椿皮	
4.3.6.1.2.16.3.8.	桑螵蛸	
	...	
4.3.6.1.2.17.	芳香化湿药	
4.3.6.1.2.17.1.	苍术	
4.3.6.1.2.17.2.	厚朴	
4.3.6.1.2.17.3.	藿香	
4.3.6.1.2.17.4.	佩兰	
4.3.6.1.2.17.5.	砂仁	
4.3.6.1.2.17.6.	广藿香	
4.3.6.1.2.17.7.	佩兰	
4.3.6.1.2.17.8.	豆蔻	
4.3.6.1.2.17.9.	草豆蔻	
4.3.6.1.2.17.10.	草果	
	...	
4.3.6.1.2.18.	芳香开窍药	
4.3.6.1.2.18.1.	石菖蒲	
4.3.6.1.2.18.2.	麝香	
4.3.6.1.2.18.3.	苏合香	
4.3.6.1.2.18.4.	冰片	
	...	
4.3.6.1.2.19.	外用药	
4.3.6.1.2.19.1.	明矾	
4.3.6.1.2.19.2.	硼砂	
4.3.6.1.2.19.3.	蛇床子	
4.3.6.1.2.19.4.	儿茶	
4.3.6.1.2.19.5.	樟脑	
4.3.6.1.2.19.6.	大风子	
4.3.6.1.2.19.7.	蜂房	
4.3.6.1.2.19.8.	轻粉	
4.3.6.1.2.19.9.	雄黄	
4.3.6.1.2.19.10.	硫黄	
	...	
4.3.6.1.3.	[中药的配伍]	
4.3.6.1.3.1.	单行	
4.3.6.1.3.2.	相须	
4.3.6.1.3.3.	相使	
4.3.6.1.3.4.	相畏	
4.3.6.1.3.5.	相杀	
4.3.6.1.3.6.	相恶	
4.3.6.1.3.7.	相反	
4.3.6.1.4.	剂型	
4.3.6.1.4.1.	锭	
4.3.6.1.4.2.	露	
4.3.6.1.4.3.	丹	
4.3.6.1.4.4.	膏	
4.3.6.1.4.5.	膏药	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.1.4.6.	药膏	
4.3.6.1.4.7.	膏滋	
4.3.6.1.4.8.	茶	
4.3.6.1.4.9.	散	
4.3.6.1.4.10.	丸	
4.3.6.1.4.11.	水丸	
4.3.6.1.4.12.	片	
4.3.6.1.4.13.	胶	
4.3.6.1.4.14.	曲	
4.3.6.1.4.15.	汤	
4.3.6.1.4.16.	汤剂	
4.3.6.1.4.17.	煎	
4.3.6.1.4.18.	饮	
4.3.6.1.4.19.	药酒	
4.3.6.1.4.20.	钉剂	
	...	
4.3.6.1.5.	[中药的用法]	
4.3.6.1.5.1.	冲服	
4.3.6.1.5.2.	煎汤代水	
4.3.6.1.5.3.	泡服	
4.3.6.1.5.4.	调服	
4.3.6.1.5.5.	吞服	
4.3.6.1.5.6.	送服	
4.3.6.1.5.7.	噙化	
4.3.6.1.5.8.	溶化	
4.3.6.1.5.9.	泡煎	
	...	
4.3.6.1.6.	[中药的服药法]	
4.3.6.1.6.1.	食远服	
4.3.6.1.6.2.	空腹服	
4.3.6.1.6.3.	频服	
4.3.6.1.6.4.	顿服	
4.3.6.1.6.5.	饭前服	
4.3.6.1.6.6.	饭后服	
4.3.6.1.6.7.	临睡前服	
4.3.6.1.6.8.	调敷	
	...	
4.3.6.1.7.	[中药的炮制]	
4.3.6.1.7.1.	制法	
4.3.6.1.7.2.	修制	
4.3.6.1.7.3.	水制	
4.3.6.1.7.4.	火制	
4.3.6.1.7.5.	水火共制	
	...	
4.3.6.2.	方剂	
4.3.6.2.1.	[方剂的组成部分]	1.4.2.
4.3.6.2.1.1.	君药	
4.3.6.2.1.2.	臣药	
4.3.6.2.1.3.	佐药	
4.3.6.2.1.4.	使药	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.2.1.5.	反佐	
4.3.6.2.1.6.	相须	
4.3.6.2.1.7.	相使	
4.3.6.2.1.8.	相畏	
4.3.6.2.1.9.	相恶	
4.3.6.2.1.10.	相杀	
4.3.6.2.1.11.	相反	
4.3.6.2.2.	七方	
4.3.6.2.2.1.	大方	
4.3.6.2.2.2.	小方	
4.3.6.2.2.3.	缓方	
4.3.6.2.2.4.	急方	
4.3.6.2.2.5.	奇方	
4.3.6.2.2.6.	偶方	
4.3.6.2.2.7.	复方	
4.3.6.2.3.	[方剂的分类]	
4.3.6.2.3.1.	解表剂	
4.3.6.2.3.1.1.	辛温解表剂	
4.3.6.2.3.1.1.1.	麻黄汤	
4.3.6.2.3.1.1.2.	桂枝汤	
4.3.6.2.3.1.1.3.	香薷散	
	...	
4.3.6.2.3.1.2.	辛凉解表剂	
4.3.6.2.3.1.2.1.	银翘散	
4.3.6.2.3.1.2.2.	桑菊饮	
4.3.6.2.3.1.2.3.	麻杏石甘汤	
	...	
4.3.6.2.3.1.3.	扶正解表	
4.3.6.2.3.1.3.1.	败毒散	
4.3.6.2.3.1.3.2.	参苏饮	
4.3.6.2.3.1.3.3.	再造散	
	...	
4.3.6.2.3.1.4.	理气解表	
4.3.6.2.3.1.4.1.	香苏散	
	...	
4.3.6.2.3.1.5.	养血解表	
4.3.6.2.3.1.5.1.	葱白七味饮	
	...	
4.3.6.2.3.2.	泻下剂	
4.3.6.2.3.2.1.	寒下剂	
4.3.6.2.3.2.1.1.	大承气汤	
4.3.6.2.3.2.1.2.	小承气汤	
4.3.6.2.3.2.1.3.	大黄牡丹汤	
4.3.6.2.3.2.2.4.	温下剂	
4.3.6.2.3.2.2.5.	大黄附子汤	
4.3.6.2.3.2.2.6.	温脾汤	
	...	
4.3.6.2.3.2.3.	润下剂	
4.3.6.2.3.2.3.1.	五仁丸	
4.3.6.2.3.2.3.2.	麻子仁丸	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.2.3.2.3.3.	脾约丸	
	...	
4.3.6.2.3.2.4.	逐水	
4.3.6.2.3.2.4.1.	十枣汤	
4.3.6.2.3.2.4.2.	舟车丸	
	...	
4.3.6.2.3.2.5.	攻补兼施	
4.3.6.2.3.2.5.1.	黄龙汤	
4.3.6.2.3.2.5.2.	新加黄龙汤	
4.3.6.2.3.2.5.3.	增液承气汤	
	...	
4.3.6.2.3.3.	和解剂	
4.3.6.2.3.3.1.	和解少阳	
4.3.6.2.3.3.1.1.	小柴胡汤	
4.3.6.2.3.3.1.2.	蒿芩清胆汤	
4.3.6.2.3.3.1.3.	达原饮	
	...	
4.3.6.2.3.3.2.	调和肝脾	
4.3.6.2.3.3.2.1.	四逆散	
4.3.6.2.3.3.2.2.	逍遥散	
4.3.6.2.3.3.2.3.	痛泻要方	
4.3.6.2.3.3.2.4.	当归芍药散	
4.3.6.2.3.3.3.5.	调和寒热	
4.3.6.2.3.3.3.6.	半夏泻心汤	
	...	
4.3.6.2.3.4.	清热剂	
4.3.6.2.3.4.1.	清气分热剂	
4.3.6.2.3.4.1.1.	白虎汤	
4.3.6.2.3.4.1.2.	竹叶石膏汤	
4.3.6.2.3.4.1.3.	栀子豉汤	
	...	
4.3.6.2.3.4.2.	清营凉血剂	
4.3.6.2.3.4.2.1.	清营汤	
4.3.6.2.3.4.2.2.	犀角地黄汤	
	...	
4.3.6.2.3.4.3.	清热解毒剂	
4.3.6.2.3.4.3.1.	黄连解毒汤	
4.3.6.2.3.4.3.2.	普济消毒饮	
4.3.6.2.3.4.3.3.	凉膈散	
4.3.6.2.3.4.3.4.	仙方活命饮	
4.3.6.2.3.4.3.5.	五味消毒饮	
	...	
4.3.6.2.3.4.4.	清脏腑热剂	
4.3.6.2.3.4.4.1.	导赤散	
4.3.6.2.3.4.4.2.	清胃散	
4.3.6.2.3.4.4.3.	龙胆泻肝汤	
4.3.6.2.3.4.4.4.	左金丸	
4.3.6.2.3.4.4.5.	泻白散	
4.3.6.2.3.4.4.6.	玉女煎	
	...	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.2.3.4.5.	清虚热剂	
4.3.6.2.3.4.5.1.	青蒿鳖甲唐	
4.3.6.2.3.4.5.2.	清骨散	
4.3.6.2.3.4.5.3.	秦艽鳖甲散	
	...	
4.3.6.2.3.4.6.	气血两清	
4.3.6.2.3.4.6.1.	清瘟败毒饮	
	...	
4.3.6.2.3.5.	表里双解剂	
4.3.6.2.3.5.1.	解表清里剂	
4.3.6.2.3.5.1.1.	葛根苓连汤	
4.3.6.2.3.5.1.2.	石膏汤	
	...	
4.3.6.2.3.5.2.	解表温里剂	
4.3.6.2.3.5.2.1.	五枳散	
4.3.6.2.3.5.2.2.	解表攻里	
4.3.6.2.3.5.2.3.	防风通圣散	
	...	
4.3.6.2.3.6.	温里剂	
4.3.6.2.3.6.1.	温中祛寒剂	
4.3.6.2.3.6.1.1.	理中汤	
4.3.6.2.3.6.1.2.	小建中汤	
4.3.6.2.3.6.1.3.	吴茱萸汤	
	...	
4.3.6.2.3.6.2.	回阳救逆	
4.3.6.2.3.6.2.1.	四逆汤	
4.3.6.2.3.6.2.2.	参附汤	
	...	
4.3.6.2.3.6.3.	温经散寒剂	
4.3.6.2.3.6.3.1.	当归四逆汤	
4.3.6.2.3.6.3.2.	黄芪桂枝五物汤	
4.3.6.2.3.6.3.3.	阳和汤	
	...	
4.3.6.2.3.7.	补益剂	
4.3.6.2.3.7.1.	补气剂	
4.3.6.2.3.7.1.1.	生脉散	
4.3.6.2.3.7.1.2.	参苓白术散	
4.3.6.2.3.7.1.3.	完带汤	
4.3.6.2.3.7.1.4.	补中益气汤	
	...	
4.3.6.2.3.7.2.	补血剂	
4.3.6.2.3.7.2.1.	四物汤	
4.3.6.2.3.7.2.2.	当归补血汤	
4.3.6.2.3.7.2.3.	归脾汤	
	...	
4.3.6.2.3.7.3.	补阴剂	
4.3.6.2.3.7.3.1.	人参蛤蚧散	
4.3.6.2.3.7.3.2.	地黄丸	
4.3.6.2.3.7.3.3.	左归丸	
4.3.6.2.3.7.3.4.	一贯煎	

Kategorizace terminologie TCM

	...	
4.3.6.2.3.7.4.	补阳剂	
4.3.6.2.3.7.4.1.	肾气丸	
4.3.6.2.3.7.4.2.	右归丸	
4.3.6.2.3.7.4.3.	右归饮	
	...	
4.3.6.2.3.7.5.	气血双补剂	
4.3.6.2.3.7.5.1.	八珍汤	
4.3.6.2.3.7.5.2.	十全大补汤	
	...	
4.3.6.2.3.7.6.	阴阳并补剂	
4.3.6.2.3.7.6.1.	龟鹿二仙胶	
4.3.6.2.3.7.6.2.	七宝美髯丹	
4.3.6.2.3.7.6.3.	地黄饮子	
	...	
4.3.6.2.3.8.	固涩剂	
4.3.6.2.3.8.1.	固表止汗剂	
4.3.6.2.3.8.1.1.	牡蛎散	
	...	
4.3.6.2.3.8.2.	敛肺止咳剂	
4.3.6.2.3.8.2.1.	九仙散	
	...	
4.3.6.2.3.8.3.	涩肠固脱剂	
4.3.6.2.3.8.3.1.	四神丸	
4.3.6.2.3.8.3.2.	真人养脏汤	
	...	
4.3.6.2.3.8.4.	固崩止带剂	
4.3.6.2.3.8.4.1.	固冲汤	
4.3.6.2.3.8.4.2.	固经丸	
4.3.6.2.3.8.4.3.	易黄汤	
	...	
4.3.6.2.3.8.5.	涩精止遗剂	
4.3.6.2.3.8.5.1.	固精丸	
4.3.6.2.3.8.5.2.	金锁固精丸	
4.3.6.2.3.8.5.3.	缩泉丸	
	...	
4.3.6.2.3.9.	理气剂	
4.3.6.2.3.9.1.1.	行气剂	
4.3.6.2.3.9.1.2.	瓜蒌薤白半夏汤	
4.3.6.2.3.9.1.3.	半夏厚朴汤	
4.3.6.2.3.9.1.4.	越鞠丸	
4.3.6.2.3.9.1.5.	金铃子散	
4.3.6.2.3.9.1.6.	暖肝煎	
4.3.6.2.3.9.1.7.	加味乌药汤	
4.3.6.2.3.9.1.8.	天台乌药散	
4.3.6.2.3.9.1.9.	橘核丸	
	...	
4.3.6.2.3.9.2.	降气剂	
4.3.6.2.3.9.2.1.	定喘汤	
4.3.6.2.3.9.2.2.	旋复代赭汤	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.2.3.9.2.3.	四磨汤	
4.3.6.2.3.9.2.4.	苏子降气汤	
	...	
4.3.6.2.3.10.	理血剂	
4.3.6.2.3.10.1.	活血祛瘀剂	
4.3.6.2.3.10.1.1.	血府逐瘀汤	
4.3.6.2.3.10.1.2.	补阳还五汤	
4.3.6.2.3.10.1.3.	生化汤	
4.3.6.2.3.10.1.4.	桃核承气汤	
4.3.6.2.3.10.1.5.	复元活血汤	
4.3.6.2.3.10.1.6.	温经汤	
	...	
4.3.6.2.3.10.2.	止血剂	
4.3.6.2.3.10.2.1.	小蓟饮子	
4.3.6.2.3.10.2.2.	黄土汤	
4.3.6.2.3.10.2.3.	槐花散	
4.3.6.2.3.10.2.4.	十灰散	
4.3.6.2.3.10.2.5.	咳血方	
	...	
4.3.6.2.3.11.	治风剂	
4.3.6.2.3.11.1.	疏散外风剂	
4.3.6.2.3.11.1.1.	独活寄生汤	
4.3.6.2.3.11.1.2.	牵正散	
4.3.6.2.3.11.1.3.	消风散	
4.3.6.2.3.11.1.4.	小活络丹	
	...	
4.3.6.2.3.11.2a.	平熄内风剂	
4.3.6.2.3.11.2b.	熄风剂 st	
4.3.6.2.3.11.2.1.	天麻钩藤饮	
4.3.6.2.3.11.2.2.	羚角钩藤汤	
4.3.6.2.3.11.2.3.	大定风珠	
	...	
4.3.6.2.3.12.	治燥剂	
4.3.6.2.3.12.1.	清宣外燥剂	
4.3.6.2.3.12.1.1.	杏苏散	
4.3.6.2.3.12.1.2.	清燥救肺汤	
4.3.6.2.3.12.1.3.	桑杏汤	
	...	
4.3.6.2.3.12.2.	滋阴润燥剂	
4.3.6.2.3.12.2.1.	麦门冬汤	
4.3.6.2.3.12.2.2.	养阴清肺汤	
4.3.6.2.3.12.2.3.	百合固金汤	
4.3.6.2.3.12.2.4.	玉液汤	
4.3.6.2.3.12.2.5.	增液汤	
	...	
4.3.6.2.3.13.	祛湿剂	
4.3.6.2.3.13.1.	燥湿和胃剂	
4.3.6.2.3.13.1.1.	平胃散	
4.3.6.2.3.13.1.2.	藿香正气散	
	...	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.2.3.13.2.	清热祛湿剂	
4.3.6.2.3.13.2.1.	茵陈蒿汤	
4.3.6.2.3.13.2.2.	八正散	
4.3.6.2.3.13.2.3.	三仁汤	
4.3.6.2.3.13.2.4.	连朴饮	
	...	
4.3.6.2.3.13.3.	利水渗湿剂	
4.3.6.2.3.13.3.1.	五苓散	
4.3.6.2.3.13.3.2.	猪苓汤	
4.3.6.2.3.13.3.3.	五皮散	
	...	
4.3.6.2.3.13.4.	祛风胜湿剂	
4.3.6.2.3.13.4.1.	羌活胜湿汤	
4.3.6.2.3.13.4.2.	独活寄生汤	
	...	
4.3.6.2.3.13.5.	祛湿化浊	
4.3.6.2.3.13.5.1.	藜蘼分清饮	
	...	
4.3.6.2.3.13.6.	温化寒湿	
4.3.6.2.3.13.6.1.	真武汤	
4.3.6.2.3.13.6.2.	实脾散	
4.3.6.2.3.13.6.3.	苓桂术甘汤	
	...	
4.3.6.2.3.14.	祛痰剂	
4.3.6.2.3.14.1.	燥湿化痰剂	
4.3.6.2.3.14.1.1.	温胆汤	
4.3.6.2.3.14.1.2.	二陈汤	
	...	
4.3.6.2.3.14.2.	清热化痰剂	
4.3.6.2.3.14.2.1.	清气化痰丸	
4.3.6.2.3.14.2.2.	小陷胸汤	
4.3.6.2.3.14.2.3.	滚痰丸	
4.3.6.2.3.14.2.4.	半夏白术天麻汤	
	...	
4.3.6.2.3.14.3.	润燥化痰	
4.3.6.2.3.14.3.1.	贝母瓜蒌散	
	...	
4.3.6.2.3.14.4.	温化寒痰剂	
4.3.6.2.3.14.4.1.	三子养亲汤	
4.3.6.2.3.14.4.2.	小半复汤	
4.3.6.2.3.14.4.3.	苓甘五味姜辛汤	
	...	
4.3.6.2.3.14.5.	治风化痰	
4.3.6.2.3.14.5.1.	半夏白术天麻汤	
4.3.6.2.3.14.5.2.	止嗽散	
	...	
4.3.6.2.3.15.	安神剂	
4.3.6.2.3.15.1.	重镇安神剂	
4.3.6.2.3.15.1.1.	朱砂安神丸	
4.3.6.2.3.15.1.2.	磁朱丸	

Kategorizace terminologie TCM

4.3.6.2.3.15.1.3.	珍珠母丸	
	...	
4.3.6.2.3.15.2.	补养安神剂	
4.3.6.2.3.15.2.1.	酸枣仁汤	
4.3.6.2.3.15.2.2.	甘麦大枣汤	
4.3.6.2.3.15.2.3.	天王补心丹	
	...	
4.3.6.2.3.15.3.	交通心肾	
4.3.6.2.3.15.3.1.	黄连阿胶汤	
4.3.6.2.3.15.3.2.	交泰丸	
	...	
4.3.6.2.3.16.	消导化积剂	
4.3.6.2.3.16.1.	消食化滞	
4.3.6.2.3.16.1.1.	枳实导滞丸	
4.3.6.2.3.16.1.2.	枳术丸	
4.3.6.2.3.16.1.3.	保和丸	
	...	
4.3.6.2.3.16.2.	健脾消食	
4.3.6.2.3.16.2.1.	健脾丸	
4.3.6.2.3.16.2.2.	葛花解酲汤	
	...	
4.3.6.2.3.16.3.	散结	
4.3.6.2.3.16.3.1.	鳖甲煎丸	
4.3.6.2.3.16.3.2.	海藻玉壶汤	
4.3.6.2.3.16.3.3.	消瘰丸	
	...	
4.3.6.2.3.17.	开窍剂	
4.3.6.2.3.17.1.	凉开	
4.3.6.2.3.17.1.1.	紫雪	
4.3.6.2.3.17.1.2.	至宝丹	
4.3.6.2.3.17.1.3.	安宫牛黄丸	
	...	
4.3.6.2.3.17.2.	温开	
4.3.6.2.3.17.2.1.	苏合香丸	
4.3.6.2.3.17.2.2.	紫金锭	
	...	
4.3.6.2.3.18.	驱虫剂	
4.3.6.2.3.18.1.	乌梅丸	
4.3.6.2.3.18.2.	肥儿丸	
4.3.6.2.3.18.3.	化虫丸	
4.3.6.2.3.18.4.	布袋丸	
4.3.6.2.3.18.5.	伐木丸	
	...	